

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
JIHOČESKÉHO MUZEA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZA ROK 2015**

ČESKÉ BUDĚJOVICE 2016

VÝROČNÍ ZPRÁVA

**Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
za rok 2015**

České Budějovice
2016

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 1, 370 51 České Budějovice
Tel.: 391 001 501-550
<http://www.muzeumcb.cz>
E-mail: muzeumcb@muzeumcb.cz

ISBN 978-80-87311-73-8

Zřizovatelem Jihočeského muzea v Českých Budějovicích je Jihočeský kraj.

Jihočeský kraj

Úvodník ředitele muzea

Rok 2015 začal v rychlém tempu. Již z konce roku 2014 jsme věděli o tom, že Jihočeskému muzeu bylo schváleno financování projektu „Významné milníky husitství v českých a německých dějinách“ z Programu Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko s tím, že celý projekt musí být ukončen do 30. 6. 2015. V lednu proběhl výběr dodavatele stavebních prací v prostorách stálé expozice. Provedeno mělo být a následně i bylo vnitřní a venkovní odvodnění objektu, nové cihlové podlahy vnitřní rozvody v objektu, nové sanační omítky a další stavební práce.

Po letech rekonstrukce se únoru do hlavní budovy Jihočeského muzea v Dukelské ulici vrátila tradiční výstava prezentující krásu a rozmanitost orchidejí, bromélií a tilandsií. Výstava byla doplněna rovněž panely, z nichž mohli získat návštěvníci nové informace jednak o orchidejích rostoucích v našich zeměpisných šířkách a rovněž informace o orchidejích obecně. Celou výstavu realizovalo Jihočeské muzeum ve spolupráci se specializovanou českobudějovickou základní organizací Českého zahrádkářského svazu „Orchidea“ a velmi nás potěšilo, že v průběhu 10 dnů zavítalo do Jihočeského muzea více než 4000 návštěvníků.

Na konci roku 2013 a rovněž na začátku roku 2014 jsme opakovaně jednali s vedením Statutárního města České Budějovice o podpoře vybudování nové stálé expozice „Příběh města Českých Budějovic“. Tato stálá expozice měla být a byla společným dílem našeho zřizovatele Jihočeského kraje, Jihočeského muzea a Statutárního města České Budějovice k 750. výročí založení města. Dalším projektem, o jehož podpoře jsme se Statutárním městem jednali, bylo vydání publikace mapující dění v Českých Budějovicích a jejich bezprostředním okolí v letech 1938 až 1946 s názvem České Budějovice pod hákovým křížem. Musím konstatovat, že vstřícnost vedení Statutárního města nás velmi potěšila a oba projekty byly realizovány s jeho podporou.

Do úpravy areálu Památníku Jana Žižky v Trocnově se zapojily i Jihočeským krajem zřizované střední školy. SOŠ a SOU v Trhových Svinech provedlo výměnu dožilého dřevěného oplocení, opravu omítek, nátěr střechy a výměnu dveří a další práce na sklepě. Zahradníci ze SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické v Českých Budějovicích provedli ořezání ovocných stromů v sadu u objektu s expozicí. SOŠ veterinární a zahradnická nám v průběhu celého roku velmi pomáhala při stěhování z depozitářů z Rašic a Ledenic.

Na konci února jsme rovněž absolvovali cestu do Kostnice a jednání o detailech zapůjčení výstavy Mistr Jan Hus a Kostnický koncil s vedením Archeologického muzea v Kostnici, zejména s jeho ředitelem Dr. Heiligmannem. Na základě těchto jednání byla výstava, která představovala návštěvníkovi události Kostnického koncilu hravou formou (z figurinek Playmobil) přesunuta do Jihočeského muzea. Při realizaci výstavy jsme rovněž navázali spolupráci s rakouskou firmou Piatnik, která v České republice zastupuje firmu Playmobil. Vernisáž výstavy se pak uskutečnila za účasti Dr. Heiligmanna a představitelů Spolkové země Baden-Württemberg 15. května a zejména dětským návštěvníkům přinesla hodně radosti a potěšení.

Ve spolupráci se Zemědělským muzeem v Netěchovicích byl v prvních jarních měsících vystěhován depozitář zemědělských strojů v Páráčicích a objekt včetně přilehlých pozemků byl připraven k prodeji a předán Krajskému úřadu Jihočeského kraje.

Začátkem března proběhlo výběrové řízení na dodavatele nové stálé expozice v Trocnově a mohly být zahájeny práce na její přípravě. Na konci března pak bylo svoláno jednání s představiteli Dolnorakouského kulturního holdingu na zámku Schallaburg k tématu budoucí možné spolupráce, zejména na výstavě k 1. světové válce.

Na třetí dubnovou sobotu, tedy na 18. 4. byla připravena vernisáž výstavy Šangrila. Vernisáže se zúčastnila delegace Bhútánského království včetně královny matky Ashi Sangay Choden Wangchuck. Vernisáže se zúčastnili rovněž hejtman Jihočeského kraje Mgr. Jiří Zimola a primátor statutárního města

České Budějovice Ing. Jiří Svoboda. Přítomni byli i další představitelé Jihočeského kraje a Statutárního města. Slavnost uváděl autor výstavy a ředitel CK Livingstone Ing. Rudolf Švaříček.

Jednou z iniciativ, do které se Jihočeské muzeum rovněž zapojilo, bylo obnovení památníku padlým v první světové válce z 91. pěšího pluku na Mrzlém vrchu (Mrzli Vrh) ve Slovinsku. Tento pluk byl domovskými z Českých Budějovic a z iniciativy vedoucího Odboru kultury a památkové péče Mgr. Patrika Červáka a vedoucího Oddělení kultury a zřizovaných organizací Mgr. Františka Chrastiny se Jihočeské muzeum zapojilo ve spolupráci se Spolkem vojenské historie Čeští lvi do jeho obnovy. Čeští lvi vyspali sbírku, do které přispívaly domovské obce padlých vojáků a další přispěvatelé. V obnově památníku se velmi angažovala i slovinská strana, zejména Družstvo generála Borojević. Důležité prostředky se podařilo nasbírat a do konce roku byla dokončena obnova vlastního památníku i opěrné zdi, která stabilizuje svah za památníkem.

Po ukončení výstavy Mistr Jan Hus a Kostnický koncil v německé Kostnici byla výstava přesunuta do Jihočeského muzea a ve spolupráci s železničními modeláři byly jednotlivé scény dokumentující Kostnický koncil postaveny. Vlastní vernisáž se pak konala za účasti ředitele Archeologického muzea v Kostnici Dr. Heilmanna a představitelů Zemského úřadu Spolkové země Baden-Württemberg v pátek 15. 5. 2015.

Po ničivém zemětřesení v Nepálu v noci z 25. na 26. dubna Jihočeské muzeum spolupracovalo s majitelem CK Livingstone a autorem výstavy Šangrila na organizaci charitativních akcí pro obnovu zemětřesením poškozených částí Nepálu. Vlastní „Koncert pro Nepál“ se uskutečnil 21. května v Kulturním centru Bazilika v Českých Budějovicích.

V pátek 5. června se v Trocnovském areálu konala za velkého zájmu návštěvníků přírodovědně zaměřená muzejní noc. Trocnovský areál byl ve středu zájmu i o 14 dní později, tedy 19. června, kdy za účasti hejtmana Jihočeského kraje Mgr. Jiřího Zimoly proběhlo slavnostní otevření nové stálé expozice a naučné stezky.

Jihočeské muzeum bylo rovněž účastníkem dvou prezentací pořádaných zřizovatelským odborem a to nejprve 12. června v bavorském Deggendorfu a následně 23. června ve slovinské Ljublani.

V pátek 31. července byl představitelům poskytovatele dotace Nadace ČEZ, novinářům, rezortnímu radnímu JUDr. Tomeši Vytiskovi a dalším pracovníkům KÚ-JK představen projekt Jihočeského muzea „Muzejní kufříky“ a to za účasti dětí z příměstského tábora pořádaného Jihočeskou univerzitou. Děti se seznámily s kopiemi předmětů užívaných v době kamenné, době bronzové a v raném středověku. Všichni účastníci odjížděli spokojeni a velmi nás těšilo zejména vyjádření představitelů poskytovatele dotace Nadace ČEZ, který přislíbil další podporu pro navazující projekt.

Ve dnech 21. srpna až 2. září pořádal zřizovatelský odbor kultury a památkové péče ve spolupráci s Jihočeským muzeem Dřevosochařské sympozium 2015 na tvrzi Žumberk. Vzniklé sochy od ukončení sympozia zdobí areál tvrze Žumberk. Od 4. září se představovali v Jihočeském muzeu formou výstavy a formou prezentací vybraní laureáti ocenění „Nositel tradic lidových řemesel“.

Další aktivitou pořádanou ve spolupráci se Státním oblastním archivem v Třeboni byla přehlídka knižních vazeb publikace Obrázky ze starých Budějovic – Město a krajina v kresbách Fridricha Blumentritta, která byla připravena speciálně pro potřeby knihvazačské soutěže. Soutěžní přehlídka měla i velkou mezinárodní účast. Nejlepší knižní vazby byly oceněny v několika kategoriích. Nedostatek srážek v letních měsících a září neovlivnil jenom zemědělece a vodohospodáře, ale i výstavní program Jihočeského muzea. Vzhledem k tomu, že v důsledku sucha v jižních Čechách prakticky nerostly houby, musela být tradiční výstava hub zrušena.

V sobotu 26. září proběhl za účasti hejtmana Jihočeského kraje Mgr. Jiřího Zimoly 2. ročník Trocnovských slavností, které fakticky ukončily velmi zdařilou návštěvnickou sezónu v Trocnovském areálu a nové stálé expozice. Návštěvnický zájem o trocnovský areál i slavnosti má vzrůstající tendenci.

Od 13. října mohli návštěvníci Jihočeského muzea navštívit výstavu Ukázky z trampské tvorby na jihu Čech, která návštěvníkům umožnila nahlédnout na uměleckou tvorbu vázanou na trampingu.

Úterý 27. října bylo pro Jihočeské muzeum velmi významným dnem. V předvečer státního svátku Dne vzniku samostatného Československa byla po rekonstrukci hlavní muzejní budovy za účasti hejtmána Jihočeského kraje Mgr. Jiřího Zimoly a primátora Statutárního města České Budějovice a dalších představitelů samosprávy a státní správy otevřena první nová stálá expozice s názvem Příběh města Českých Budějovic. Expozice, která mapuje historii Českých Budějovic od jejich založení až po současnost, byla současně příspěvkem Jihočeského kraje a Jihočeského muzea k oslavám 750. výročí založení Českých Budějovic. V následujících dnech, zejména pak ve sváteční den 28. října a o víkendu 31. října a 1. listopadu navštívilo muzeum velké množství návštěvníků. Budějovičtí si prostě nechtěli nechat novou expozici ujít.

Na den veteránů 11. listopadu proběhlo na Jihočeském letišti v Plané u Českých Budějovic za účasti představitelů samospráv a státní správy odhalení pamětní desky letci R. AF plk. Milanu Malému. Jihočeské muzeum bylo jedním z iniciátorů odhalení pamětní desky, jejíž zhotovení zajistil Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihočeského kraje.

Od 27. listopadu se mohli návštěvníci Jihočeského muzea potěšit prohlídkou Adventní a vánoční výstavy Adventní čas našich předků. Mnoho, zejména starších návštěvníků, vzpomínalo na to, jak prožívali Advent a Vánoce v době svého dětství.

O pátku 4. prosince do neděle 6. prosince vystavoval v prostorách Jihočeského muzea Klub historických zbraní při KVV České Budějovice zbraně a militárie vztahující se k období II. světové války. Členové klubu se rozhodli, že čistý výtěžek z výstavy věnují, stejně jako v předchozím roce, na obnovu památníku padlým vojákům 91. českobudějovického pěšího pluku na Mrzlem vrhu ve Slovinsku v druhé polovině roku 1915.

*Ing. František Štangl
ředitel muzea*

Každoročně se díky iniciativě členů Regionální letecko-historické společnosti koná uctění památky nejen bojovníků letců z druhé světové války. Dne 7. května 2015 se pietního aktu před pamětní deskou Jaroslavu Maňákoví a Jiřímu Maňákoví v Široké ulici v Českých Budějovicích zúčastnil rovněž Ing. František Štangl, ředitel Jihočeského muzea (zcela vpravo). Aktu se zúčastnil rovněž PhDr. Jiří Petráš, historik muzea a garant činnosti RLHS za Jihočeské muzeum.

SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

V roce 2015 byly sbírky Jihočeského muzea díky soustavné akviziční činnosti obohaceny o řadu nových sbírkových předmětů. V roce 2015 bylo do sbírek Jihočeského muzea zapsáno celkem 10 520 kusů nových sbírkových předmětů, zapsaných celkem pod 138 přírůstkovými čísly. Z toho bylo získáno: sběrem 7 284 kusů předmětů, koupí 2 318 kusů a dary 882 kusů sbírkových předmětů.

Na sbírkotvorné činnosti se podílela všechna uvedená oddělení, která se řídila oborovými sbírkotvornými koncepcemi: přírodovědné oddělení, oddělení společenských věd, archeologické oddělení a oddělení knihovny.

Archeologické oddělení

Záchrannými, předstihovými a systematickými archeologickými výzkumy byl do sbírek získán materiál ze 73 archeologických akcí v počtu 20 000 ks nálezů zejména keramiky, kostí, kovů a skla (59 přírůstkových čísel).

Knihovna

Podle dlouhodobé sbírkotvorné koncepce pro rozšiřování fotodokumentační sbírky proměn města a akcí muzea bylo do podsbírký fototéky pořízeno 752 snímků, vybráno a zapsáno 33 položek, snímků dokumentujících muzejní činnost (jako např. expozice, výstavy, bezpečnostní alba, významné návštěvy, vernisáže výstav, konference, křty nových publikací, Muzejní noc, činnost klubů, přednášky, interiéry a exteriéry objektů muzea, zápůjčky, závady a pojistné události, stěhování sbírek) bylo pořízeno 6545 kusů. Celkem bylo v rámci fotografické dokumentace pořízeno 7633 snímků.

Do podsbírký staré tisky byly zakoupeno celkem 5 exemplářů tisků.

Do fondu odborné knihovny bylo akvizicemi, nákupy a dary získáno 700 knihovních jednotek. Ze starých inventářů regionální literatury bylo v rámci počítačového zpracování zapsáno 1400 knihovních jednotek. Celkem 141 knih bylo získáno darem od 49 dárců, což je ve sledované statistice dosud největší počet. Ve II. stupni evidence bylo zkatologizováno celkem 2347 knihovních jednotek. Bylo vytištěno 2965 katalogizačních lístků. Samozřejmě byly nadále tištěny katalogizační lístky archeologické literatury pro příruční knihovnu na archeologickém oddělení. Zkompletováno bylo 91 titulů, zkatologizováno bylo 112 svázaných periodik, čárovým kódem bylo označeno 1028 jednotek periodik u 95 evidovaných titulů. Celkový počet evidovaných knihovních jednotek v knihovně muzea je 77982.

Přírodovědné oddělení

Akvizice sbírek

Vlastním sběrem a nálezovými doklady spolupracovníků především v rámci vědeckovýzkumných úkolů bylo do sbírek JČM získáno celkem 4 949 položek.

Entomologie – v rámci vědeckovýzkumného úkolu bylo sebráno 2500 položek, většina sběrů pochází z ČR, ale jsou zde i sběry získané v rámci zahraničních cest.

Botanika – do botanické sbírky bylo získáno 707 herbářových dokladů rostlin vlastním sběrem i od externích spolupracovníků.

Geologie – v rámci vědeckovýzkumného úkolu bylo získáno 1229 ks sbírkových předmětů.

Mykologie – v rámci jižních Čech bylo sbíráno zejména v těchto oblastech: Třeboňsko, Novohradsko. Byl získán materiál pro 513 položek (včetně fotodokumentace in situ k cca 50 položkám – ve spolupráci s ing. J. Hláškem).

Zoologie – celoročně probíhal sběr uhynulých obratlovců ve volné přírodě, kterého se kromě zoologa účastnili i externí odborní spolupracovníci a veřejnost. Celkem bylo získáno 19ks ptáků, 7ks savců a 1 plaz. Kadávery jsou prozatímne uloženy v mrazáku a co nejdříve budou postoupeny k preparaci.

Do podsbírký geologie byla nakoupena sbírka, která čítá 129 ks nerostů. Ukázky z akvizice nerostů do geologické sbírky muzea s uvedením naleziště.

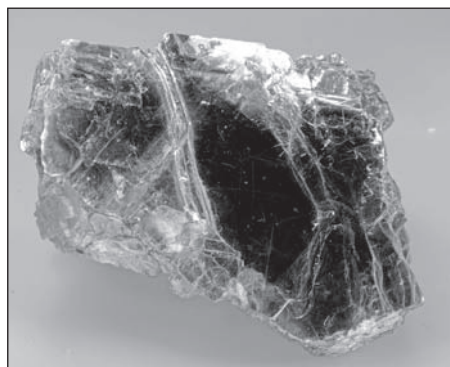
Akvamarin, Brazílie.

Kalcit Dalněgorsk, krystal.

Křišťál, Brazílie.

Muskovit, Norsko.

Do podsbírký zoologie obratlovců byl zakoupen dermoplastický preparát losa evropského. Národní park Šumava vyhověl žádosti Jihočeského muzea a poskytl mu darem uloveného jelena (jelen evropský), laň a koloucha. Vše je vybíráno a určeno k budoucí dermoplastické preparaci pro novou přírodovědnou expozici. ZO O Ohrada v Hluboké nad Vltavou darovala Jihočeskému muzeu tři své uhynulé chovance: volavka bílá, čáp bílý a svišť horský.

Do podsbírký botaniky bylo nakoupeno 970 herbářových položek od L. Ekrta (720 ks) a P. Lepšího (250 ks).

Do podsbírký mykologie Jihočeského muzea v Č. Budějovicích bylo darováno L. Zíbarovou z Ústí nad Labem 837 kusů exsikatů makromycetů. Byl průběžně získáván i materiál z poradny pro houbaře a od amatérských mykologů v regionu (zejména od členů MK JčM), celkem cca 50 položek.

Evidence sbírek

Přírodovědné oddělení zaevidovalo do I. stupně celkem 6 885 položek. Do II. stupně bylo zaevidováno celkem 4 355 položek na 1 961 katalogizačních číslech. Viz tabulka CES v příloze. Zajímavým přírůstkem je dermoplastický preparát losa evropského.

Oddělení společenských věd

U podsbírký UP (umělecký průmysl): příprava a realizace 2 nákupních komisí (duben, listopad).

Celkem sbírky UP prostřednictvím nákupů a darů rozšířeny o 14 ks předmětů, podsírka výtvarného umění o 3 ks.

U podsbírký Národopisu: podsírka byla rozšířena prostřednictvím nákupů o 74 předmětů (zemědělské a řemeslnické nářadí, dalekohled, šablony na písma, sazečka na mák, socha, lidový a měšťanský textil, bytový textil aj.)

U podsbírký Historie pohlednice místopisu jižní Čechy, deníky vojáka 91. pluku Žlábka z 1. světové války, pohlednice z 1. světové války od vojáka 28. pluku Dvořáka, průvodce Šumavou, samovar plaketa 1. pěšího pluku Mj:Husi, reklamní vývěsky budějovických firem, plakát, linoryty Oty Matouška (zapsáno do I. stupně evidence). Z předmětů vztahujících se k historickému období po roce 1945 stojí za zmínku pozůstalost po Františku Samcovi, předním krajském komunistickém a státním funkcionáři v kraji do roku 1989. Vedle dvourozměrných materiálů a fotografií je to například sbírka odznaků, medailí a plaket, jichž byl F. Samec dlouhodobým sběratelem.

PÉČE O SBÍRKY

Archeologické oddělení

Do I. stupně evidence bylo zapsáno 59 nových přírůstkových čísel (1561 předmětů). Do II. stupně evidence bylo v programu DEMUS zapsáno celkem 574 karet.

Pokračovala revize fondu Dívčí Kámen. Celkem bylo zrevidováno 5013 předmětů.

Pokračovalo se v ukládání sbírek do nových kartonových krabic a prosklených regálů (celé nádoby) a ve vytváření nových lokačních seznamů. Pokračovalo se v ukládání drobných kovových předmětů v samostatné místnosti v rámci archeologického depozitáře.

V roce 2015 bylo konzervováno a restaurováno 25 keramických nádob, 14 kachlů a 1 závaží z archeologických výzkumů v Boroku (dálnice D3) a dalších lokalit z území jižních Čech. Mimo JčM byla zajištěna konzervace kovových předmětů z depotu ze starší doby bronzové z Kroclova a 2 halštatských bronzových turbanů ze Sřelských Hoštic. Pokračovala konzervace depotu mincí z kostela sv. Martina v Bošilci a dokončena byla konzervace bronzových

Rovná. Dokumentace bronzové cisty před restaurováním. Foto RGZM Mainz.

Rovná. Restaurovaná bronzová cista
č. 1. Foto RGZM Mainz.

Rovná. Restaurovaná bronzová cista
č. 2. Foto RGZM Mainz.

artefaktů z halštatské mohyly v Rovné a železných předmětů z trasy Zlaté cesty v úseku Horská Kvilda – Březník a Pražské cesty v úseku Bošilec – Borek.

Knihovna

Péče o historické knižní sbírky a knihovní fond probíhala kontinuálně během celého roku. Pravidelně byly prováděny kontroly depozitářů a průběžné úpravy uložení sbírek.

Po přestěhování celé knihovny v prosinci 2014 byly provedeny kontroly uložení a zpracovány lokační seznamy v depozitáři s fondem odborné literatury i periodik, díky čemuž byla v plném rozsahu otevřena knihovna v nových prostorách za 1 měsíc po ukončení stěhování. Studovna pro prezenční studium odborných knih, časopisů i historických knižních sbírek byla vybudována v místnosti č. 113 v blízkosti depozitáře s odborným fondem. T aké byla připravena ke stěhování a s opatrností přestěhována část knižních sbírek, které byly dosud uloženy v depozitáři v objektu v ulici L. B. Schneidera, což bylo přibližně 1200 jednotek z Literárního archivu s jednotlivými dokumenty i archivní krabice s osobními pozůstalostmi literátů. V souvislosti s postupným uvolňováním a vybavováním zbývajících menších depozitářních prostor v hlavní budově bude v roce 2016 přestěhována další část knižních sbírek.

Všechny knihy a časopisy v odborné knihovně byly opatřeny čárovým kódem. Celkem bylo nalepeno 2347 štítků s čárovými kódy. Starší publikace s měkkou vazbou byly dle potřeb opatřovány ochrannými deskami s tkanicemi.

Pohled do nové studovny v hlavní budově muzea v ulici Dukelská 1, která slouží také jako badatelna historických knižních sbírek.

Stěhování další části knihovny. Ing. Jan Motyčka zaměstnaný díky dotaci Úřadu práce při přípravě regálového systému.

Dele směrnic byla na konci roku 2015 provedena Janou Klimešovou s ostatními pracovníci knihovny inventura veškerých skladových zásob publikací muzea a vyúčtování komisního prodeje všech periodických i neperiodických titulů muzea i spolupracujících partnerů při prodeji cizího zboží.

Dále uvedená pracovnice pravidelně aktualizovala on-line nabídku publikací muzea na internetových stránkách muzea a vyřizovala veškeré poštu a e-mailem doručené objednávky muzejních publikací.

Fotografka muzea zajistila na žádost Osadního výboru v Purkarcích pro místní publikum prezentaci digitalizovaných filmů – Místo pro energii, Život řeky a Voraři na Vltavotýnsku.

Vedoucí knihovny vyřídila 554 nových zápůjček pro 7 výstav, u nichž byla v roce 2015 kurátorkou a garantem za muzeum. Celkem bylo předloženo 863 výpůjček pro 250 čtenářů a badatelů v muzejní knihovně.

Pro účely přednášek a prezentací historických knižních sbírek bylo provedeno pořízení, rozřídění a následná systemizace cca 350 digitálních snímků i 75 xerokopii vybraných dokumentů.

Přírodovědné oddělení

Péče o sbírky

Všichni pracovníci prováděli průběžné kontroly stavu depozitářů a sbírkových předmětů (min. 2x měsíčně).

Dále jsou uvedeny podsbírký a hlavní uskutečněné práce v rámci plánu péče o sbírky:

Mykologie – byly ukládány starší sběry do nově zakoupených herbářových krabic.

Botanika – z prostředků muzea a dotace ISO byla pořízena laboratorní digestoř na eliminaci Lindanu z botanických a entomologických sbírek (vyřízení žádosti a zajištění realizace digestoře na míru).

Zoologie – ve spolupráci s L. Černým byly kompletně zrestaurovány veškeré tekutinové preparáty (výměna fixační tekutiny, omytí živočicha, vyčištění válce apod.).

Geologie – průběžně byl doplňován lokační seznam sbírky. Bylo prováděno postupné čištění sbírkových ukázek, úprava vzorků odřezáním nepotřebných částí a formátování hornin (50 ks).

Entomologie – byly determinovány a uspořádány vlastní sběry, aby bylo možné je zapsat do II. stupně evidence (1188 ks), na determinaci brouků čeledi střevlíků se podílel F. Grycz.

Dokumentátor L. Černý ve spolupráci s odbornými pracovníky pomáhal při ukládání, vymrazování a konzervaci sbírkových předmětů. V rámci botanického herbáře se podílel na zpracování a částečném přelevování nakoupených herbářových položek do cca 1000 ks, zpracovával a přelevoval darovaný herbář (cca 160ks) a lepil revizní lístky do herbáře. Podílel se na nafixování tekutinových preparátů podsbírkou zoologie. V podsбірce entomologie preparoval hmyz (cca 1500ks) a opatřoval nově zaevidované přírůstky do druhého stupně přírůstkovými čísly (1876 ks). Zajišťoval 3 schůzky a přednášky entomologického klubu v druhém pololetí 2015. Podílel se na vystěhování Nedabyle. Poskytoval i další technický servis odborným pracovníkům.

Dokumentátor a zoolog v srpnu otestovali účinnost insekticidní dýmavnice D obol Fumigator. Na základě kladného výsledku zkoušky byla v listopadu uvedeným prostředkem provedena fumigace vybraných badatelen (zoologie, botanika/entomologie) a depozitářů (zoologie, botanika, mykologie) v objektu A, v ulici L. B. Schneidera 6.

S. Venclová pečovala o geologicko-mineralogické sbírky, bylo vyčištěno a opraveno (zejména lepením) cca 60ks minerálů ze systematické části sbírky, připravovala podklady k zápisu do I. stupně evidence, (2 přírůstková čísla celkem 1358 ks), do II. stupně evidence zkatalogizovala 712 inventárních čísel, dále prováděla práce spojené s rekatologizací sbírky. Spolupracovala na výstavě „Křemen staví a maluje“ a zabývala se vyřizováním agendy.

Konzervace, preparace, ošetření proti škůdcům

Byla provedena pravidelná fyzická kontrola stavu sbírkových předmětů botaniky, zoologie, entomologie a mykologie. Nebylo zjištěno napadení sbírkových předmětů škůdci.

Průběžně byla vymrazováním prováděna lokální desinsekce podsbírkou botanické (cca 10 000 herbářových položek) a mykologické. Nově získaný materiál botanické, mykologické a entomologické podsbírkou byl před uložením do depozitáře vymrazován. V entomologické podsбірce jsou starší sbírky ošetřeny Lindanem.

V botanické podsбірce bylo nalepeno cca 577 ks herbářových položek (prováděl L. Černý) a bylo nalepeno 2000 revizních štítků (prováděl L. Černý a F. Grycz).

V geologické podsбірce byla prováděna úprava vzorků odřezáním nepotřebných částí, formátování hornin (cca 150 ks). Proběhlo čištění vzorků staré sbírky (cca 200 ks).

Do podsbírkou zoologie obratlovců byl externě vypreparován los evropský.

V entomologické podsбірce bylo z vlastních sběrů vypreparováno a opatřeno etiketou s nálezovými údaji 2 500ks hmyzu.

Oddělení společenských věd

Do I. stupně evidence bylo zapsáno 40 nových přírůstkových čísel (2 023 předmětů) do databáze.

Do II. stupně evidence bylo v programu DEMUS zapsáno celkem 3 997 karet (z toho 550 karet podsbírkou historie – odborná rekatologizace), tj. celkem 3871 ks sbírkových předmětů (nepočítáno 550 ks rekatologizace).

Proběhly dvě nákupní komise (duben, listopad).

V roce 2015 byly restaurovány mimo JčM u podsbírkou UP následující předměty: intarovaná lavice př. č. 1272/59, skříňka na Toru UP 4494, relikviář sv. Mikuláš – DC 2282, socha sv. Mikuláše – A 295, kožený manipul a štola T 7 3, 8ks vitrají (UP 5503, 5504, 5505, 5508,5509,55016,55017,5530), vysoké kolo UP 9139.

Konzervace v rámci muzea: předáno cca 150ks určených pro zápůjčky a výstavy v rámci muzea.

U podsbírkou národopisu byly mimo JčM zadány následující předměty: korunky (H. Štouračová), svatební secesní kabátek (H. Tefal Juránková). Konzervace v rámci muzea: sbírkové předměty pro velikoněční a vánoční výstavu.

Další formy péče o sbírkové předměty

Všichni pracovníci OSV se zúčastnili na několikerém náročném stěhování podsbírek, ke kterému došlo v důsledku opuštění starých nevyhovujících depozitářů a přemístění sbírek dílem do nově získaných prostor, dílem do provizorních prostor, než se nevyhovující depozitáře upraví (Ledenice).

U podsbírký UP: přestěhování všech předmětů z Nedabyle a jejich nové uložení.

Příprava předmětů pro zápůjčky odborným institucím mimo muzeum: 596 ks předmětů.

Podsíbírka Divadelní a hudební archiv: stěhování loutek z Ledenic do depozitáře v ul. L. B. Schneidera.

U podsbírký národopisu: Depozitáře v Ledenicích – stěhování (dočasné umístění z důvodu přípravy rekonstrukce staré části depozitáře). Depozitář v P ašicích – příprava stěhování – očištění, stěhování, fotodokumentace, bezpečnostní album, zápůjčky pro uskladnění sbírkových předmětů (JZM Netěchovice, Hasičské muzeum v Bechyni). Plány na uspořádání a vybavení nových depozitářů v Ledenicích a v Dukelské ulici.

Byla provedena pravidelná kontrola a očištění sbírkových předmětů v expozicích na Buškově hamru, tvrzi Žumberk a v muzeu Koněšpěřky.

Byly vyřízeny nové smlouvy o výpůjčce – Svatojánské muzeum v Nepomuku, JZM v Netěchovicích, NPÚ Rožmberk, Prachatické muzeum, MZM v Brně, M. Binder; prodloužení výpůjček – NPÚ Zlatá Koruna, Muzeum středního Pootaví Strakonice; interní výpůjčky a zápůjčky (vánoční výstava); nové smlouvy o zápůjčce – Prachatické muzeum, Jihočeská vědecká knihovna v ČB; jednání o prodloužení končících smluv spojených se zápůjčkami lidového nábytku do expozice na tvrzi Žumberk – Prácheňské muzeum v Písku, Prachatické muzeum, NPÚ Vimperské muzeum.

U podsbírký historie byla provedena systematizace nových přírůstků z nákupní komise, jejich popis a uložení do depozitáře fondu K – celkem 97 kusů nových sbírkových předmětů. Dále byla provedena částečná systematizace fotokopíí květen 1945 pro přednáškové účely z fondu MDRH.

Kurátorka podsbírký Národopisu a správkyně depozitáře národopisu pokračovaly po celý rok 2015 v dohledávkách předmětů na základě revize podsbírký Národopisu.

Kurátorka podsbírký UP započala revizi podsbírký výtvarného umění: zrevidováno bylo cca 2100 ks.

KULTURNĚ OSVĚTOVÁ ČINNOST

Archeologické oddělení

O. Chvojka spolupracoval při tvorbě stálé expozice pravěku pro Regionální muzeum v Českém Krumlově a při instalaci putovní výstavy „Poklady, depoty, obětiny. Jihočeské depoty od doby bronzové do novověku“ v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích a při výstavě „Poklady doby bronzové na Vltavotýnsku“ v Městském muzeu v Týně nad Vltavou.

Z. Thomová se podílela na realizaci stálé expozice „Příběh města“ v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích.

Pracovníci oddělení proslovili 21 přednášek z oboru archeologie pro veřejnost a 6 referátů na odborných konferencích a symposiích, včetně 25. ročníku mezinárodní Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/West- und Südböhmen/Oberösterreich.

O. Chvojka pravidelně přednášel na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity *Úvod do archeologie, Přehled pravěku a raného středověku, Doba bronzová a halštatská, Doba bronzová a starší doba železná*

ve střední Evropě, Svět člověka doby bronzové a železné, Suroviny středoevropského pravěku Výběrová přednáška Jihozápadní Čechy a horní Rodunají v době bronzové a halštatskéna FF MU Brno, P.Zavřel pak přednášel tyto přednáškové kurzy: Doba římská a Doba stěhování národů.

Zprávy o probíhajících archeologických výzkumech přinášely stránky regionálního tisku a regionální televizní i rozhlasové zpravodajství.

Knihovna

Výstavní a expoziční činnost

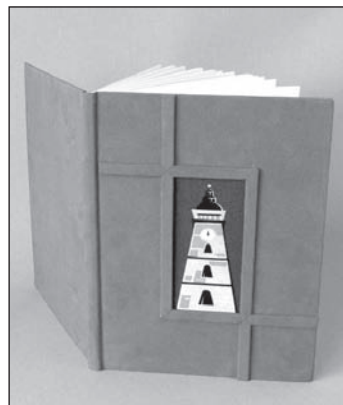
Vedoucí knihovny ve spolupráci s celým oddělením knihovny a týmem vybraných externích spolupracovníků připravila a realizovala v roce 2015 jako kurátorka a autorka celkem 6 dále uvedených výstav a 1 expozici: Výstava návrhů architektonické soutěže na Příběh města České Budějovice, Fotografie a kresby starých Budějovic, 70 let na jihočeské vlně – k 70. výročí zahájení vysílání Českého rozhlasu České Budějovice, Svobodní zednáři v jižních Čechách – 80. výročí založení zednářských kroužků v Českých Budějovicích a 25 let od obnovení svobodného zednářství v Československu, putovní panelová výstava výsledků projektu Významné milníky husitství a Krása knižních vazeb.

Právě výstava Krása knižní vazby byla výsledkem více než roční přípravy a intenzivní spolupráce se Státním oblastním archivem Třeboň a Státním okresním archivem České Budějovice, za který byl garantem výstavy i mezinárodní knihvazačské soutěže PhDr. Vlastimil Kolda. Díky jeho iniciativě se v archivu konaly všechny tři předchozí ročníky také pod záštitou Odboru archivní a spisové služby Ministerstva vnitra ČR a České archivní a informační společnosti. Pro čtvrtý ročník byla připravena kniha Obrázky ze starých Budějovic. Město a krajina v kresbách Friedricha Blumentritta. V knize jsou prezentovány grafické sbírky Jihočeského muzea a je jedním z výstupů badatelského úkolu H. Stejskalové. Vydání knihy bylo jedním z počínů Jihočeského muzea u příležitosti 750. výročí založení Českých Budějovic. Jejimi autory byli Helena Stejskalová, Vlastimil Kolda a Daniel Kovář. Soutěžní přehlídka i výstava však byly pod taktovkou dr. Vlastimila Koldy, kterému se podařilo zajistit rekordní národní i mezinárodní účast z celkem 8 evropských zemí. Jihočeské muzeum připravilo také malé ohlédnutí za předchozími ročníky s ukázkami vítězů. Práci v porotě se zúčastnila také vedoucí knihovny muzea. Vernisáž výstavy byla spojena s předáváním ocenění vybraným knihvazačům. Zvláštní cenu udělil také Ing. František Štangel, ředitel Jihočeského muzea. Od podzimu 2015 do jara 2017 bude výstava putovat po vybraných knihovnách, muzeích i archivech na Slovensku a v České republice.

H. Stejskalová se jako spoluautorka a garant mezinárodního projektu v rámci česko-bavorské spolupráce podílela na expozici Významné milníky husitství v českých a německých dějinách.

Výběrem exponátů ze sbírky grafiky pro expoziční i propagační potřeby a uspořádáním architektonické soutěže ve spolupráci s Českou komorou architektů jako sekretář soutěže se podílela H. Stejskalová na expozici Příběh města České Budějovice.

Mimo Jihočeské muzeum vedoucí knihovny zajišťovala spolupráci muzea a Města Rudolfov, kterému je muzeum partne-

Ukázka knižní vazby a zároveň motivu, který byl použit nejen na plakát výstavy v Budějovicích, ale začal být používán všemi dalšími vypůjčiteli výstavy, která se hned po své premiéře v Českých Budějovicích stala výstavou putující po pamětových institucích ČR a SR.

rem projektu z prostředků ROP NUTS II Jihozápad – 3. 1 C. Např. přednesla přednášku o významném rudolfovském rodákovi a legionáři Leopoldovi Matoušovi a sestavila průvodce expozicemi Hornického muzea Rudolfov.

Vedoucí knihovny se podílela na přípravě a moderovala již druhý ročník řebnovských slavností, které se konaly v září 2015 v Památníku Jana Žižky z Trocnova.

Fotografka muzea se podílela na expozici Příběh města přípravou filmů o Českých Budějovicích, dále na dokumentaci všech výstav a dle požadavků rovněž na přípravě fotoalb, bezpečnostních alb, prezentačních a propagačních snímků i dalších výstavních aktivit muzea.

Přednášková činnost

V průběhu roku 2015 přednesla H. Stejskalová celkem 26 přednášek pro 829 posluchačů z řad laické i odborné veřejnosti. Pokračovala dlouhodobá a úspěšná spolupráce s Agenturou Kultur-Kontakt a Miroslavem Marešem, jejím ředitelem. V roce 2015 byl v cyklu Vycházky a výlety za historií připraven s Kultur-Kontaktem a Městem Borovany výlet do Borovan a Trocnova. Speciální prezentace projektu a následně komentovaná prohlídka nové expozice v Památníku Jana Žižky v Trocnově byla připravena na konci října pro účastníky valné hromady Společenství měst s husitskou minulostí a tradicí.

Vedoucí knihovny kontinuálně spolupracovala zejména s Městskou organizací Svazu důchodců v Českých Budějovicích. Pro seniory přednášela rovněž na vyžádání v Muzeu hlavního města Prahy v Akademii volného času, pro jejíž posluchače si připravila přednášky o počátcích knihtisku v Čechách a literární a výtvarné avantgardě v Čechách na příkladu jihočeské skupiny Linie v čele s Josefem Bartuškou. Pro seniory z Univerzity 3. věku při Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity připravila a odpřednášela cyklus přednášek o reflexi Zlaté stezky v literatuře, výtvarném umění atp. Rovněž pro studenty U3V připravila exkurzi na tvrz Žumberk a do města Weitra. Spolupráce bude pokračovat také v první polovině roku 2016 a v jednání je další participace muzea na Univerzitě třetího věku ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou.

K výstavě Svobodní zednáři v jižních Čechách připravila H. Stejskalová ve spolupráci s Mgr. Patrikem Červákem, vedoucím Odboru kultury a památkové péče JČK, cyklus tří přednášek o svobodném zednářství, které proslovili: Doc. PhDr. Jana Čechurová z FF UK, Ph.D., Ing. Tomáš Srb a PhDr. Luboš Antonín z Národního muzea.

Účastníci valné hromady Společenství měst s husitskou minulostí a tradicí při prohlídce trocnovské expozice o Janu Žižkovi z Trocnova. Hostitelem pracovního jednání bylo v říjnu 2015 město Borovany.

Spolupráce se školami a Jihočeskou univerzitou

H. Stejskalová se podílela na tvorbě edukačních programů pro děti i dospělé. Na výstavě 70. let na jihočeské vlně a pro výstavu Svobodní zednáři v jižních Čechách připravila naučnou cestu s QR kódy s interaktivním obsahem. Bylo to v Jihočeském muzeu poprvé, kdy byly QR kódy součástí výstavy a doplňkového programu. Pro návštěvníky, kteří si všechny kódy načteli, byla v případě výstavy 70. let na jihočeské vlně jako odměna vytištěna upomínková pohlednice v nákladu 100 kusů. K expozici Významné milníky husitství připravila pro tisk pexeso s husitskými náměty.

Helena Stejskalová přednášela na Jihočeské univerzitě 2 výběrové semestrální cykly na témata: Prameny vědění a vzdělanosti a Kulturní tradice regionu (paměťové instituce, osobnosti, literatura a spolky). Oba dva přednáškové cykly navštěvovalo celkem 65 posluchačů oboru Společenské vědy na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou byla vedoucí knihovny konzultantem 4 bakalářských a diplomových prací a oponentem 2 bakalářských a 1 diplomové práce. Spolupráce s Jihočeskou univerzitou se rozvíjela také v oblasti přednáškové činnosti pro posluchače Univerzity 3. věku Zdravotně sociální fakulty. Zakladatelkou a neúnavnou propagátorkou tohoto typu vzdělávání pro seniory je Doc. PhDr. Jana Šemberová, CSc. Díky její iniciativě a podpoře byl pro Prachatice vybrán studijní obor Zlatá stezka, jehož závěrečný ročník tříletého studia byl zahájen v září 2015 a zaměřuje se na rexi Zlaté stezky v kulturních dějinách regionu, literatuře a výtvarném umění. H. Stejskalová je lektorkou 10 přednášek a 2 odborných exkurzí. Garantem celého studia je za Prachatické muzeum PhDr. František Kubů. Oba dva muzejní pracovníci jsou v tomto případě rovněž konzultanty závěrečných prací, které budou studenti U3V obhajovat v roce 2016.

Vycházky

Vedoucí knihovny uspořádala vycházku po nové naučné stezce pro skupinu 43 osob poznávající exkurze agentury Kultur-Kontakt po komentované prohlídce expozice v Památníku Jana Žižky z Trocnova a další vycházku pro skupinu zájemců v průběhu Trocnovských slavností.

Prezentace a propagace

Knihovnice a administrátorka skladu publikací Jana Klimešová průběžně doplňovala prodejní výstavku publikací vydaných muzeem a také aktualizovala on-line nabídku knih vydaných muzeem.

Fotografka se podílela na přípravě plakátů, pozvánek, fotografií na web muzea a dalších propagačních materiálech.

Knihovnice aktualizovaly a doplňovaly údaje v on-line katalogu knihovny muzea. Knihovna muzea přispívala do Souborného katalogu ČR a do SKATU souborného katalogu knihoven s Claviem.

Knihovna připravila dne 9. 2. 2015 křest nově vydané knihy Páni z Krumlova od MUDr. Jaroslava Polácha.

Pro potřeby jihočeské televize a rozhlasu za účelem propagace výstav a expozice v roce 2015 poskytla H. Stejskalová podklady a rozhovory.

Pro novou sérii propagačních předmětů vybrala a připravila H. Stejskalová ve spolupráci s H. Švejkarovou a fotografkou muzea zmiňované husitské pexeso, pohledy ze sbírek grafiky s vyobrazením Českých Budějovic, návrh na knižní záložku a dále také 2 skládačky k výstavám (o husitství a Janu Žižkovi a o svobodném zednářství).

Díky dlouhodobé spolupráci s Ing. arch. Vojtěchem Stormem připravila vedoucí knihovny moderní a komentované vydání Willenbergovy veduty k 750. výročí založení Českých Budějovic. Laskavý souhlas s reprodukcí poskytla Královská kanonie premonstrátů na Strahově v Praze, v jejichž sbírkách je toto nejstarší vyobrazení Českých Budějovic.

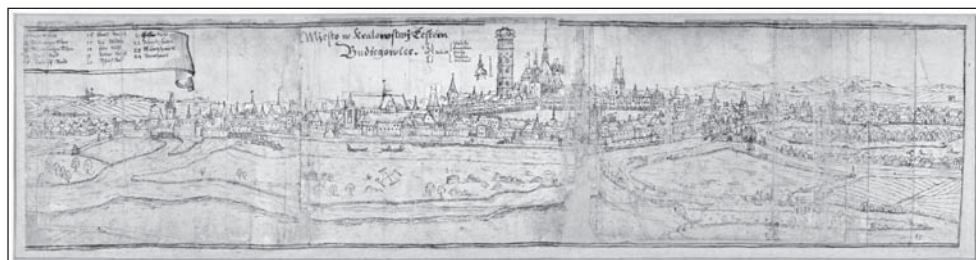
Vedoucí knihovny byla zástupcem muzejních knihoven Jihočeského kraje ve výboru oborové komise knihovníků při AMG.

Z knižního křtu dne 9. 2. 2015 publikace *Páni z Krumlova* od MUDr. Jaroslava Polácha, který po prezentaci knihy podepsal knihu např. Marii Kroutlové a dalším členkám Historického klubu.

Promítání filmu o řece Vltavě v Purkarcí.

Část nejstarší veduty Českých Budějovic od Jana Willenberga z roku 1602, kterou smělo Jihočeské muzeum vydat v roce 2015 díky laskavému souhlasu Královské kanonie premonstrátů v Praze, v jejichž sbírkách ve Strahovském klášteře se veduta nachází.

Přírodovědné oddělení

Expoziční činnost

Průběžně se připravuje libreto nové expozice „Příroda jižních Čech“.
Botanik poskytl sušené rostliny na expozici v klášterech v Českém Krumlově.

Výstavní činnost

Pracovníci přírodovědného oddělení připravili v roce 2015 celkem 2 výstavy v JČM a 1 výstavu mimo JČM.

Mykolog připravil 5 tematických panelů pro výstavu „Houby v našem kraji“, pořádanou v Městském muzeu Bechyně, odborně spolupracoval při přípravě výstavy, včetně zápůjčky modelů hub.

Byly připravovány podzimní výstavy hub (Jihočeské muzeum, KD Třemošské Sviny, Botanická zahrada při Vyšší odborné škole a střední zemědělské škole v Táboře). Byly řešeny koncepční záležitosti (včetně doprovodné edukační výstavy „Houby a jejich biotopy“ v JČM), jednalo se spoluorganizátory a byl realizován návrh 13 tematických panelů (realizovaných ve spolupráci s T. Fojtlovou). Z důvodů příliš suchého počasí, ve kterém houby nerostly, se výstavy neuskutečnily.

Akce Hobby podzim 2015 na českobudějovickém výstavišti (29.10. – 1.11.) se tradičně zúčastnili členové Mykologického klubu JČM. V e svém stánku nabízeli kromě poradny pro houbaře zhlédnutí výstavy podzimních hub a propagační a osvětový materiál.

Mykolog ve spolupráci se členy Mykologického klubu JČM zajistili sběr plodnic a jejich lyofilizaci pro výstavu „Život v krajině staletých dubů“.

V roce 2015 entomolog opět organizoval Třetí roční výstavu Orchidejí sukulentů a jiných exotických rostlin, která se vrátila do prostor Jihočeského muzea v Č. Budějovicích (11. 2. – 22. 2. 2015). Výstava byla doplněna 30 panely informujícími o orchidejích s důrazem na naše orchideje, tyto materiály jsou hojně využívány v edukační činnosti. Informace o orchidejích připravil botanik JČM s použitím fotografií hlavně D. Průši a provedl grafickou úpravu (ve spolupráci s T. Fojtlovou).

Geolog připravil výstavu v Jihočeském muzeu „Křemen staví a maluje“ (3. 2. – 22. 3. 2015). Výstava byla doplněna makrofotografiemi ing. J. Cíchy z Prácheňského muzea.

Přednášková činnost

Pracovníci přírodovědného oddělení organizačně zajistili pro veřejnost celkem 11 přednášek externistů: z toho 3 přednášky externistů a 1 diskusní odpoledne byly uspořádány ve spolupráci s Jihočeskou pobočkou České botanické společnosti, 1 přednáška v rámci programu Mykologického klubu JČM a 6 ve spolupráci s Jihočeskou pobočkou České společnosti entomologické.

Pracovníci přírodovědného oddělení přednesli celkem 20 přednášek z toho: 4 vlastní přednášky pro veřejnost realizované v JČM (mykolog 4) a 16 přednášek realizovaných mimo JČM.

Mykolog – přednesl 4 přednášky v rámci programu Mykologického klubu JČM („Ryzec v jižních Čechách I-IV“). Dále přednesl 6 přednášek: „Ochrana hub v ČR“ na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, „Nové nálezy závojenek podrodu *Pouzarella* v jižních Čechách“, v rámci semináře „Novinky studia velkých hub“ v Národním muzeu v Praze, „Houby Novohradských hor a jejich podhůří“ na Muzejní noci JČM v Třemošské, „Ryzec pravý, ryzec černohlávek a jim příbuzné u nás rostoucí druhy ryzců“ pro Mykologický klub Jihlava v Muzeu Vysočiny Jihlava, „Vzácné a ohrožené houby jižních Čech“ v Infocentru Správy CHKO Blanský les, Holubov a „Červený seznam hub (makromycetů) České republiky“ na pracovní konferenci ČBS „Ohrožená květina ČR a regionální červené seznamy“ na PřF UK Praha.

Geolog – přednesl následující přednášky:

„Abiogenní uhlík v uhelné geologii a mineralogii Českého masivu“, konference skupiny Czech Stone Cluster, Rychnov nad Kněžnou 17. 4.

„Geologie Blanského lesa“ v regionálním muzeu v Českém Krumlově v rámci veřejného semináře Obraz krajiny Blanského lesa 14.5.

„Abiogenní uhlík v uhelné geologii a mineralogii Českého masivu“, na krajském kole ekologické olympiády v Mirochově pořádané Krajským úřadem Jihočeského kraje 9. 6. 2015.

„Geologie Českého masivu“ 7. 9. 2015, gymnázium Jírovcova.

„Geologie Českého masivu“ 11. 9. 2015, gymnázium Jírovcova.

„Geologie Českého masivu“ 10. 11. 2015 škola Horní Stropnice.

„Geologie jihočeských pánví“ 19. 11. 2015, v rámci semináře Calla, Ochrana pískoven.

Abiogenní uhlík v uhelné geologii a mineralogii Českého masivu“ Dřípatka, Prachatice 13. 11. 2015.

Entomolog – uspořádal 6 přednášek externistů pro veřejnost v rámci programu Jihočeské pobočky České společnosti entomologické při Jihočeském muzeu.

Botanik – uspořádal 3 přednášky a jedno diskusní odpoledne ve spolupráci s Jihočeskou pobočkou České botanické společnosti při Jihočeském muzeu. Botanik přednesl 3 vlastní přednášky: „Jeřáby České republiky aneb téměř všechno je jinak“ na Univerzitě Palackého v Olomouci (6. 5. 2015), „Jeřáby České republiky – příběhy, intermezza a pohádky nejen z taxonomie jeřábů“ na České zemědělské univerzitě v Praze (4. 11. 2015) a „Variabilita reprodukčních způsobů jeřábů aneb od neřesti k askezi“ na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích (12. 1. 2015).

Vycházky

Pracovníci přírodovědného oddělení uspořádali 5 terénních vycházek pro veřejnost. Kromě toho v rámci Muzejní noci, která se uskutečnila v areálu Památníku Jana Žižky z Trocnova, zorganizovali entomologickou, botanickou a mykologickou vycházku pro veřejnost.

Entomolog uskutečnil 1 vycházku pro veřejnost a 1 vycházku pro členy entomologického kroužku. Se zaměřením na saproxylický hmyz byly realizovány entomologická vycházka pro veřejnost do okolí Hluboké nad Vltavou (20. 6. 2015) a 1 entomologická vycházka do okolí Bněšic jen pro členy entomologického kroužku (25. 4. 2015).

Mykolog uspořádal 2 přírodovědné vycházky pro veřejnost: za houbami vrchu Hrad na V odňansku (25. 7.) a za houbami okolí Černého Kříže na Šumavě (1. 8.).

Botanik uspořádal botanickou exkurzi v rámci floristického kurzu v Litovli.

Z entomologické vycházky dne 20. června 2015 do okolí Hluboké nad Vltavou.

Spolupráce se školami

Pracovníci přírodovědného oddělení spolupracovali především s Přírodovědeckou, Zemědělskou a Pedagogickou fakultou Jihočeské univerzity a podíleli se na různých vzdělávacích akcích pořádaných různými školskými subjekty.

Botanik – spolupracuje s PŘF JU a PŘF UK v rámci doktorského studia a vědeckovýzkumného úkolu „Taxonomický výzkum rodu *Sorbus* a *Rubus*.“

Entomolog – účastnil se na organizaci a v porotě okresního a krajského kola Biologické olympiády v kategorii A, B, C, D a hodnocení prací krajského kola Středoškolské odborné činnosti v oborech ochrana přírody, zemědělství a lesnictví. Dále byly provedeny oponentury obhajob – 1 magisterské a 1 bakalářské práce na ZF JU,

Geolog – prováděl komentované prohlídky k výstavě „Křemen staví a maluje“ pro tyto školy: Gymnázium Tábor, ZŠ Ševětín a T rhové Sviny. Připravil vycházku na Dívčí kámen pro základní školu (17. 9. 2015) a pro Gymnázium Česká (12. 9. 2015). Vedl 3 práce SOČ a dohlížel na jejich vypracování. Podílel se jako hodnotitel na práci Krajské a celostátní komise SOČ v oboru geologie a geografie. Také se podílel organizačně a jako hodnotitel na pořádání krajského kola ekologické olympiády tematicky zaměřené na geologické dědictví České republiky v Mirochově.

Z výstavy *Křemen staví a maluje*, jejímž kurátorem byl RNDr. Petr Rajlich, geolog muzea.

RNDr. Petr Rajlich jako hodnotitel dubnové geologické olympiády.

Prezentace a propagace

Všichni pracovníci oddělení se podíleli na propagaci výstav a popularizaci muzejní práce v médiích.

Všichni kurátoři podsbírek pravidelně aktualizují webové stránky Jihočeského muzea v Českých Budějovicích.

Mykolog měl 3 interview pro TV, 1 relaci v Českém rozhlasu v Č. Budějovicích, 4 krátké rozhovory pro lokální tisk. MK JČM provozoval informační stánek na akci Hobby podzim 2015 na Výstavišti České Budějovice.

Entomolog měl 1 krátkou relaci v rozhlasu a 3 kratší rozhovory pro lokální tisk před řádiční výstavou Orchidejí, sukulentů a jiných exotických rostlin.

Botanik měl rozhovor pro Českobudějovický deník o herbáři Jihočeského muzea.

Jiné kulturně-výchovné akce pro veřejnost

V roce 2015 byla přírodovědně zaměřena Muzejní noc, která se uskutečnila v areálu Památníku Jana Žižky z Trocnova. Zde byla přírodovědná stezka pro rodiče s dětmi, náplní byl znalostní test pro děti i dospělé, každý pracovník měl na starosti stanoviště, na kterém připravoval soutěže a praktické ukázky vztahující se k jednotlivým přírodovědným oborům. V rámci Muzejní noci se uskutečnily i vycházky s příslušnými odborníky po areálu památníku v Trocnově a přednášky. Děti například odlévaly stopy zkameněliny, rýžovaly granáty, učily se dělat herbář, poznávat rostliny, houby a horniny, chytat a poznávat hmyz aj. Večer byla přednesena mykologická přednáška „Houby Novohradských hor a jejich podhůří“ a byl odchyťván hmyz na světlo.

Ukázka z přírodovědně zaměřené muzejní noci s odchytem hmyzu na světlo.

Poznávání rostlin během přírodovědné muzejní noci v Trocnově.

Oddělení společenských věd

Kurátoři podsbírky UP (dr. Nora Jelínková), a podsbírky Historie (Dr. Jiří Petráš, Mgr. Nikrmajer) se podíleli na přípravě a realizaci expozice „Příběh města Českých Budějovic“. Expozice měla slavnostní vernisáž 27. října 2015.

Kurátorka sbírek UP

Příprava a realizace výstavy Tvorba Petra Johanuse, převoz a realizace výstavy Mistr Jan Hus a Kostnický koncil, příprava a realizace expozice skla v Lenoře.

Kurátorka sbírek národopisu

Příprava a realizace následujících výstav: velikonoční výstava „Byla zima mezi náma a teď už je za horama“. Velikonoční výstava u příležitosti 90 let Národopisného sdružení – jednání s Národopisným sdružením, instalace a deinstalace, doprovodný program (tvůrci, V elkopáteční nitky, pletení pomlázek),

Z výstavy „Byla zima mezi náma a teď už je za horama“.

Etnografka muzea Mgr. Alexandra Khadka při lektorské činnosti na vánoční výstavě, kterou připravila pod názvem „Adventní čas našich předků“.

komentované prohlídky pro školy s doprovodným edukačním programem, komentované prohlídky pro seniory, propagace v médiích.

Vánoční výstava „Adventní čas našich předků“ – scénář, instalace a deinstalace, výběr předmětů, zá-půjčky, panely, doprovodný program (divadélko, perníkový dvoudenní workshop, tvůrci), komentované prohlídky a dílny pro žáky MŠ, ZŠ a Arpidu.

Výstava „Svátky a obyčeje v dobách dávno minulých“ – hrad Rožmberk.

Kurátoři Podsbírky historie

Historik novějších dějin: Výstava „Ukázky z trampské tvorby na jihu Čech“.

Historik nejnovějších dějin: příprava a realizace prezentace prací studentů katedry architektury ČVUT „České Budějovice – milénium. 750 let od založení města – 250 let do realizace studentských projektů“.

Přednášková činnost

Kurátoři sbírek Oddělení společenských věd realizovali za rok 2014 celkem 64 přednášek pro veřejnost, školy a dále v rámci realizovaných výstav a expozice „Příběh města „Českých Budějovic“. Dále spolupracovali s hromadnými sdělovacími prostředky – zejména s Českou televizí, Jihočeskou televizí, Českým rozhlasem a Českobudějovickým deníkem při propagaci aktivit Jihočeského muzea.

Oddělení náměstkyně ředitele – edukace Centrum interaktivního vzdělávání

Oddělení náměstkyně ředitele – edukace, v roce 2015 naplňovalo své cíle, stanovené ve vzdělávací koncepci Jihočeského muzea. Úspěšně probíhaly již navržené edukační programy „P o stopách koně-spřežky“, „Na zemi a v podzemí“, „Hody , hody, doprovody“. Zároveň byly navrženy nové programy , jako např. „Orchidejový rozcestník“, „Středověk – doba, ve které žil Mistr Jan Hus“.

Muzejní pedagogové také připravovali externí edukační programy na muzejní noc nebo Trocnovské slavnosti. Novinkou v roce 2015 byl první ročník Mineralogické olympiády , kterou garantoval geolog Jihočeského muzea RNDr. Petr Rajlich, CSc. Byl také vytvořen edukační program pro novou stálou expozici Jihočeského muzea – „Příběh města“, ve kterém muzejní pedagogové zapojili externí muzejní kuffíky s didaktickými pomůckami a pracovním listem.

Diplom výroční ceny Mosty.

Orchidejový rozcestník.

Velkým úspěchem pro edukační práci byla nominace na cenu MOSTY v kategorii pro instituci veřejné správy za mimořádnou aktivitu nebo čin ve prospěch občanů se zdravotním znevýhodněním.

Celková návštěvnost v roce 2015 byla 6984 návštěvníků z toho 578 jako doprovod. Stejně jako v roce 2014 šlo nejen o děti a žáky z MŠ, ZŠ a SŠ, ale programů se účastnili též senioři a skupiny se sociálním či zdravotním znevýhodněním. Pro ty byly programy speciálně upraveny, aby splňovaly jejich potřeby.

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích získalo nadační příspěvek od Nadace ČEZ na projekt „Muzejní kuffíky“ ve výši 240 000,- Kč. V roce 2015 tedy došlo k naplnění cílů projektu a od září 2015 jsou nabízeny tři moduly edukačních programů: „Život v době kamenné – lovci a sběrači“, „Život v době kamenné – první zemědělci“, „Život v době bronzové – využívání prvních kovů“. Kuffíky obsahují hmotné rekonstrukce denní potřeby lidí. Muzeum tak interaktivní formou zpřístupňuje prezentaci daných období. Díky těmto didaktickým pomůckám je do výuky zapojeno více smyslů a muzejní kuffíky se tak stávají efektivní pomůckou i pro osoby se zdravotním znevýhodněním. Ostatní muzejní kuffíky (keltové, římané/germáni, slované), budou nabízeny v roce 2016, pokud se podaří získat finanční prostředky na dokončení hmotných rekonstrukcí a oděvu.

Od roku 2014 spolupracuje muzeum s významným partnerem KOH-I-NO OR HARDTMUTH, a.s. Ten se stal výhradním dodavatelem výtvarných potřeb pro edukační činnost v Jihočeském muzeu.

DOKUMENTAČNÍ A VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

Archeologické oddělení

V roce 2015 realizovalo 7 záchranných a předstihových archeologických výzkumů v okresech České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Tábor, Písek a Prachatice. Z toho 2 akce na území městských památkových rezervací a zón, archeologických rezervací a nemovitých kulturních památek. 53 archeologických akcí bylo realizováno při liniových stavbách.

Vedle standardních archeologických akcí pokračovali pracovníci oddělení v řešení vědeckovýzkumných projektů.

Ondřej Chvojka – vědeckovýzkumný projekt: **Starší doba bronzová v jižních Čechách**. Řešitel zpracoval, vyhodnotil a publikoval nové depoty starší doby bronzové, provedl řadu terénních prospekcí a drobných průzkumů starobronzových lokalit: hradišť u Týna nad Vltavou a Chřešřovic, v místě depotů a soliterních nálezů u Kroclova a Kájova, v místech narušených mohyl u Nuzic a Těšínova. Pokračoval rovněž v projektu výzkumu osídlení doby bronzové v povodí říčky Smutné na Bechyňsku, v jehož rámci realizoval výzkum sídliště v Ratajích u Bechyně – lokalita III z mladší doby bronzové a v Ratajích – les Borečný: sonda v místě nálezu bronzové sekerky z přelomu starší a střední doby bronzové. I v roce 2015 spolupracoval na grantovém projektu Archeologického ústavu v Praze **Pohřební monumenty společenských elit doby železné**. Pokračovalo zpracování výsledků rozsáhlého plošného odhalení narušené knížecí mohyly v Rovné u Strakonice s unikátními nálezy, které obohatí sbírky i plánované expozice JčM. Dále byly prováděny sběry v okolí Rovné. V RGZM Mainz bylo ukončeno restaurování bronzových nádob z této lokality.

Petr Zavřel – vědeckovýzkumné projekty:

Doba římská a doba stěhování národů v jižních Čechách . Pokračoval v práci na monografii i *Přešfovice – sídliště a pohřebiště z doby římské a z doby stěhování národů*, která se v důsledku zahájení doktorandského studia změnila na disertační práci.

I v druhém badatelském úkolu **Zlatá cesta** pokračoval, ve spolupráci s F Kubů z Prachatického muzea v Prachaticích, v dokumentaci této významné středověké komunikace vedoucí z Pasova do Kašperských Hor. V roce 2015 byl proveden opětovný detektorový průzkum v úseku Modrava – Modrý sloup.

Knihovna

H. Stejskalová pokračovala v evidovaném badatelském úkolu **Doplňky ke kulturním dějinám jižních Čech se zaměřením na vzdělanost – rozvoj školství, možnosti profesního a zájmového vzdělávání, nakladatelství, tiskárny a knihovny na jihu Čech v letech 1918 –1938**. Další výstupy byly prezentovány ve 2 přednáškách a přednáškových cyklech na PF Jihočeské univerzity H. Stejskalová předala výsledky IRP projektu s názvem Dokumentační středisko rektorovi Jihočeské univerzity. Projekt byl zaměřen na shromažďování dat a monitoring médií s články k historii Jihočeské univerzity. Bylo rozhodnuto, že získaná data budou začleněna do připravované monografie k 25. výročí založení Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Přírodovědné oddělení

Pracovníci přírodovědného oddělení systematicky dokumentovali různé složky přírodního prostředí jižních Čech (na různých modelových územích) s cílem podchytit jejich dynamiku a vývoj. Přitom prováděli (v souladu s legislativou ochrany přírody) sběr dokladového materiálu a záchrannou dokumentaci.

V roce 2015 pracovali pracovníci přírodovědného oddělení na 5 vědeckovýzkumných úkolech.

ZOOLOG

Vědeckovýzkumný úkol:

Průzkum fauny drobných zemních savců jižních Čech.

V rámci vědeckovýzkumného úkolu bylo realizováno 10 dní terénních a 10 dní zpracovatelských prací.

ENTOMOLOG

Vědeckovýzkumný úkol:

P 4. Společenstva a rozšíření xylofágního a saprofytického hmyzu v jižních Čechách.

Jedná se o pokračování dlouhodobého úkolu. Byly provedeny srovnávací sběry v modelových oblastech, v okolí Českého Krumlova, Týna nad Vltavou, Hluboké nad Vltavou, Protivína, Ražic a Blanského lesa a byla podniknuta i sběrná cesta na jižní Moravu do okolí Lanžhotu, do oblasti Soutoku. Celkem proběhlo 6 jednodenních terénních cest a 1 šestidenní terénní cesta a 8 dní zpracování materiálu.

MYKOLOG

Vědeckovýzkumný úkol:

Poměry v mykoflóře Třeboňska (ve spolupráci se Správou CHKO Třeboňsko).

Byl proveden terénní průzkum (zejména kulturní smrkové a smrko-borové lesy), celkem proběhlo 5 jednodenních terénních cest a 12 dnů zpracování materiálu (zejména sběrů z roku 2014). Současně probíhala fotodokumentace nálezů (ve spolupráci s ing. J. Hláškem ze SCHKO Třeboňsko). Probíhala determinace nalezených hub a jejich další zpracování pro herbář.

BOTANIK

Vědeckovýzkumný úkol:

1. Taxonomický výzkum rodu *Sorbus* a *Rubus*

Byl proveden terénní průzkum lokalit, ze kterých byl v databázích udáván výskyt jeřábů (Znojmo, Mikulov, Olomouc, Tachov, Jamolice, Rožná, Litoměřice, Srbská Kamenice). Na ověřených lokalitách byly

odebrány vzorky jeřábů do herbáře JČM a na cytometrické analýzy. V termínu 28. 6. – 1. 7. 2015 byly prozkoumány podvrcholové partie hor Söllereck (29. 6.), Hochgrat (30. 6.) a Walmendingerhorn (1. 7.) ležící v širokém okolí města Oberstdorf v rakouské a německé oblasti Allgäu. V spolupráci s N. Meyerem, předním specialistou na rod *Sorbus* v Německu, bylo nasbíráno cca 60 herbářových dokladů a vzorků na molekulární a cytometrické analýzy jeřábů především ze skupiny *S. chamaemespilus* a *S. sudetica*.

Na podzim byla z vlastních prostředků botanika navštívena oblast Berchtesgaden, kde byl pořízen jak dokladový materiál pro herbář JČM (cca 50 herbářových položek), tak semena a listy na cytometrické analýzy. Terénním šetřením bylo zjištěno, že výše zmíněné skupiny jeřábů vykazují v prozkoumaných oblastech větší morfologickou variabilitu, než bylo doposud známo, a proto stojí za další badatelskou pozornost.

GEOLOG

Vědeckovýzkumný úkol:

Mapování rozsahu šokově přetvořených křemenů v Českém kráteru a jejich strukturní výzkum.

Byl prováděn výzkum a evidence lokalit šokových křemenů v okolí Kaplice, Mlýnů u Choustníku, Louňovic pod Bláníkem, probíhal strukturní výzkum Blanické ortoruly, tábořského syenitu, dokumentace aplitových žil v moldanubiku, výzkum zkamenělých dřev Třeboňské pánve v okolí Lhoty u Borovan a v pískovně v Čavyni.

Oddělení společenských věd

Kurátorka podsbírký Národopisu:

účast na projektu Porta culturae – česko-rakouská spolupráce – podání návrhu „Lidové obyčeje kalendářního roku z interkulturní perspektivy“.

Kurátor podsbírký historie (Mgr. L. Nirkmajer):

Badatelský úkol č. 14 – České aktivistické a kolaborantské organizace v jižních Čechách v období nacistické okupace:

studium v SOKA České Budějovice Jihočeská jednota 1939–1945, Budweiser Zeitung 1939, fond OÚ České Budějovice – vybrané kartony, vybrané tisky a publikace k problematice okupace v Českých Budějovicích pro dokončení určených kapitol do publikace České Budějovice pod hákovým křížem

Grant Průběh sametové revoluce ve vybraných městech jižních Čech

- studium v SOKA České Budějovice – vybraná celostátní periodika – Mladá fronta, Lidová demokracie, Svobodné slovo z roku 1989 a 1990, Jihočeská pravda 1990
- studium v SOKA Český Krumlov – fond NF Český Krumlov (vybrané kartony), noviny Českokrumlovsko 1990, Noviny OF 1990
- studium digiarchivu SOA Třeboň – vybrané obecní a školní kroniky z okresu Český Krumlov (zápisy z let 1989–1990) a noviny Rudé právo 1989.

Kurátor podsbírký historie (PhDr. J. Petráš):

Badatelský úkol České Budějovice v letech 1967–1971:

Vydání kolektivní monografie Petráš, Jiří – Svoboda, Libor: *Československo v letech 1954–1962*. ÚSTR Praha 2015.

Příprava a realizace mezinárodní vědecké konference *Československo v letech 1963–1967*. Proběhla v květnu 2015 v SOKA ČB. Hlavní pořadatelé: Jihočeské muzeum, SOKA ČB, ÚSTR Praha. Příprava stejnojmenné kolektivní monografie (vyjde 2016).

Badatelský úkol Životní příběh Luisy Princové a Karla Orta:

Skenování zapůjčených materiálů – dobová rodinná korespondence, fotografie.

Výběr příslušných vhodných dokumentů pro plánovanou výstavu k 1. světové válce – uskuteční se v Jihočeském muzeu 2017/2018.

Grant GA ČR *Průběh sametové revoluce ve vybraných městech Jihočeského kraje v komparativní perspektivě*.

Vedení týmu, koordinace činnosti s hlavním řešitelem doc. L. Valešem.

Byly uskutečněny služební cesty za účelem přednášek a besed pro základní a střední školy v regionu:

Střední odborná škola strojní a elektrotechnická Velešín 17. 4. 2015,

Základní škola Nerudova ulice České Budějovice 19. 11. 2015,

Základní škola Horní Planá,

Základní škola Nová Pec 9. 12. 2015,

Biskupské gymnázium České Budějovice 30. 11. 2015,

Ústav česko-německých areálových studií a germanistiky Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích 10. 12. 2015.

Byly též v rámci prostředků zrealizovány rozhovory s narátory (Mgr. Irena Kotrbová – učitelka ZŠ České Velenice, Karel Laňka – dělník, ŽOS České Velenice, gen. Jiří Zabranský – velitel vojenského letiště v Plané u Českých Budějovic, Josef Tolar – sládek pivovaru Budějovický Budvar).

Publikované články a studie:

Petráš, Jiří: *Jižní Čechy v druhé polovině roku 1989*. In: Petráš, Jiří – Valeš, Lukáš: *Rok 1989 v jižních Čechách – Jihočeský sborník historický (supplementum č. 6)*, 2015, 1, s. 9–50.

Valeš, Lukáš – Petráš, Jiří: *Komunální a parlamentní volby v Československu a jižních Čechách v roce 1990*. České Budějovice 2015.

Jiří Petráš: *Jižní Čechy v první polovině roku 1989*. In: Ivan Malý a kol.: *Česká společnost a kultura osmdesátých let dvacátého století*. Národní muzeum, Praha, 2015.

Organizace konference *Komunální a parlamentní volby v Československu a jižních Čechách v roce 1990*. Pořadatelé: Vysoká škola evropských a regionálních studií a Jihočeské muzeum, České Budějovice 27. 3. 2015.

EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Archeologické oddělení

Ediční činnost

V roce 2015 bylo Ondřejem Chvojkou redakčně připraveno a do tisku zadáno 28. číslo recenzovaného časopisu *Archeologické výzkumy v jižních Čechách*, roč. 28/2015. Redakčně připravena a vytištěna byla i monografie D. Hláška – O. Chvojky a kol., *Vrcovice. Hradiště z počátku střední doby bronzové, AVJČ – Supplementum 10*.

Publikační činnost odborných pracovníků oddělení

- ČAPEK, L. – CHVOJKA, O. – KODÝDKOVÁ, K. – BENEŠ, J. – HOUFKOVÁ, P. – MYŠKOVÁ, E. 2015: **Středověká odpadní jámka domu čp. 7 v Krajské ulici v Českých Budějovicích ve výsledcích rozboru artefaktů a environmentálních analýz**, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 28, 227–252.
- FRÖHLICH, J. – CHVOJKA, O. – JOHN, J. 2015: **Čtyři mladobronzové depoty z vysokých poloh Píseckých hor**, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 28, 101–118.
- HLÁSEK, D. – CHVOJKA, O. a kol. 2015: **Vrcovice. Hradiště z počátku střední doby bronzové**. Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 10. České Budějovice – Plzeň.
- HLÁSEK, D. – CHVOJKA, O. – THOMOVÁ, Z. – ZAVŘEL, P. 2015: **Pravěké a raně středověké nálezy z historického centra Českých Budějovic**, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 28, 35–79.
- CHVOJKA, O. 2015: **Možnosti rekonstrukce dálkových komunikací i lokálních stezek v době bronzové v jižních Čechách**. In: Kubů, F. – Parkman, M. (eds.), *Staré stezky*. Sborník příspěvků z konference o výzkumu starých komunikací. Prachatice 9.–11. 6. 2010. Zlatá stezka – Supplementum 1. Prachatice, 115–127.
- CHVOJKA, O. a kol. 2015: **Nové archeologické výzkumy a nálezy k době bronzové v jižních Čechách**. In: Archeologické výzkumy v Čechách 2014. Sborník referátů z informačního kolokvia. Zprávy České archeologické společnosti – Supplément 97. Praha, 31–32.
- CHVOJKA, O. – JOHN, J. – ŠÁLKOVÁ, T. 2015: **Nové kovové depoty ze starší doby bronzové v jižních Čechách**. In: Bátora, J. – Tóth, P. (eds.), *Keď bronz vystriedal meď. Zborník príspevkov z XXIII. medzinárodného sympózia „Staršia doba bronzová v Čechách, na Morave a na Slovensku“*. Bratislava – Nitra, 421–432.
- CHVOJKA, O. – MENŠÍK, P. – PROKOP, V. – ZAVŘEL, P. 2015: **Nové pravěké a raně středověké nálezy na střední Lužnici. Povrchové sběry v letech 2010–2014** Archeologické výzkumy v jižních Čechách 28, 19–33.
- CHYTRÁČEK, M. – CHVOJKA, O. – Egg, M. – JOHN, J. – KYSELÝ, R. – MICHÁLEK, J. – RITTER, S. – STRÁNSKÁ, P. 2015: **Zu einem Fürstengrab aus der Späthallstattzeit mit zweirädrigem Wagen und Bronzegefäßen bei Rovná (Kr. Strakonice) in Südböhmen. Ein V orbericht**, Archäologisches Korrespondenzblatt 45, 71–89.
- JANOVSKÝ, M. – CHVOJKA, O. – KOVÁŘ, D. 2015: **Archeologický výzkum domu v ulici čp. 295/17 v Českých Budějovicích**, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 28, 253–262.
- JOHN, J. – MILITKÝ, J. – CHVOJKA, O. – VLÁŠEK, M. 2015: **Hromadný nález skordiských tetradrachem z Knína (okr. České Budějovice)**, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 28, 139–150.
- KUBŮ, F. – ZAVŘEL, P. 2014: **Zlatá cesta. Zahájení výzkumu bavorské solné stezky do Čech** In: J. Martínek (ed.), *Výzkum historických cest v interdisciplinárním kontextu II*. Brno, 59–68.
- KUBŮ, F. – ZAVŘEL, P. 2015: **Výzkum Zlaté stezky. Výsledky a výhledy**. In: F. Kubů – M. Parkman (eds.), *Staré stezky*. Sborník příspěvků z konference o výzkumu starých komunikací. Prachatice 9.–11. 6. 2010. Zlatá stezka – Supplementum 1. Prachatice, 17–44.
- KUBŮ, F. – ZAVŘEL, P. 2015: **Projekt Zlatá cesta**, Výroční zpráva Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2014. České Budějovice, 51–55.
- KUBŮ, F. – ZAVŘEL, P. 2015: **Zlatá stezka. Historický a archeologický výzkum významné středověké obchodní cesty. 4. Úsek statní hranice – Pasov**. Prachatice
- MICHÁLEK, J. – FRÖHLICH, J. – CHVOJKA, O. 2015: **Halštatský depot z Třebanic u Netolic (okr. Prachatice)**, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 28, 119–138.
- ZAVŘEL, P. 2014: **Nálezy hrncovitých nádob s tzv. kyjovitým okrajem z období LT D2b – Ř A z jižních Čech**, Zborník Slovenského Národného múzea 108, Archeológia 24, 261–269.

Knihovna

Ediční činnost

Za oddělení knihovny se podílely na ediční a publikační činnosti 3 pracovnice, přičemž Jana Klimešová vedla sklad publikací vydaných muzeem a zajišťovala veškerou agendu spojenou se zajištěním komisního prodeje a jeho pravidelného vyúčtování jak u odběratelů publikací muzea, tak u dodavatelů publikací nabízených v muzeu či v muzejním e-shopu.

Na sestavení Výroční zprávy Jihočeského muzea v Českých Budějovicích se v roce 2015 za rok 2014 podílely: Helena Motyčková (fotografie, popisky), Jana Klimešová (informace o publikační činnosti) a Helena Stejskalová (redakční a sestavitelské práce celkem, texty za oddělení knihovny).

Vedoucí knihovny vedla agendu přidělování čísel ISBN a ISSN – čísel ISBN bylo celkem vydáno 12.

Vedoucí knihovny pracovala v redakčních radách Jihočeského sborníku historického a časopisu Výběr i Zpravodaje Historického klubu a Časopisu národního muzea – řada historie. Helena Stejskalová organizovala redakční rady Zpravodaje Historického klubu. Jana Klimešová zajišťovala konání redakčních rad Výběru a sestavovala zápisy z redakčních rad.

Administraci všech titulů vydaných muzeem prováděla J. Klimešová v programu Cezar, stejně jako jejich skladová evidence a rovněž evidence komisního prodeje knih zajištěného smluvně. Celkem bylo v aktuálním adresáři 419 odběratelů muzejních publikací. Zároveň byly rozesílány jednotlivé tituly podle doručených objednávek. Provedena byla předepsaná roční skladová uzávěrka a v průběhu roku 12 měsíčních skladových uzávěrek. J. Klimešová zajišťovala prezentaci všech titulů v e-shopu publikací muzea na www.muzeumcb.cz a vedla agendu komisního prodeje publikací muzea u smluvních partnerů.

Fotografka H. Motyčková publikovala autorské snímky z výstavních a jiných prezentačních akcí muzea a vybrané fotografie z Českých Budějovic v periodických i neperiodických titulech. Podílela se na přípravě obrazové náplně Měsíčníků muzea, doplňovala fotografie na internetové stránky do rubrik o jednotlivých akcích, prováděla výběry fotografií na výstavy pořádané muzeem a podílela se na přípravě různých propagačních tiskovin.

Publikační činnost

STEJSKALOVÁ, H. 2015: **Vzpomínka na Doc. Jiřího Stejskala ze Soběslavi**, Zpravodaj Historického klubu, 10, 3, 18–19.

STEJSKALOVÁ, H. 2015: **Listopadové dny v Rudolfově před 97 lety**. Rudolfovské listy, 2015, 6, 6.

STEJSKALOVÁ, H. 2015: **55. vycházka za historií Památníku Jana Žižky z Trocnova**. Agentura Kultur-Kontakt, České Budějovice.

STEJSKALOVÁ, H. 2015: **Výstava Svobodní zednáři v jižních Čechách**, Svobodný zednář, 19, 2015, 2, 12.

Ed. STEJSKALOVÁ, H. 2015: **Výroční zpráva Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2014**, České Budějovice. ISBN 978-80-87311-60-8

STEJSKALOVÁ, H. – ČORNEJ, P., KADLEC, M. 2015: **Milníky husitství. Jan Žižka z Trocnova**, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice, ISBN

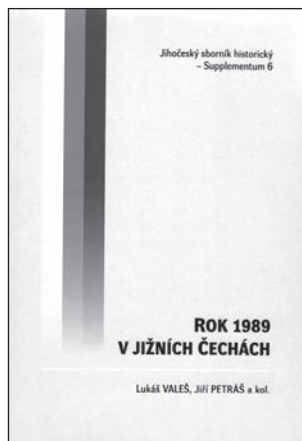
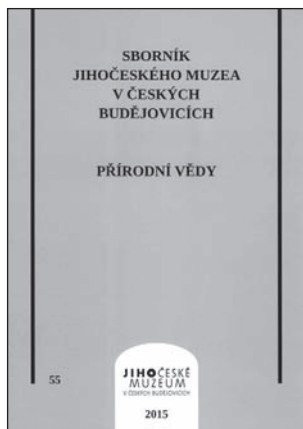
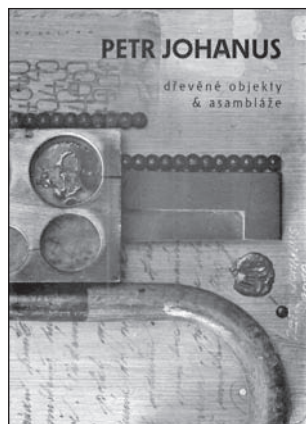
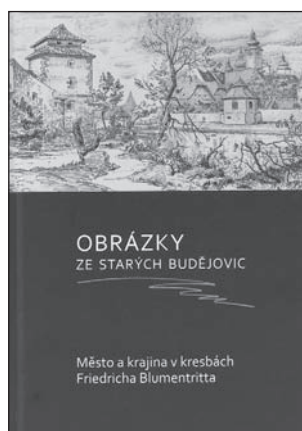
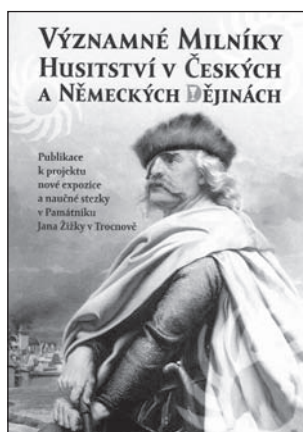
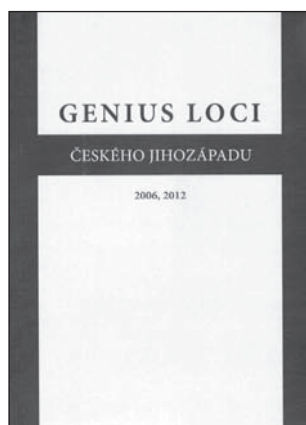
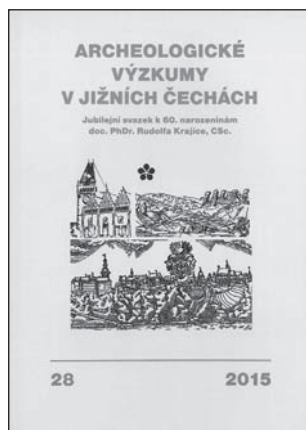
STEJSKALOVÁ, H. – KADLEC, M. 2015: **Památník Jana Žižky z Trocnova**, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích.

Eds. STEJSKALOVÁ, H. – Procházka, M. – ČERVÁK, P. 2015: **Svobodní zednáři v jižních Čechách, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích**, České Budějovice. ISBN 978-80-87311-64-6

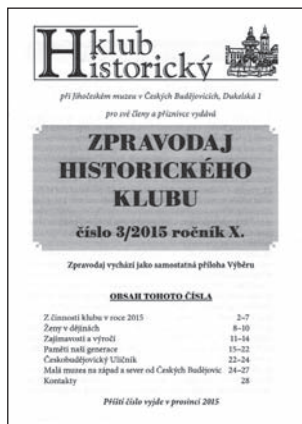
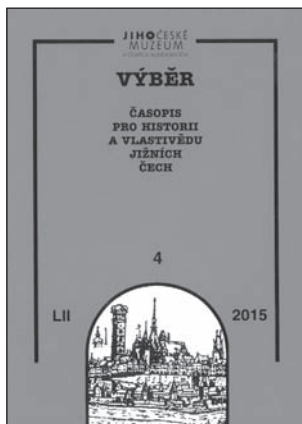
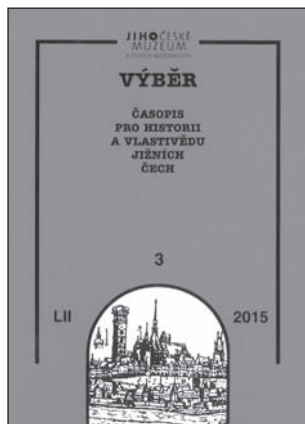
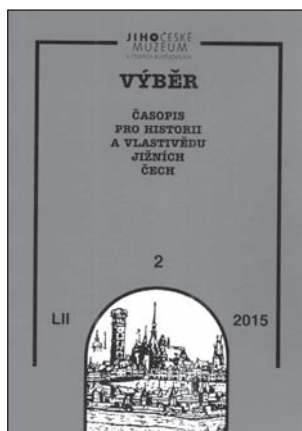
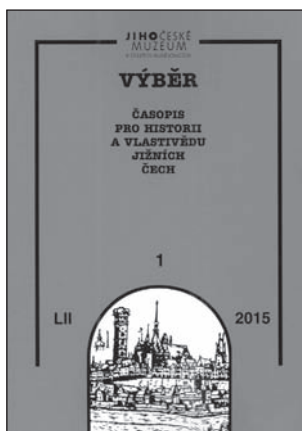
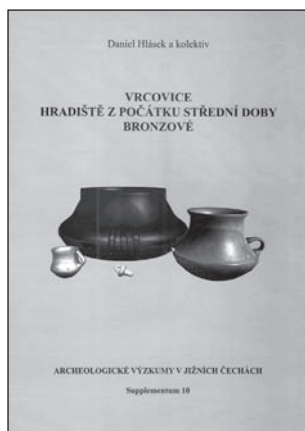
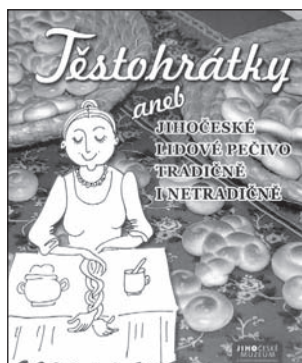
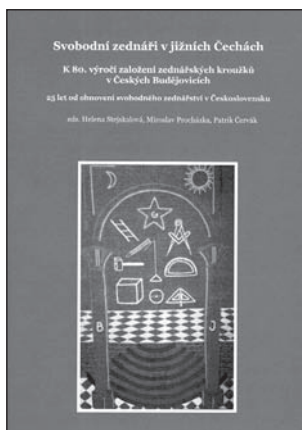
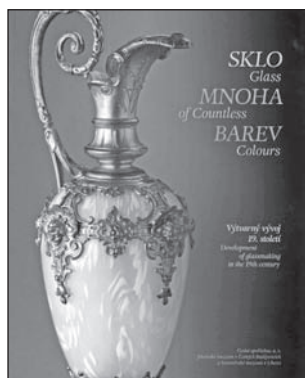
STEJSKALOVÁ, H. 2015: **Průvodce výstavou Svobodní zednáři v jižních Čechách**, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice.

Ed. STEJSKALOVÁ, H. 2015: **Hornické muzeum Rudolfovo. Průvodce expozicemi**. Město Rudolfov, České Budějovice, ISBN 978-80-260-9042-7

STEJSKALOVÁ, H. – KOLDA, V. – KOVÁŘ, D. 2015: **Obrázky ze starých Budějovic. Město a krajina v kresbách Friedricha Blumentritta**. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích. ISBN 978-80-87311-56-1

STEJSKALOVÁ, H. – STORM, V. 2015: **Veduta Českých Budějovic od Jana Willenberga**. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice.

Přírodovědné oddělení

Ediční činnost

V roce 2015 byla redakčně projednána a schválena ročenka 55, 2015, která vyšla v září 2015. Odpovědným redaktorem Sborníku Jihočeského muzea v Č. Budějovicích – Přírodní vědy je M. Beran, jako interní členové redakční rady pracují V. Mikeš, P. Rajlich, a Z. Kletečka, přičemž výkonným redaktorem je externista Petr Lepší. Kromě toho pracují v redakční radě i další externisté, jmenovitě Josef Albrecht, Simona Dvořáčková, Zdeněk Faltýnek Fric, Petr Koutecký, František Kotlaba a Jiří Pykal.

Odpovědný redaktor M. Beran navrhl změny a doplňky ve webové prezentaci časopisu (byly částečně realizovány ve spolupráci s webmasterem JčM M. Dvořákem).

Publikační činnost

V roce 2015 vyšlo pracovníkům přírodovědného oddělení tiskem 8 prací a do tisku byly předány 4 práce, celkem se jedná o 12 odborných prací.

Publikace, které vyšly v roce 2015:

Botanik

Keller F., Meyer N., Gregor T., Paule J., Lepší M., Koutecký P., Fussi B., Hackl Ch. & Ewald J. 2015: **Hybriden zwischen Mehlbeere (*Sorbus aria*) und Elsbeere (*Sorbus torminalis*) im oberbayerischen Fünfseenland**. – Ber. Bayer. Bot. Ges. 85: 19–34.

Lepší M. & Lepší P. 2015: **Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXI**– Sbor. Jihoč. Muz. Čes. Bud., Přír. Vědy. 13–28.

Marek M, Lepší M. & Lepší P. 2015: **Peucedanum austriacum subsp. austriacum a P. eucedanum austriacum subsp. rablense – dva nově objevené taxony pro Květenu České republiky** . – Zprávy Čes. Bot. Společ. 50: 1–21.

Lepší M., Lepší P., Koutecký P., Bílá J. & Vít P. 2015: **Taxonomic revision of *Sorbus* subgenus *Aria* occurring in the Czech Republic**. – Preslia 87: 109–162.

Entomolog

Kletečka Z. 2015: **Zemřel Vladimír Karas. On the death of Vladimír Karas**. Klapalekiana, 51: 101–102.

Geolog

Rajlich P.: **Abiogenní uhlík v uhelné geologii a mineralogii Českého masivu**. – ACTA MUSEI REGINAEBRADECENSIS S. A., 35 (2015): 5–9

Geolog muzea se podílel na grafické úpravě velkorozměrových plakátů k výstavě „Pravěký svět“ v muzeu Jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Mykolog

Holec J., Kříž M, Beran M. & Kolařík M. (2015): **Chromosera cyanophylla (Basidiomycota, Agaricales) – a rare fungus of Central European old-growth forests and its habitat preferences in Europe**. – Nova Hedwigia 100: 189–204.

Zoolog

Mikeš V. (2015): **Třetí doklad výskytu výřečka malého v jižních Čechách.** – In: Kubelka V. (ed.), Zajímová a vzácná ornitologická pozorování v jižních Čechách II, Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy 55: 83–84, České Budějovice.

Do redakcí časopisů a knih byly předány následující práce, nebo jsou teprve rozpracovány:

Botanik

- Lepší M. & Lepší P. (2016): **Sorbus L. – jeřáb** in Kaplan et al. [eds.]: Klíč ke Květeně České republiky . Academia.
- Lepší M. & Lepší P. (2016): **Sorbus** in Kaplan et al.: Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part. 3. – Preslia.
- Lepší M., Koutecký P., Bílá J., Lepší P. & Rich T. (2016): **Versatility of reproductive modes in Sorbus (Malinae, Rosaceae).** – in prep.
- Vytvořen morfologický česko-anglický slovník pro vytváření popisů do připravované monografie „Rod *Rubus* v ČR“.

Oddělení společenských věd

Ediční činnost

V roce 2015 pracoval Jiří Petráš jako odpovědný redaktor Jihočeského sborníku historického a odpovědný redaktor časopisu Výběr. Časopisu pro historii a vlastivědu jižních Čech.

Dále byl Jiří Petráš členem redakční rady řady Supplement JSH, členem redakční rady recenzovaného časopisu Ústecký sborník historický a členem redakční rady časopisu Confli uens, časopisu mělnického SOKA a Mělnického muzea.

Nora Jelínková pracovala jako předsedkyně redakční rady Jihočeského sborníku historického.

Leoš Nikrmajer pracoval jako člen redakční rady časopisů Jihočeský sborník historický a časopisu Výběr. Časopis pro historii a vlastivědu jižních Čech.

Jako odpovědný redaktor J. Petráš připravil k tisku JSH 2014 a redakčně připravil k tisku JSH 2015 (vyjde 2016), dále pak připravil k tisku Výběr 4/2014 a Výběr 1–3/2015.

Jiří Petráš redakčně připravil jako editor publikaci: Dvořák, Jiří – Kovář, Daniel – Nikrmajer , Leoš – Petráš, Jiří – Ciglbauer, Jan – Hieke, Erik – Kozel, Petr – Šilha, Jiří: *České Budějovice pod hákovým křížem.* Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích 2015. O knihu projevil zájem nakladatelství Mladá fronta – publikace vyjde v nakladatelství MF v roce 2016.

Publikační činnost odborných pracovníků oddělení

Nikrmajer, Leoš: **Budějovičáci ve službách klatovského gestapa, Gestapo v Českých Budějovicích v poslední fázi války,** příspěvek do sborníku z konference k osvobození v Klatovech (příprava do tisku).

Nikrmajer, Leoš: **Průběh sametové revoluce na Českokrumlovsku od 17. listopadu do vytvoření vlády národního porozumění 10. prosince 1989,** In: Supplementum 6 Jihočeského sborníku historického, 2015.

Nikrmajer, Leoš: **Návštěva Andreje Hlinky v Českých Budějovicích v listopadu 1907,** Výběr, 2015, č. 2, s. 131–134.

Nikrmajer, Leoš: **Anotace na publikaci Roberta Saka Čekej na mne,** JSH, 2015.

Dvořák, Jiří – Kovář, Daniel – Nikrmajer, Leoš – Petráš, Jiří – Ciglbauer, Jan – Hieke, Erik – Kozel, Petr – Šilha, Jiří: **České Budějovice pod hákovým křížem.** Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích 2015. O knihu projevil zájem nakladatelství Mladá fronta – publikace vyjde v nakladatelství MF v roce 2016.

- Petráš, Jiří: **Jižní Čechy v druhé polovině roku 1989**. In: Petráš, Jiří – Valeš, Lukáš: Rok 1989 v jižních Čechách – Jihočeský sborník historický (supplementum č. 6), 2015, 1, s. 9–50.
- Petráš, Jiří – Valeš, Lukáš: **Rok 1989 v jižních Čechách**. Jihočeský sborník historický (supplementum JSH č. 6), 2015.
- Valeš, Lukáš – Petráš, Jiří: **Komunální a parlamentní volby v Československu a jižních Čechách v roce 1990**. České Budějovice 2015.
- Jiří Petráš: **Jižní Čechy v první polovině roku 1989**. In: Ivan Malý a kol.: Česká společnost a kultura osmdesátých let dvacátého století. Národní muzeum, Praha, 2015.
- Petráš, Jiří – Svoboda, Libor: **Československo v letech 1954–1962**. ÚSTR Praha 2015.

Slavnostní křest knihy České Budějovice pod hákovým křížem, na jejíž realizaci se významným způsobem podílelo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, proběhl 5. 5. 2015. Zleva kmožti knihy: ing. F. Štangel, ředitel muzea, Ing. Martin Maršík, Ph.D., bývalý náměstek primátora statutárního města Českých Budějovic, PhDr. Daniel Kovář, ředitel SOKA České Budějovice, gen. Jiří Zabranský, plk. Vladimír Pešek a PhDr. Jiří Petráš, editor a jeden z autorů knihy.

Po slavnostním křtu následovala autogramiáda – jeden z autorů Erik Hieke podepisuje knihu Mgr. Aleně Volné, předsedkyni Historického klubu.

Oddělení náměstkyně ředitele – edukace Centrum interaktivního vzdělávání

- PEŠKOVÁ, Jitka, ZMEKOVÁ, Lenka. *K čemu slouží muzejní kufřík aneb Tak trochu jiná návštěva muzea*. In Poradce ředitelky mateřské školy. Praha: Nakladatelství FORUM, 2015, č. 3, s. 60–62.
- PEŠKOVÁ, Jitka, ZMEKOVÁ, Lenka. „Archeologické muzejní kufříky a nominace Jihočeského muzea v Českých Budějovicích na cenu MOSTY 2014“. In Sborník příspěvků z mezinárodního kolokvia 28.–29. 4. 2015 – Evropské přesahy muzejní edukace, Plzeň: Západočeské muzeum, 2015. ISBN 978-80-7247-116-4.

ODBORNÁ SPOLUPRÁCE

Archeologické oddělení

Bylo poskytnuto 56 konzultací badatelům, většinou při určování nálezů a při zpracování témat studentských kvalifikačních prací.

Na základě pověření Ministerstva kultury ČR o zajištění funkcí Ústavu archeologické památkové péče Jihočeským muzeem vydalo oddělení v souladu se zák. č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů pro orgány samospráv a státní správy 1400 odborných vyjádření k pořizování územně plánovací dokumentace a pro potřebu stavebních řízení.

Odborní pracovníci oddělení se účastnili pravidelných měsíčních pracovních setkání Jihočeské archeologické komise, jejímž tajemníkem je O. Chvojka.

Při řešení výzkumných a dokumentačních úkolů spolupracovali pracovníci archeologického oddělení s kolegy z Národního muzea v Praze, Archeologického ústavu Akademie věd ČR v Praze (O. Chvojka je člen Rady Archeologického ústavu), Národního památkového ústavu v Praze, Ústavu jaderné fyziky v Řeži, Filozofické a Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity, Západočeské univerzity v Plzni a s ústavy archeologické památkové péče a regionálními muzei. P. Zavřel je členem památkové komise Národního památkového ústavu – pobočka České Budějovice a také členem redakční rady sborníku Zlatá stezka, který vydává Prachatické muzeum a sborníku FontArchPrag, který vydává Národní muzeum v Praze. O. Chvojka pracoval v redakční radě Výběru, recenzovaných časopisů Archeologie ve středních Čechách, Archeologie západních Čech a Archeologických výzkumů na Vysocině. Z. Thomová spolupracovala s klubem českých turistů a s Historickým klubem při Jihočeském muzeu.

Knihovna

Knihovna v roce 2015 poskytovala dle zákona o knihovnách služby odbornou i laickou veřejnost a instituce. V rámci platného výpůjčního řádu bylo předloženo 863 výpůjček pro 250 čtenářů a badatelů v muzejní knihovně.

Dagmar Fraňková používala pro registraci zápůjček odborné literatury odpovídající elektronický modul Clavius a spravovala soubor 47 čtenářských kont. Také zajišťovala meziknihovní zápůjčky – celkem 22 knihovních jednotek.

Jana Klimešová vedla evidenci národní a mezinárodní výměny odborných publikací – celkem 138 odběratelů a dodavatelů odborných publikací. Prováděla rovněž urgence a nové akvizice výměnou.

Celkem bylo ze sbírek historických knižních fondů předloženo 27 položek ke studiu.

Pokračovala spolupráce s následujícími knihovnami a institucemi: Národní muzeum v Praze, knihovna a Národní knihovna ČR.

Nadále probíhala vstřícná kolegiální spolupráce s muzejními knihovnami v regionu a SOA Třeboň včetně detašovaných pracovišť SOA Třeboň a okresních archivů i Národního památkového ústavu, územní pracoviště České Budějovice a Jihočeskou vědeckou knihovnou.

Vedoucí knihovny pracovala jako členka výboru oborové komise knihovníků muzeí a galerií při AMG a v organizaci Sdružení knihovních a informačních pracovníků.

Přírodovědné oddělení

Pracovníci přírodovědného oddělení poskytli 220 konzultací veřejnosti (zoolog 50 x, botanik 40 x, mykolog 75 x mimo poradnu pro houbaře, z velké části prostřednictvím e-mailu, entomolog 30 x, geolog 25 x).

Prezenčně studovalo ve sbírkách 40 badatelů (botanika 19 badatelů, mykologie 3 badatelé, entomologie 7 badatelů, zoologie 1 badatel, geologie 10 badatelů) a botanik provedl určení 80ks herbářových položek pro jiné subjekty.

Z podsbírký zoologie obratlovců bylo v roce 2015 zapůjčeno 6 dermoplastických preparátů Muzeu vinařství, zahradnictví a životního prostředí ve Valticích (pobočka Národního zemědělského muzea v Praze), 1 osteologický preparát Muzeu lesnictví, myslivosti a rybářství na Ohradě (pobočka Národního zemědělského muzea v Praze) a 4 sbírkové předměty Svazku obcí Blatenska.

Kromě toho trvají dlouhodobé zápůjčky sbírkových předmětů do Vimperku (36 preparátů, zápůjčka byla v roce 2015 převedena na Národní památkový ústav územní památkovou správu v Českých Budějovicích) a Prácheňskému muzeu v Písku (6 preparátů).

Na výstavě Adventní čas našich předků byly interně vystaveny 2 sbírkové předměty (sestavující z celkem 12 ks dermoplastických preparátů). Pro potřeby Muzejní noci byly v roce 2015 z Muzea lesnictví, myslivosti a rybářství v Hluboké nad Vltavou vypůjčeny dva sádrové odlitky stop.

Z podsbírký geologie byly zapůjčeny fosilie na výstavu do muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně: 2ks velkých amonitů, 2ks ústřic a 2ks mamutích zubů. Na výstavu o geologii Třeboňské pánve v domě Štěpánka Netolického v Třeboni bylo zapůjčeno 1ks zkamenělého dřeva, 5ks limonitových konkrécií.

Kromě toho geolog odborně konzultoval problematiku vltavínů pro režiséra D. Włodarczyka k filmu „Zloději zelených koní“.

Z podsbírký mykologie byly zapůjčeny modely hub do Městského muzea Bechyně.

Pěti subjektům bylo z podsbírký botaniky za účelem studia zapůjčeno celkem 2364 sbírkových předmětů (herbářových položek).

Z podsbírký entomologie bylo zapůjčeno Svazku obcí Blatenska na výstavu 7ks sbírkových předmětů. Kromě toho trvá dlouhodobá zápůjčka sbírkových předmětů Správě NP a CHKO Šumava ve Vimperku pro výstavu v Borové Ladě (14 preparátů).

Poradna pro houbaře probíhala každé pracovní pondělí v období květen – listopad, celkem 29 x, z toho 4 x bylo zajištěno zastoupení M. Berana R. Maškem, předsedou Mykologického klubu JČM.

Na vědeckovýzkumných úkolech a vzdělávací činnosti spolupracovali pracovníci přírodovědného oddělení s odborníky z partnerských institucí, zejména z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR), Národního muzea, Přírodovědeckou fakultou Jihočeské univerzity a Univerzity Karlovy a dalších vědeckých společností a ústavů Akademie věd.

Botanik spolupracoval s Jihočeskou univerzitou na cytometrických analýzách rodu *Sorbus*, kromě toho spolupracoval s AOPK ČR a Katedrou botaniky Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity na vytváření floristické databáze květeny jižní části Čech a pokračoval ve spolupráci s Jihočeskou pobočkou České botanické společnosti při Jihočeském muzeu na floristickém průzkumu jižních Čech.

Mykolog spolupracoval se SCHKO Třeboňsko na základním mykologickém průzkumu Třeboňska, dále spolupracoval s mykologickým oddělením Národního muzea Praha, v rámci této spolupráce se podílel na odborném vedení dvou exkurzí během mezinárodního symposia „Fungi of Central European old-growth forests“ pořádaného v Českém Krumlově (16. a 17. 9.).

Zoolog spolupracoval se zaměstnanci Katedry zoologie Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity a s pracovníky Parazitologického ústavu AV ČR.

Oddělení společenských věd

Kurátorka podsírký UP

Za rok 2015 poskytla pomoc 15 badatelům v oblasti uměleckého průmyslu: odborné posudky a konzultace pro veřejnost, zápůjčky sbírkových předmětů regionálním muzeím a partnerským institucím.

Odborná pomoc a konzultace v rámci výstav v Radniční síni.

Odborná pomoc a konzultace: Duňa Panenková – výstavy skla.

Prachatické muzeum – konzultace ohledně nákupu skla a výstav.

Studenti Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích – 30 studentů.

Kurátorka podsírký Národopisu

Služby badatelům – určení součástí kolovratů, určení stáří a původu kočárku, boží muka ve sbírkách národopisu, mečová sekera, kresby A Terše, práce s matrikami, lokace a datace cizích krojů, popis masité okuté palice, lokace a datace lidového nábytku, svatební oblek M. Geipla ve sbírkách JČM, popis lidové keramiky, vyobrazení tulipánu na nábytku a keramice v JČM.

Odborné konzultace, pomoc při tvorbě výstav – Svatojánské muzeum v Nepomuku (expoze o sv. Janu Nepomuckém); Český Krumlov (expoze o rybách a rybářství); NPÚ Rožmberk (lidový rok).

Dokumentátorka Divadelního a hudebního archivu

Pomoc badatelům v divadelním i hudebním oboru – HaD archiv navštívili, nebo písemnou formou komunikace využili informací, které poskytuje jeho sbírkový fond – pan dr. Viktor Velek, sl. Bc. Barbora Haasová a pan ing. Vojtěch Vančura.

Kurátoři podsírek Historie

Odborné konzultace a služby badatelům – celkem 57 badatelů.

Spolupráce s VŠERS České Budějovice, Národním muzeem Praha, Jihočeskou univerzitou, ÚSTR Praha.

Oddělení náměstkyně ředitele – edukace Centrum interaktivního vzdělávání

Centrum Arpida – spolupráce v rámci zařazení edukačních programů do ŠVP v celém roce 2015.

Spolupráce s Pedagogickou fakultou JU v ČB – hledání možností uplatnění muzejního prostředí v terciálním vzdělávání a osvětě v oblasti muzejní pedagogiky a muzea, jako vhodného prostředí k edukaci jak ve formálních, tak neformálních vzdělávání.

Piatnik – dlouhodobá spolupráce při edukačním programu „Středověk, doba, ve které žil Mistr Jan Hus“, která byla doprovodnou akcí k výstavě Jan Hus a Kostnický koncil.

ZÁJMOVÁ A VLASTIVĚDNÁ ČINNOST

Archeologické oddělení

O. Chvojka vedl jihočeskou pobočku České archeologické společnosti. Účastnil se jednání hlavního výboru ČAS v Praze a plenárního zasedání konaného v Českém Krumlově dne 7. 3. 2015 (70 účastníků).

Knihovna

V roce 2015 probíhala pravidelná činnost Historického klubu, přičemž vedoucí knihovny s ním spolupracovala jako jeho místopředsedkyně a garant za muzeum. Podílela se na přípravě programu Historického klubu – i jeho Podvečerů literárně historické sekce Historického klubu, které se konají v Jihočeské vědecké knihovně každé poslední pondělí v měsíci. Celkem bylo připraveno 10 přednášek a 6 poznávacích exkurzí.

Přehled kontinuálního a dlouhodobého členství knihovny či vedoucí knihovny ve spolcích a společnostech mimo Jihočeské muzeum:

Společnost přátel exlibris

Knížní značka

Sdružení knihovnicích a informačních pracovníků

Oborová knihovnická komise při Asociaci muzeí a galerií

Česko-filipínská společnost

Přírodovědné oddělení

Pracovníci přírodovědného oddělení odborně vedli některé zájmové útvary JČM: Entomologický kroužek, Geologicko-mineralogický kroužek a Mykologický klub JČM. Rovněž se podíleli na činnosti organizací fungujících při JČM. Jedná se o Jihočeský ornitologický klub (JOK), v němž je zoolog členem výboru, Jihočeskou pobočku České společnosti entomologické a Jihočeskou pobočku České botanické společnosti při Jihočeském muzeu, kde působí entomolog a botanik jako jednatelé příslušných společností.

Mykologický klub JČM (MK JČM): M. Beran, mykolog JČM, spoluorganizoval 8 členských schůzí, výroční členskou schůzi a 3 přípravné organizační schůzky. Podílel se na redakci výroční zprávy o činnosti MK JČM. V rámci programu MK JČM přednesl 4 přednášky a zajistil 1 přednášku externisty. V období květen – listopad poskytoval každé pondělí od 16:30 do 17:00 hodin konzultace členům klubu. Odborně vedl Terénní mykologické soustředění pro členy MK JČM a hosty z MK Jihlava (Hajnice v Zadním lese, 16.–18. 10.). Podílel se na tvorbě obsahu webových stránek MK JČM (rubrika Hleďte v jižních Čechách).

Jihočeský ornitologický klub (JOK): V. Mikeš, zoolog JČM, se podílel na přípravě a spoluorganizaci členských schůzí a klubové knihovny, kterou spravuje, zaevidoval 66 nových knih a sborníků, 96 nových časopisů a 11 audio a video nahrávek; členové JOK si z knihovny v roce 2015 vypůjčili 7 ks časopisů a 1 knihu (celkem 2 výpůjčky). Zoolog se dále účastnil na následujících projektech JOK a/nebo České společnosti ornitologické: 1) mapování hnízdního rozšíření ptáků ČR, 2) mapování hnízdního rozšíření ptáků Českých Budějovic, 3) podrobné mapování hnízdního rozšíření ptáků Ptačí oblasti Českobudějovické rybníky.

Jihočeská pobočka České společnosti entomologické (JP ČSE): Z. Kletečka se jako entomolog JČM podílel na vedení 6 členských schůzí se 6 přednáškami, přičemž v druhém pololetí se na zajištění schůzek

podílel L. Černý. Zároveň vedl Entomologický kroužek, který se scházel pravidelně každý týden (mimo prázdnin), celkem proběhlo 32 schůzek.

Jihočeská pobočka České botanické společnosti při Jihočeském muzeu: M. Lepší botanik JČM, spoluorganizoval 2 přednášky a jedno diskusní odpoledne a účastnil se jako jednatel pobočky schůzí výboru.

P. Rajlich, geolog JČM, vedl pravidelné týdenní schůzky Geologicko-mineralogického kroužku.

Spolupráce se zájmovými a vlastivědnými útvary a nadacemi mimo JČM:

V oblasti geologie bylo pokračováno v kontaktech a společných akcích se sběrateli minerálů jižních Čech.

Oddělení společenských věd

Správkyně depozitáře Národopisu vedla, organizovala a realizovala celoročně činnost Národopisného sdružení při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích. Podílela se na přípravě akcí sdružení a koordinovala činnost ve spolupráci s Jihočeským muzeem.

Kurátor podsírkvy Historie PhDr. Jiří Petráš vedl, organizoval a realizoval celoročně činnost Regionální letecko-historické společnosti při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích.

ZAHRANIČNÍ STYKY

Archeologické oddělení

P. Zavřel pokračoval ve spolupráci s Verein für Ostbayerische Heimatforschung při Univerzitě v Passau – Mauth – Modrý sloup. Pokračovala rovněž spolupráce se spolkem soumarů v Grainetu.

Probíhá rovněž intenzivní spolupráce s kolegy z Německa a Rakouska v rámci Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/West- und Südböhmen/Oberösterreich (O. Chvojka, P. Zavřel) a spolupráce s kolegy z Německa – Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz, Kreisarchäologie Deggendorf a Straubing (O. Chvojka) a Rakouska – Bundesdenkmalamt Linz, Muzeum Nordico Linz, Muzeum Asparn a. d. Zaya, UNI Wien (O. Chvojka).

Knihovna

Vedoucí knihovny v roce 2015 pokračovala v kontinuální spolupráci s Velvyslanectvím Filipín a v rámci projektu Významné milníky husitství v českých a německých dějinách byla zahájena spolupráce se Stadtmuseum Deggendorf.

Přírodovědné oddělení

Botanik spolupracoval s předním specialistou na rod *Sorbus* N. Meyerem a podnikli společný výzkum rodu v oblasti Algäu a Berchtesgaden.

Mykolog – spolupracuje se Slovenskou mykologickou společností a Oravským muzeem na mykologickém průzkumu CHKO Horná Orava (determinace staršího materiálu).

Zahraniční cesty:

Botanik prováděl botanický průzkum a sběr v okolí Algäu (28. 6. – 1. 7. 2015).

Entomolog, zoolog a geolog v dubnu navštívili expozici ve Waldgeschichtliches Museum Sankt Oswald, SRN.

Oddělení společenských věd

PhDr. Nora Jelínková realizovala zahraniční kontakty s **Archäologisches Landesmuseum Baden-Württemberg** – Konstanz, Landesmuseum Niederösterreich – St. Pölten, Österreichisches Jüdisches Museum in Eisenstadt.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Archeologické oddělení

Pracovníci archeologického oddělení si individuálně zvyšovali svoji kvalifikaci průběžným studiem odborné literatury, konzultacemi na jiných odborných pracovištích a udržováním kontaktů s předními odborníky v oboru a účastí na kongresech, seminářích apod.

Knihovna

Vedoucí knihovny si individuálně zvyšovala svoji kvalifikaci průběžným studiem odborné literatury, konzultacemi v oboru a účastí na vybraných seminářích.

Přírodovědné oddělení

Pracovníci přírodovědného oddělení individuálně zvyšovali svou kvalifikaci průběžným studiem odborné literatury, konzultacemi s jinými odbornými pracovišti a udržováním kontaktů s předními odborníky v oboru a účastí na kongresech, seminářích apod.

Botanik pokračoval v doktorandském studiu na Katedře botaniky Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity.

Oddělení společenských věd

Pracovníci oddělení společenských věd si individuálně zvyšovali svoji kvalifikaci průběžným studiem odborné literatury, konzultacemi na jiných odborných pracovištích a udržováním kontaktů s předními odborníky v oboru a účastí na kongresech, seminářích apod.

Centrum interaktivního vzdělávání

Obě muzejní pedagožky si zvyšovaly svoji kvalifikaci průběžným studiem nejen odborné literatury, ale též konzultacemi s odbornými pracovníky v oboru muzejní pedagogiky a muzeologie. Dále pak účastí na kongresech a seminářích.

V rámci projektu „Muzejní kufříky“ si obě muzejní pedagožky zvyšovaly své znalosti z oblasti archeologie individuálním studiem odborné literatury a konzultacemi s odborníky v oblasti archeologie.

Archeologické oddělení

Přehled účasti na konferencích a seminářích:

23. 1. 2015: **Konference „One step Beyond: A Multidisciplinary Approach in Archaeology , Archaeological Museum of Macedonia“**, Skopje, účast a referát O. Chvojka.
9. – 10. 2. 2015: **Conference of Enviromental Archaeology**. Přírodovědecká fakulta JU České Budějovice, účast a referát O. Chvojka.
31. 3 – 1. 4. 2015: **Výzkumy v Čechách v roce 2014 – kolokvium** Praha, účast, moderování a referát O. Chvojka, účast P. Zavřel.
27. – 29. 5. 2015: **Konference „Doba laténská ve střední Evropě“**, Zvíkov, účast a referát O. Chvojka.
3. – 5. 6. 2015: **Seminář archeologů muzeí České republiky**, Jihlava, účast P. Zavřel.
17. – 20. 6. 2015: **25. Setkání archeologické pracovní skupiny Ostbayern/West- und Südböhmen/ Oberösterreich**, Bärnau, SRN, účast O. Chvojka.
6. – 9. 10. 2015: **XXIV. mezinárodní konference Starší doba bronzová v českých zemích a na Slovensku**. Sedlec – Prčice, účast a referát O. Chvojka.
16. – 17. 12. 2015: **Mezinárodní kolokvium „Problematika germánské a římskoprovinciální archeologie“**. Bratislava (Slovenská republika), účast a referát P. Zavřel.

Knihovna

Vedoucí knihovny se zúčastnila pracovního jednání:

2. – 3. 12. 2015: **„16. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2015“**. Národní archiv, Praha, účast H. Stejskalová.

Přírodovědné oddělení

Pracovníci oddělení se zúčastnili dále uvedených seminářů.

15. – 17. 4.: Mezinárodní konference **„Využívání nerostných zdrojů v Rychnově nad Kněžnou“**, účast P. Rajlich.
16. 5.: **„Novinky studia velkých hub“**, Národní muzeum Praha, účast M. Beran.
12. 7. – 18. 7.: **Floristický kurz České botanické společnosti**, Litovel, účast M. Lepší.
14. – 17. 9.: Symposium **„Fungi of Central European old-growth forests“**, Český Krumlov, účast M. Beran – spoluautorem 1 přednášky a 1 posteru.
- Geolog s dokumentátorkou se v roce 2015 zúčastnili **setkání muzejních geologů** v Teplicích.

Oddělení společenských věd

Přehled účasti na konferencích a seminářích:

27. 3.: Konference **„Komunální a parlamentní volby v Československu a v jižních Čechách v roce 1990“**. Společná konference Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. J. Petráš příprava, realizace a příspěvek *Od hlasování k volbám*.
6. 5.: Konference v Klatovech **k 70. výročí osvobození**, Klatovy, L. Nikrmajer účast a příspěvek *Budějovické gestapo na konci války a Budějovičané ve službách klatovského gestapa*.

20. – 21. 5.: Konference „**Československo v letech 1963–1967**“. Společná konference Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Ústavu pro studium totalitních režimů v Praze a Státního okresního archivu v Praze. Příprava a realizace J. Petráš.
22. – 23. 9.: Konference „**1915 – noví nepřátelé, nové výzvy**“. Praha, účast J. Petráš.
1. – 2. 10.: Konferenci „**Muzeum a 2. světová válka**“. Ústí nad Labem, účast J. Petráš.

Momentka ze slavnostního zahájení konference „Československo v letech 1963–1967“, která již tradičně proběhla v prostorech SOKA České Budějovice, tentokrát ve dnech 20. – 21. 5. 2015. Zleva PhDr. Nora Jelínková, zástupkyně ředitele Jihočeského muzea, PaedDr. Laděna Plucarová, zástupce SOA Třeboň, PhDr. Daniel Kovář, ředitel SOKA České Budějovice, Ondřej Matějka, náměstek ředitele ÚSTR Praha, a PhDr. Jiří Petráš, historik Jihočeského muzea a hlavní organizátor konference.

Felicie

Jako každý rok se účastníci konference vyfotili s automobilem československé provenience, který byl vyráběn v letech, na které se konference zaměřila. Tentokrát to byl poslední vyráběný československý kabriolet Škoda Felicia.

Oddělení náměstkyně ředitele – edukace Centrum interaktivního vzdělávání

Přehled účasti na konferencích a seminářích:

26. – 27. 3.: **Mezinárodní konference Škola a její křížovatky – K aktuálním otázkám proměny školy**, České Budějovice, J. PEŠKOVÁ účast a příspěvek „*Přínos neformálního vzdělávání v muzeu, formálnímu vzdělávání*“.
28. – 29. 4.: **Mezinárodní kolokvium Evropské přesahy muzejní edukace Plzeň 2015 – Plzeň**, J. PEŠKOVÁ, a L. ZMEKOVÁ účast a příspěvek „*Archeologické muzejní kuffíky a nominace Jihočeského muzea na cenu MOSTY 2014*“.
28. – 29. 5.: **Seminář Památky pro každého Písek 2015**, Písek, J. PEŠKOVÁ a L. ZMEKOVÁ účast a příspěvek, „*Archeologické muzejní kuffíky a nominace Jihočeského muzea na cenu MOSTY 2014*“.
25. – 26. 6.: **Muzeologický seminář Muzejní profese a veřejnost – Potenciál muzejních pracovníků „nepedagogické“ profese směrem k muzejnímu publiku**, Hodonín, J. PEŠKOVÁ účast a příspěvek „*Spolupráce? Umění vzájemného porozumění, respektu a tolerance*“.
14. – 15. 10.: **Konference Muzea bez bariér. Bezbariérová přístupnost, výstavnictví a komunikace**, Praha, J. PEŠKOVÁ a L. ZMEKOVÁ účast a příspěvek „*Práce se zdravotně znevýhodněnými návštěvníky a nominace Jihočeského muzea na cenu „Mosty*“.

VÝSTAVY PŘIPRAVENÉ A ZAHÁJENÉ V ROCE 2015

Oddělení programové a propagační

Rok 2015 lze charakterizovat zejména náročnou výstavní činností muzea, která obnášela instalaci a deinstalaci téměř dvaceti výstavních projektů a otevření první části nové stálé expozice Jihočeského muzea. S instalací výstav tedy souviselo i nutné dovybavení výstavních sálů, kdy bylo potřeba zakoupit výstavní vitríny, závěsný systém na uchycení obrazů, panelů a osvětlení či zastínění jednotlivých sálů. K řešení byl z důvodu obsazení výstav i nábor nových zaměstnanců průvodců, kteří vykonávají dozor ve výstavních prostorách muzea jak už do hlavního pracovního poměru, tak i na dohody o provedení práce a o pracovní činnosti.

Výstavy v historické budově muzea:

Šangri-la, Tibet Nepál, Bhútán a Indie

Výstava orchidejí

Velikonoční výstava spojená s výstavou k výročí 90 let Národopisného sdružení

Výstava návrhů z architektonické soutěže o architektonický návrh expozice Příběh města Českých Budějovic

70 let na Jihočeské vlně – Výstava k 70. výročí zahájení vysílání Českého rozhlasu v Českých Budějovicích
Poklady, depoty obětiny ...

České Budějovice na starých fotografiích a kresbách F. Blumentritta

Křemen staví a maluje

Jan Hus a Kostnický Koncil

Svobodní zednáři v jižních Čechách

Petr Johanus, asambláže a dřevěné objekty

Fotograf Jan Lukas

Krásy knižních vazeb 4. mezinárodní archivní knihvazačská přehlídka

Ukázky z trampské tvorby na jihu Čech

České Budějovice „Milénium“ 750 let od založení města – 250 let do realizace studentských projektů

Výstava militarií

České Budějovice na starých fotografiích a současných od Milana Bindera

Adventní čas našich předků – vánoční výstava

Příběh města – stálá expozice Jihočeského muzea (I. část)

Z vernisáže výstavy Šangri-la s návštěvou královny matky z Bhútánu.

Z výstavy orchidejí.

Z doprovodné akce Národopisného sdružení.

Interaktivní ukázky z výstavy 70 let na Jihočeské vlně.

Výstava návrhů z architektonické soutěže o architektonický návrh expozice Příběh města Českých Budějovic.

České Budějovice na starých fotografiích.

Svobodní zednáři v jižních Čechách.

Petr Johanus, assembláže a dřevěné objekty.

Fotograf Jan Lukas.

Výstava militarií.

Tvrz Žumberk:

Stálá expozice lidového malovaného nábytku z jižních Čech
Výstava Ryby a lidé, Rožmberkové a rybníkářství v jižních Čechách a ve Waldviertlu
Výstava chryzantém
Dřevosochařské sympozium Žumberk

Muzeum koněspřežky:

Stálá expozice Strážní domky a drážní strážníci na území koněspřežní železnice České Budějovice – Linec
Dny evropského dědictví

Památník Jana Žižky z Trocnova

Nová expozice Jan Žižka z Trocnova, život, působení a historický význam husitského vojevůdce. Významné milníky husitství v českých a německých dějinách. Expozice byla financována z projektu Milníky Husitství a programu Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007–2013.

Doprovodné akce:

Předání Velkopátečních nitek

Muzejní noc

Slavnostní otevření stálé expozice muzea s názvem Příběh města Českých Budějovic

Konference Zřizovaných organizací Jihočeského kraje

Slavnostní otevření nové expozice v muzeu Památníku Jana Žižky z Trocnova

Účast na nominaci na cenu Mosty 2014 – Instituce veřejné správy, oceněné za přínos občanům se zdravotním postižením

Jarní sborový koncert souboru Skřivánek

Předání velkopátečních nitek

Poznávání památek za letního úplňku – České Budějovice (3 vycházky) a tvrz Žumberk (1 vycházka)

Trocnovské slavnosti

Poradna hub v rámci výstavy Hobby podzim 2015 (Výstaviště České Budějovice)

Poradna hub pro veřejnost (květen – listopad). V rámci aktivit Mykologického klubu

Galerijní noc – ve spolupráci s Alšovou jihočeskou galerií v Hluboké nad Vltavou
Konference k výstavě „Vzpomínky na první válku“
Konference „Československo v letech 1954–1962“
První studentská konference žáků a studentů s názvem „Velká válka očima žáků a studentů aneb Za poklady rodinné historie našich pradědečků bojujících v první světové válce“
Křesť knihy „České Budějovice pod hákovým křížem“
Prezentace výsledků atopologického průzkumu ostatků sv. Auraciána
Setkání zřizovaných organizací JČK a infocenter JČK
Divadelní vystoupení v podání divadélka Vidadlo a studentského divadla SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické a jazykové s právem státní jazykové zkoušky (celkem 4 divadelní vystoupení)
Koledování s Úsvitem – zpívání vánočních koled na schodech Jihočeského muzea
Vánoční perníkové tvoření – dvoudenní adventní workshop
Aranžmá a zdobení perníčků se SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnickou a jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky České Budějovice
Mikuláš v muzeu – Mikulášská nadílka pro děti
Exotický večer v Šangri-la. Doprovodná akce k výstavě Šangrila – Tibet Nepál, Bhútán a Indie
Příměstský tábor – v rámci aktivit muzejních pedagogů
Prezentace muzejních kuffíků – v rámci aktivit muzejních pedagogů

Další spolupráce:

Výstava Borovany a židovská tradice v Borovanech
Hasičeni na půl cesty v Areálu Památníku Jana Žižky z Trocnova
Den koní a dětí v Areálu Památníku Jana Žižky z Trocnova
Setkání infocenter Jihočeského kraje a vyhlášení výsledků o nejhezčí turistickou pohlednici
Koncerty vážné hudby v rámci Slavností Emy Destinové (2 koncerty)
Veletrhy cestovního ruchu
Konference s názvem Historická projektová dokumentace v památkové péči
Konference Teologické fakulty JU
Festival „Vítání prvků“: Těla vlny – koncerty studentů Jihočeské univerzity
Charitativní koncert pro Nepál
Výstava Poklady doby bronzové v Týně nad Vltavou
Dřevosochařské sympozium v Žumberku. Ve spolupráci s Oddělením kultury a památkové péče JČK.
Borovanský čtyřlístek – propojení turistických destinací Klášter Borovany , Borovanský mlýn, P amátník Jana Žižky z Trocnova a ZOO v Hluboké u Borovan
„Houby v našem kraji“ v Městském muzeu Bechyně
Buškův Hamr – Mgr. Alexandra Khadka z Oddělení společenských věd
Semeneč – RNDr. Petr Rajlich z Přírodovědného oddělení
Býšov – RNDr. Petr Rajlich z Přírodovědného oddělení
Rudolfov – Mgr. Helena Stejskalová z Knihovny muzea

Slavnostní otevření nové expozice v muzeu Památníku Jana Žižky z Trocnova

V červnu 2015 byla v Muzeu Památníku Jana Žižky z Trocnova otevřena zcela nová muzejní expozice s názvem Jan Žižka z Trocnova, život, působení a historický význam husitského vojevůdce, která prezentuje osobnost Jana Žižky, husitství a vliv tohoto hnutí v českých a německých dějinách. Nová stálá expozice byla spolufinancována v rámci přeshraničního projektu Významné milníky husitství v českých německých dějinách a operačního programu Cíl 3, Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007–2013.

Slavnostní program obohatil Jan Žižka z T rocnova se svou družinou, která názorně představila ukázky husitských bojů. Příjemným zpestřením pak bylo vystoupení skupiny Canzona.

Slavnostní otevření první části stálé expozice s názvem Příběh města Českých Budějovic

V říjnu 2015 proběhlo za účasti představitelů Jihočeského kraje, Magistrátu města České Budějovice a vzácných hostů slavnostní otevření první části stálé expozice s názvem Příběh města Českých Budějovic. Do kulturního programu byly zařazeny komentované prohlídky a vystoupení jazzové skupiny Old Steamboat.

U příležitosti otevření stálé expozice Oddělení programů a propagace vytvořilo řadu upomínkových předmětů jako například pexeso složené z historických pohlednic města České Budějovice, leporelo, knižní záložky s vedutou Českých Budějovic a pamětní pohlednice.

Muzejní noc 2015

V roce 2015 proběhla Muzejní noc s názvem Tajemství přírody, která se uskutečnila v červnu 2015, v areálu Památníku Jana Žižky z T rocnova. Hlavní program zajistilo Přírodovědné oddělení, které připravilo řadu aktivit zaměřených na přírodovědu. Stěžejní byly i edukační aktivity, které měly za úkol seznámit malé i velké návštěvníky s druhy rostlin a hub a jejich životem v přírodě.

Zajímavé zpestření programu zajistily např. ukázky sokolnictví, divadelní představení, pohybové aktivity pro děti nebo vystoupení skupiny Weekend. Muzejní noc navštívilo bezmála 600 návštěvníků.

Trocnovské slavnosti 2015

V září 2015 proběhl již druhý ročník T rocnovských slavností, kterých se účastnilo zhruba 600 návštěvníků. Návštěvníci měli v rámci připraveného programu možnost shlédnout např. zásah hasičského požárního sboru, divadelní představení v podání Jana Řtměšila a dalších známých hereckých osobností, husitskou řeč, připravenou šermířským souborem Fedrfechtýři, prohlídky s komentářem, ale i polní bohoslužbu Československé církve husitské.

Z Trocnovských slavností v roce 2015 – ukázka historického šermu v podání Fedrfechtýřů.

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
Spezialisierte Sammlerorganisation C1 „Orchidee“ Česká Budějovice
1000 Orchidee, Sukkulenten und Yuccen

TRADIČNÍ VÝSTAVA ORCHIDEJÍ

sukulentů
a jiných
exotických
rostlin

11. – 22. 2. 2015

Jihočeské muzeum
v Českých Budějovicích

Otevírací: (pondělí – neděle)
9:00–11:30, 12:30–17:30 hodin

www.muzeumcb.cz

Český rozhlas 3 – Jihlava
TV
Jihočeský kraj

Jihočeský kraj a Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích pořádají

MEZINÁRODNÍ DŘEVOSOCHAŘSKÉ SYMPOZIUM

V AREÁLU
TVRZE ŽUMBERK
U NOVÝCH HRADŮ

21. 8. – 4. 9. 2012
denně 9 – 18 hodin
Vstup volný

Jihočeské muzeum
Jihočeský kraj

Stálá expozice Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

PŘÍBĚH MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE

NOVĚ
od 2. října 2015

Historická budova Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
Hlavní vchod ze Senovážného náměstí

Otevírací doba: úterý – neděle, soboty 9:00–11:30, 12:30–17:30 hodin

www.muzeumcb.cz

Jihočeské muzeum
Jihočeský kraj

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
a Archäologisches Landesmuseum
Baden Württemberg vás zvou na výstavu

Mistr Jan Hus a Kostnický koncil

16. 5. 2015
až 13. 1. 2016

Historická budova Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
Otevírací doba: úterý – neděle, soboty
9:00–11:30, 12:30–17:30 hodin

www.muzeumcb.cz

Český rozhlas 3 – Jihlava
TV
Jihočeský kraj

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
vás zve na vnoční výstavu

Adventní čas našich předků

28. 11. 15 – 03. 01. 16

Historická budova Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
Otevírací doba: úterý – neděle, soboty
9:00–11:30, 12:30–17:30 hodin

Ve dnech 24. 12. a 27. 12. odpoledne 9:00–12:00 hodin

www.muzeumcb.cz

Jihočeské muzeum
Jihočeský kraj

JAN LUKAS: STO LET

16. 9. – 18. 10. 2015

Historická budova Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
Hlavní vchod ze Senovážného náměstí

Otevírací doba: úterý – neděle, soboty 9:00–11:30, 12:30–17:30 hodin

www.muzeumcb.cz

Jihočeské muzeum
Jihočeský kraj

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
Vás zve na výstavu

UKÁZKY Z TRAMPSKÉ TVORBY NA JIHU ČECH

14. 10. 2015
až
31. 01. 2016

Otevírací doba: úterý – neděle, soboty
9:00–11:30, 12:30–17:30 hodin

Historická budova Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
Otevírací doba: úterý – neděle, soboty 9:00–11:30, 12:30–17:30 hodin

www.muzeumcb.cz

Jihočeské muzeum
Jihočeský kraj

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY V ROCE 2015

V roce 2015 přivítalo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích několik významných hostů.

Vernisáže výstavy Šangrila se 18. dubna 2015 zúčastnila **delegace Bhútánského království včetně královny matky Ashi Sangay Choden Wangchuck.**

Dne 27. 4. navštívily výstavu 70. let na jihočeské vlně **M. Richterová, J. Budilová a J. Němečková, dcery redaktora Václava Pilouška,** který odvysílal vůbec první „živou“ reportáž z rozhlasového studia na českobudějovickém náměstí v květnových dnech roku 1945, konkrétně z okna primátora města při vjezdu osvobozovacích vojsk.

V rámci výstavy Mistr Jan Hus a Kostnický koncil přijela do Jihočeského muzea v červnu 2015 delegace ze Spolkové republiky Německo vedená **Dr. Juttou Ulmer-Straub, vedoucí referátu museí a výtvarného umění Ministerstva pro vědu, výzkum a umění ve Štuttgartu, kterou doprovázel ředitel Archeologického zemského muzea Dr. Jörg Heiligmann a autor zapůjčené výstavy – Dr. Patrik Rau.**

V rámci této výstavy muzeum navštívila i jednatelka fi rmy Piatnik – Jana Karásková spolu s vedoucí marketingu a prodeje Mgr. Štěpánkou Zoubkovou.

V sobotu 13. 6. 2015 se zúčastnil vernisáže výstavy Svobodní zednáři v jižních Čechách **Ing. Pavel Gergel, velický mistr VL ČR,** a členové dalších českých i slovenských lóží, např. V elké lóže Slovenska, veľkolóže Humanitas, veľkolóže Lidské právo, Veliké lóže zemí českých aj. Přítomni byli také MUDr. Jana Žmolíková, Doc. PhDr. Jana Čechurová, Ph.D. a Doc. PhDr. Martin Javor, Ph.D.

Dne 5. 8. 2015 **premiér České republiky Mgr. Bohuslav Sobotka** navštívil expozici v Památníku Jana Žižky v Trocnově soukromě s rodinou, neboť se z pracovních důvodů nemohl zúčastnit vernisáže.

Na počátku listopadu 2015 také soukromě navštívil muzeum **ministr kultury Mgr. Daniel Herman** a prohlédl si nově otevřenou expozici Příběh města České Budějovice.

*Pavel Gergel, velický mistr VLČR na vernisáži výstavy Svobodní zednáři v jižních Čechách (druhý zprava).
První zprava Mgr. Patrik Červák, vedoucí Odboru kultury a památkové péče Jihočeského kraje.*

VÝZNAMNÍ PARTNEŘI MUZEA

Jihočeský kraj, Odbor kultury a památkové péče Jihočeského kraje
Jihočeská centrála cestovního ruchu
Statutární město České Budějovice

Český rozhlas České Budějovice – mediální partner

RTA, a.s. – mediální partner

TV GIMI, a.s. – mediální partner

KOH-I-NOOR HARDTMUTH, a.s.,

Piatnik, Praha s.r.o.

Centrum Arpida

EM-grafika, České Budějovice

SOŠ veterinární a zemědělská a jazyková škola s právem státní zkušky České Budějovice

SOŠ a SOU Trhové Sviny

DK Metropol

Turistické a mapové centrum jižní Čechy a Pohádkové království, o.s.

Z ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ MUZEA

Příběh města Českých Budějovic

○ Českých Budějovicích bylo napsáno mnoho knih, odborných historických pojednání, článků. Je to samozřejmě, neboť se jedná o jedno z největších českých měst, je přirozeným centrem regionu a jeho historie je barvitá, dramatická, plná událostí. 28. října 2015 byla – v roce, kdy si krajské město připomínalo 750. výročí od svého založení – slavnostně otevřena v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích nová expozice – „Příběh města Českých Budějovic“.

Ve třech sálech se návštěvník může seznámit pomocí artefaktů, ale i díky možnostem, které nám dovoluje moderní technika, s historií města. Samotná expozice se připravovala mnoho let, podílelo se na ní mnoho odborníků, nejenom z muzea (PhDr. Nora Jelínková, Mgr. Leoš Nikrmajer, PhDr. Jiří Petráš, Mgr. Zuzana Thomová), ale i z ostatních vědomostních institucí – Státního okresního archivu (PhDr. Da-

niel Kovář a Mgr. Jiří Cukr), Jihočeské univerzity (PhDr. et PaedDr. Jiří Dvořák, Ph.D.), Akademie věd ČR (Mgr. Tomáš Sterneck, Ph.D.) a Národního památkového ústavu (PhDr. Roman Lavička, Ph.D.).

Odborný tým pod vedením Jiřího Petráše byl postaven před nelehký úkol – vměstnat dlouhý příběh města, který zdaleka nezačíná rokem 1265, do pouhých třech sálů. Tyto prostory budou totiž v budoucnu obklopeny dalšími expozičními celky. Své místo zde musely tedy najít předměty dokladující příběh města a města od doby několik tisíc let před našim letopočtem, až do druhé poloviny 20. století. Tímto značný časový rozsah s sebou nesl mnoho úskalí. Odborný tým musel vybírat z historie města to nejdůležitější, musel se „dopouštět“ mnoha zjednodušení a musel být si vědom toho, že bude vystaven kritice návštěvníckého vkusu. Najde se samozřejmě mnoho lidí, kteří řeknou, co všechno v expozici chybí, co by tam mělo být obsaženo. Tyto podněty však odborný tým bude vyhodnocovat a stanou se jistě podkladem pro následné výstavy či konference.

Návštěvník najde v expozici i takové předměty jako je například středověká zdobená gotická podlaha z kostela sv. Mikuláše, která je veřejnosti představena úplně poprvé. Řada exponátů z období gotiky, renesance a baroka zažijí též svoji premiéru, přičemž výslovně unikátní je oddíl věnovaný židovské komunitě ve městě. Opravdové skvosty pak návštěvníci spatří v Kabinetu umění, v němž se budou vybrané exponáty postupně obměňovat. Pro zahájení expozice bylo vybráno období gotiky. Tím se muzeum přihlásilo k projektu „Jižní Čechy husitské“ a zároveň předznamenalo tímto souborem i významné výročí roku 2016, které je spojeno s postavou Karla IV. Za období 19. a 20. století si pak budou moci návštěvníci expozice – a je to taková lahůdka připravená zejména pro „Budějovičky křtěné Vltavou a Malší“ – porovnat, jak vypadaly některé partie města, které dnes „již zavál čas“.

Přípravné a instalační práce pak probíhaly pod vedením Nory Jelínkové, výborná byla spolupráce s architektkou projektu Milenou Beneš a výtvarným ateliérem EM Grafika pod vedením Emy Majerové. Digitální techniku měl na starosti odborný pracovník muzea Martin Dvořák.

Nová expozice „Příběh města Českých Budějovic“ začala psát, svým způsobem, novou kapitolu v dějinách Jihočeského muzea. Jde o první velký počín po totální rekonstrukci historické budovy a muzeum touto expozicí též splatilo dluh městu, ve kterém působí a které dosud expozicí věnovanou Českým Budějovicím postrádalo. Autory již nyní může těšit fakt, že ohlasy od návštěvnícké obce jsou zatím v drtivě většině pozitivní a je velmi využívána i školami ve výchovně vzdělávacím procesu. Tímto expozice je tak příslibem do budoucna; další odborná oddělení již nyní pracují na přípravě dalších expozic (archeologie, národopis, loutkářství, příroda).

Jiří Petráš

První zleva architektka expozice paní Milena Beneš.

Momentky z vernisáže – prohlídka expozice.

Momentky z vernisáže – prohlídka expozice.

Kulturní program vernisáže – vystoupení jazzové skupiny Old Steamboat.

Oddělení náměstkyně ředitele – edukace Centrum interaktivního vzdělávání

Oddělení náměstkyně ředitele – edukace připravilo v roce 2015 patnáct modulů edukačních programů. Ze všech jmenujme alespoň tyto:

„Orchidejový rozcestník“

Ve dnech 11. – 22. 2. 2015 se uskutečnil edukační program „Orchidejový rozcestník“ k tradiční výstavě orchidejí. Programu se účastnili žáci MŠ a ZŠ a také senioři z klubu Aktiv a žáci z centra Arpida. Dozvěděli jsme se: minimum o orchidejích, jak vypadá orchidej, ze života orchidejí, zajímavosti o orchidejích, orchideje v jižních Čechách. V rámci programu žáci vytvořili vlastní orchidej z papíru, kterou si odnesli domů. Návštěvnost byla 136 účastníků.

„Středověk, doba, ve které žil Mistr Jan Hus“

Od 19. 5. 2015 do 13. 1. 2016 probíhal edukační program, určený nejen základním školám. Edukační program navazoval na výstavu, vytvořenou ze stavebnice Playmobil, která představila život ve středověku – dobu, ve které žil Mistr Jan Hus. Programu se účastnili především žáci ZŠ a MŠ, ale cestu si k nám našli i studenti SŠ a zdravotně znevýhodnění – žáci z MŠ, ZŠ a SŠ pro sluchově postižené České Budějovice a z centra Arpida. V rámci edukačního programu probíhaly soutěže, které podpořila společnost Piatnik, která darovala vylosované třídy didaktické hry a jednotlivcům lístky do Playmobil Fun Parku. Zároveň každý návštěvník edukačního programu dostal jednu figurku postavicky Playmobil. Edukační program navštívilo více jak 1500 žáků.

„Muzejní kufříky“

V roce 2015 byl úspěšně dokončen projekt z nadace ČEZ – „Muzejní kufříky“. Konkrétní předměty do kufříku byly vybrány po konzultaci s odbornými pracovníky a to především s archeology. Muzejní pedagogové při výběru tvořili „příběh předmětů“, spojující jednotlivé předměty do celku – edukačního výstupu, kterým by měly být nabízené edukační programy. Při výběru předmětů tedy nešlo jenom o jednotlivou vypovídající hodnotu každého předmětu, ale o návaznost jednotlivostí na sebe a vytvoření celkového obrazu daného období. V roce 2015, po dokončení projektu, jsou nabízeny tři moduly stálých

edukačních programů. Muzejní kufříky však využívají muzejní pedagogové i při příměstských táborech, externě při přednáškách nebo jako didaktickou pomůcku ve škole. Návštěvnost těchto programů, při kterých byl použit muzejní kufřík, bylo 578 návštěvníků.

Edukační programy pro znevýhodněné návštěvníky

Edukační oddělení připravuje též programy pro sociálně a zdravotně znevýhodněné návštěvníky. Veškeré edukační programy, které jsou nabízeny, byly upraveny dle potřeb jednotlivých skupin, které se na program přihlásily. V roce 2015 byly upraveny programy pro skupiny se sluchovým, zrakovým, tělesným i mentálním znevýhodněním.

Od roku 2014 navázalo Edukační oddělení odbornou spoluprací s centrem Arpida, centrum pro rehabilitaci osob se zdravotním postižením, o. s. Byla vytvořena nabídka edukačních programů, navazujících nejen na RVP, ale též přímo na ŠVP školy. Pro centrum Arpida byly v roce 2015 připraveny tyto programy: *Příběh Vánoc 2015*, *Příběh města*, *Šangri-la*, *Život v době bronzové*, *Středověk – doba ve které žil Mistr Jan Hus*, *Keltové nejen v jižních Čechách*, *Hody, hody, doprovody*, *Orchidejový rozcestník*, *Život v pravěku*.

Pohledy do výstavy *Mistr Jan Hus a Kostnický koncil*.

REGIONÁLNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE PRO LIDOVOU KULTURU ZA ROK 2015

Akce v rámci dotačního programu: podpora tradiční lidové kultury, Křt: B

Název projektu: Těstohrátky aneb Jihočeské lidové tradičně i netradičně (Příprava a úprava podkladových materiálů k tisku).

Předkládaný projekt zachoval koncepční záměr projektu (předtiskové práce) předkládaného v roce 2013.

Jedná se o manuál tvarování lidového pečiva s nákresem a fotografiemi a příloženým DVD s video postupem těch nejkrásnějších ručních výtvořů jihočeských tvůrců (vánočky, ušaté a volarské koláče, pletené kynuté i smažené zvykoslovné pečivo aj.).

Obsah – kromě vlastních instruktážních kapitol – koresponduje se záměrem vydavatele: prezentovat jihočeské pečivo v historických souvislostech jeho dokumentace, v profilech nejvýznamnějších reprezentantů i ve významu tohoto společenského fenoménu ve chvílích všedních i svátečních obyvatel jihočeského regionu.

Publikace je společnou prací širokého jihočeského týmu. V elkou pomocí byla vstřícnost kolegů etnografů jihočeských muzeí nejen za možnost využití dokumentace z jejich sbírek, stejně tak Národopisného sdružení při JČM, i ochota pamětníků a organizátorů jihočeských akcí při poskytování konzultací a umožnění natáčení, disciplinovanost a odborná erudice kolegů z Jihočeského muzea (grafika, digitalizace) i výtvarníků a hudebníků při přípravě a následných náročných úpravách podkladů, svolení fotografů vřadit jejich – mnohdy pouze pro tento účel pořizované – snímky, ale zejména vlídnost a trpělivost tvůrců, kteří se obětavě podělili o své zkušenosti i umění.

Publikace vyšla jako neprodejný prezentační a metodický materiál Jihočeského muzea v prosinci roku 2015 v nákladu 300 ks.

(Formát: 210 x 250 mm, počet stran: 116; Materiál: křídový papír matný 130 g/m², barevnost 4/4; obálka – materiál: křídový papír matný 350 g/m², barevnost 4/0, povrchová úprava-matné lamino 1/0; Vazba: V2).

B. Vlastní činnost

Badatelská činnost:

Koresponduje s plánovanými hlavními úkoly pracoviště, výstavními akcemi a přednáškovou činností.

Internetový portál Jihočeská řemesla

Doplňování databáze tradičních řemesel a tvůrců.

Propagace:

V rámci akcí Jihočeského muzea – Muzejní noc, doprovodné i samostatné akce.

Pravidelně jsou prezentace lidových tvůrců a řemeslníků v rámci názorných demonstrací a tvůrčích dílen využívány zejména v období Velikonoc, adventu, Vánoc – rozšiřovány i o „řemeslo nejoblíbenější“ tj. video i „živá“ prezentace tradiční lidové kuchyně.

Veřejné akce:

Součástí všech akcí je odborná textová část související s tématem, příp. doplněna video zpracováním dokumentace pořízené v terénu.

Dokumentace:

Koresponduje s jednotlivými výstavními a vzdělávacími akcemi a projekty: MK ČR, Jihočeský kraj, mezinárodní i národní projekty, regionální akce, lidoví tvůrci.

Prezentace:

Akce v rámci mezinárodních i vlastních akcí Jihočeského kraje, Jihočeského muzea a jeho pracovišť i ostatních krajských muzejních organizací.

Přednášková činnost: Prezentace tradic jihočeského regionu:

Jihočeské výroční zvykosloví: masopusty, postní období a Velikonoce, advent a Vánoce.

Jihočeské tradiční speciality-pořady pro ČR.

Konzultační činnost a participace:

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

- participace na doprovodných programech projektu Jihočeského muzea, Muzejní noc, výstavy a akce ostatních pracovišť,
- operativní konzultace na základě konkrétních požadavků (jednotlivci, instituce – zejm. studentské a diplomové práce a obce),
- odborné posudky a doporučení k ediční činnosti (např. „Zadudej dudáčku“ – unikátní prvé vydání instruktážních skladeb pro dudy významného strakonického pedagoga Vojtěch Hrubého), koncepcím (např. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016–2020) atp.

Nominace

Cena hejtmana Jihočeského kraje

V roce 2014 byl podán návrh na udělení titulu Cena hejtmana Jihočeského kraje za zachování a rozvoj lidových tradic Jihočeského kraje pro **Jana Smrta z Milevska, v oboru košíkářství** vč. rozboru činnosti + videoprofilu výrobce. **V roce 2015 byl nominovanému tento prestižní titul udělen.**

V roce 2015 byl podán návrh (vč. zpracování podkladů a videoprezentace na udělení titulu Cena hejtmana Jihočeského kraje pro Miroslava Stechera z Českých Budějovic za celoživotní přínos v oblasti folklóru a zachování a rozvoj dudáckých tradic regionu; k životnímu jubileu (70 let).

Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje

Přijato usnesení č. 659/2013/RK ze dne 13. 6. 2013 v souladu s vládním usnesením Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR, a k implementaci Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví, již je Česká republika smluvní stranou od 18. května 2009. Jeho hlavním účelem je ochrana, zachování, identifikace, rozvoj a podpora nemateriálního kulturního dědictví na území České republiky.

V roce 2014 byl nominován k zápisu pro rok 2015 včetně přípravy podkladových materiálů a video-dokumentace do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje statek

Dudácké tradice jihočeského regionu.

Dudácká kultura jako kulturní fenomén po staletí k jihočeské oblasti patřila a patří. Jihočeský region je právem na své dudácké tradice pyšný. Byly a jsou přirozenou součástí lidové kultury nejen Strakonicka a celého Prácheňska, ale neodlučitelně patří i k oblasti Blat, Táborska, Kozácka, Doudlebska, Budějovic, Jindřichohradecka, českého Horácka i poválečných jihočeských festivalů (Doudlebsko tančí a zpívá, 1958, které dnes pokračuje v rámci setkávání folklórních souborů při borovanském Borůvkobraní, Jihočeské slavnosti písní a tanců ve Strakonících, 1955) a vrcholí unikátním setkáním dudáků – Mezinárodním dudáckým festivalem (MDF).

Pozn. *Je nutno akceptovat, že národopisné vymezení „jižní Čechy“ se nekryje s dnešním „úředním“ rozsahem Jihočeského kraje.*

Dudácká kultura představuje nehmotný kulturní statek – v národním jazyce, specifičtější hudebnosti a ve všech svých historických podobách a rozmanitých projevech. Ve shodě s Úmluvou o zachování nemateriálního kulturního dědictví je možné je považovat za jev lidového interpretačního umění. Za celou dobu své existence je uznáváno jako významný kulturní a společenský fenomén.

Jako interpretační umění dudácká kultura je neodmyslitelně spojena i s profesionální řemeslnou a lidovou výtvarnou tvorbou (profese využívané při stavbě nástroje i jeho ozdobných prvků).

Zásluhu na udržování toho jihočeského kulturně společenského fenoménu mají především vedoucí souborů-dudáci, kteří si vychovávají své nástupce, aktivní hráči a pedagogové hudebních škol ve Strakonících a Blatné i vyučující, kteří své zkušenosti předávají nezištně a bezplatně i lektori odborných dudáckých akcí.

Nelze opomenout, že značný podíl na tom měli a mají i výrobci dud, organizátoři kulturních akcí a zájem nejen města Strakonice a dalších strakonických institucí, které si své „dudácké tradice“ opečovávají, ale i Jihočeského kraje, jenž v rámci své dotační politiky dudácké aktivity podporuje a dalších kulturních organizací, zejména z řad muzeí, které si hlavně své etnografické a zvykoslovné akce bez dud ani nedovedou představit.

Nezanedbatelným aspektem je i podpora odboru regionální a národnostní kultury MK ČR.

Zápis rozhodnutím Rady Jihočeského kraje na doporučení odborné komise schválen (usnesení č. 1032/2015/RK-72 ze dne 8. 10. 2015).

Doplňování portálu Jihočeská řemesla a s tím související prezentace tradičních řemesel

Prezentace tradičních řemesel v rámci zvykoslovných akcí Jihočeského muzea – ilustrativní výstava + doprovodné akce + odborné komentáře a texty: Vánoce, Vánoce (akce Jihočeského muzea v Českých Budějovicích a Statutárního města České Budějovice: kaleidoskop s tradičními řemesly a zvyky s důrazem na prezentaci tvůrců oceněných hejtmánem JK, ministrem kultury ČR a dudácké kultury regionu).

Statutární město České Budějovice

Masopust – 25. ročník (organizace + odborná garance)

Hrály dudy – Podvečer s dudami a dudáky

Akce pořádaná Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích, Jihočeským souborem písní a tanců Úsvit ve spolupráci se strakonickými organizátory MDF za podpory Statutárního města České Budějovice a sponzorství Budějovického Budvaru, n. p. je již od roku 2004 jakousi hudební pozvánkou do Strakonice a seznámení českobudějovické veřejnosti s jedním ze zahraničních účastníků tradičního bienálního setkávání dudáků ze všech koutů světa.

Plošné rozložení dudácké prezentace v jihočeském regionu je různorodé a individuální. V oblasti Strakonicka coby oblasti s největším počtem dudáckých muzik patří k téměř běžným, v jiných oblastech či lokalitách díky iniciátorům místních akcí je pravidelně dostupná alespoň každoročně (Mezinárodní folklórní festivaly v Českém Krumlově, Jindřichově Hradci, Kovářově, Písku, U Zlaté stoky v Lomnici nad Lužnicí, D oudlebské dožínky, borovanské Borůvkobraní, Setkání na Blatech v Ševětíně), občané jihočeské metropole se s ní bohužel mohou setkat jen jedenkrát za 2 roky v rámci českobudějovické doprovodné akce MDF Hrály dudy.

Pochopitelně dudácký repertoár v kulturní nabídce města nechybí, ale je víceméně závislý na příležitostných akcích jednotlivých organizujících subjektů. Vzhledem k situaci, že se akce Hrály dudy nejen díky účasti atraktivního zahraničního hosta těší velkému zájmu veřejnosti, je reálné projekt v budoucnu stabilizovat v každoroční kmenové prázdninové kulturní dramaturgii Statutárního města České Budějovice.

V jubilejním roce města České Budějovice se v rámci dramaturgie oslav 750. výročí jeho založení opět konalo před Jihočeským muzeem na letní scéně KD Slavie i toto v pořadí již 8. (mimofestivalové druhé) dudácké setkání.

Se slavným výročím korespondovala i dramaturgie tohoto dudáckého setkání, která byla zaměřena na profily institucí a medailony osobností, jejichž zásluhou se uchovávání dudáckých tradic města i Českobudějovicka podařilo.

Na udržování dudáckých tradic a folklóru v českobudějovické oblasti se dlouhodobě podílejí dvě českobudějovické instituce: Český rozhlas (Josef Koreš, Jaroslav Dvořák, Miroslav Vaverka, Lubomír Soukup aj.) a Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích (Zora Soukupová).

Mezi nejvýznamnější osobnosti, jejichž „rukopis“ je dodnes hmatatelný v činnosti folklórních souborů a muzik Českobudějovicka, které zakládali nebo se kterými spolupracovali, patřili Josef Koreš, Marie Bočková, prof. Jindřich Pecka, Jaroslav a Josef Krčkovi, ak. soch. Zora Soukupová, dr. Hannah Laudová a Miroslav Stecher.

Jihočeský kraj

– garance a prezentace současných zvykoslovných jevů, folklóru a řemesel jihočeského regionu.

MK ČR

– spolupráce v rámci členství v Národní radě pro tradiční lidovou kulturu a grantové komise v oblasti tradiční lidové kultury,
– konzultační činnost v rámci projektů MK.

*PhDr. Mgr. Marcela Macková
Regionální odborné pracoviště pro lidovou kulturu*

Masopustní průvod 18. února 2015 od muzea do centra Českých Budějovic.

Mgr. Jiří Zimola, hejtman Jihočeského kraje, předává Janu Smrtovi Ocenění Jihočeského kraje za zachování a rozvoj lidových tradic 2015.

Provozně technické oddělení v roce 2015

Rok 2015 provozně technické oddělení pokračovalo v úplném zprovoznění rekonstruované hlavní budovy muzea v Dukelské ulici. Denní provoz a instalace krátkodobých výstav vyžadovaly větší pracovní nasazení, včetně plného obnovení provozu zámečnické a truhlářské dílny. Nově instalované technologie byly v rámci revizí postupně uváděny do provozního režimu. Nejvíce nedostatků se projevilo v systému EZS a EPS. Také vstupní dveře v průběhu roku vyžadovaly neustálé opravy.

Začátek roku byl poznamenán stavbou výstavy „ŠANGRI-LA“, která zabrala celé jedno patro. V polovině roku byla zahájena realizace stálé expozice „Příběh města Českých Budějovic“ a ta znamenala zásah do elektrického vedení stávajících výstavních prostor a namontování rolet do oken. Mimo to se oddělení

podílelo při přípravách a realizacích výstav a akcí, které pořádaly organizace v Českých Budějovicích a na akcích pořádaných ve vlastních prostorách jako Muzejní noc uskutečněná v areálu Památníku husitství v Trocnově, Slavnosti Jana Žižky také v areálu Památníku husitství v Trocnově.

Největším zatížením provozně technického oddělení se stalo vyklizení objektu Nedabyle, kde byl ukončen nájem. V tomto objektu bylo umístěno velké množství sbírkových předmětů, evidovaných předmětů z objektu Dukelská a materiálu ještě po výstavě „Šumava Karla Klostrmanna“. Pomocí dodavatelských firem byl veškerý materiál převezen do nových prostor. Dalším objektem, který Jihočeské muzeum opustilo, byl objekt Pašice, kde se provozně technické oddělení také podílelo na vyklizení.

V průběhu roku provozně technické oddělení realizovalo dodávku a montáž rolet do oken a instalaci světelných ramp ve výstavních sálech objektu Dukelská. V objektu Mánesova bylo nutné udělat úpravy podlahy, která byla poškozena vlhkostí. Dále byly provedeny terénní úpravy a údržba objektu Dívčí kámen, údržba venkovních prostor objektu Ledenice a zprovoznění všech prostor před sezónním otevřením tvrze Žumberk. V Památníku Jana Žižky v Trocnově byla v roce 2015 instalována nová expozice, tudíž předtím bylo potřebné zlikvidovat stávající výstavní konstrukce. V té stejném areálu oddělení provádělo sečení travních ploch, úklid spadaneho listí, instalaci odpadkových košů a dopravních značek. Z depozitáře Ledenice byly v průběhu roku převezeny sbírkové předměty před rekonstrukcí objektu.

Úkoly oddělení v oblasti modernizace, oprav a údržby byly plánovány v návaznosti na možnosti rozpočtu muzea a přidělené investiční dotace.

Ve všech objektech Jihočeského muzea byly zákony a odbornými směrnicemi stanovené revize provedené v plném rozsahu.

Provozně technické oddělení zajišťovalo v průběhu roku přepravu materiálu a sbírkových předmětů podle potřeb jednotlivých oddělení, zabezpečovalo úkoly týkající se právě probíhajících výstav a provádělo údržbu a ošetření svěřeného materiálu.

Doprava zaměstnanců a přeprava materiálů zabezpečovaná 6 referentskými vozidly proběhla bez dopravní nehody.

Úkoly kladené na provozně technické oddělení byly plněné včas, kvalitně a beze zbytku.

*Ing. Jiří Popadinec
vedoucí provozně technického oddělení*

Truhlář Rudolf Šafrata v dílně technického úseku při přípravě výstavního mobiliáře na míru.

TVRZ ŽUMBERK V ROCE 2015

Žumberk byl široké veřejnosti přístupný ve dnech 1. dubna až 31. října. Fakticky se otevíralo zároveň s Velikonoce a bohužel velice špatné počasí v podobě pokračující zimy (sníh a mráz) se podepsalo na úvodní nízké návštěvnosti. Ta se ale v průběhu návštěvnické sezóny zlepšila, přestože počasí nám nepříjemně ani v dalších měsících. Namátkou se sluší připomenout chladný květen, či extrémně horké a slunné prázdninové měsíce červenec a srpen. Celkem jsme i přesto zaznamenali 16 634 návštěvníků.

Nejvíce jich navštívilo pokračující výstavu Ryby a lidé, a to i díky jejímu zpřístupnění zcela zdarma. Vidělo ji zde 11 690 osob. K samotné výstavě tentokrát nebyla zorganizována žádná doprovodná akce. Dne 8. 12. si v doprovodu autorky prohlédla výstavu skupina důchodců, s nimiž MgrŠtejskalová směřovala na prohlídku historického centra Weitry. Dne 30. 7. byla poškozena výpust z rybníku ve venkovním přístřešku (replika rybářské bašty) definitivně zakonzervována a zbavena dřevokazného hmyzu.

Na I. prohlídkové trase, věnované historii tvrze a lidovému malovanému nábytku, jsme celkově zaznamenali návštěvnost 2 400 osob. II. prohlídkovou trasu (Úředník rožmberský) v baště „C“ a jejích přístavcích shlédlo v průběhu turistické sezóny 118 návštěvníků a to včetně úředníků vodoprávních úřadů jižních Čech, kteří zde byli 14. 5. v rámci svého školení, požádaného Odborem životního prostředí KÚ Jihočeského kraje. V baštách „A“ a „B“, kde je lokalizována III. prohlídková trasa (lapidárium) pak bylo 120 osob.

Dne 7. 5. si tvrz i přilehlý kostel Stětí sv. Jana Křtitele prohlédli rovněž účastníci třetího setkání pracovní skupiny AGEK (Asociace evropských hraničních regionů) cestou z jednání v Českých Velenicích a Gmündu.

V roce 2015 se uskutečnila pouze jedna prohlídka za letního úplňku. 31. 7. se jí zúčastnilo 22 platících návštěvníků, kteří absolvovali netradiční prohlídku v netradičním čase s informacemi o historii Žumberka, osvětlené nádvoří a po cestě okolo bašty „C“, „B“ a „A“ byl výklad zakončen v interiéru místního kostela Stětí sv. Jana Křtitele.

Již 29. ročník tradiční výstavy chryzantém, ovoce, zeleniny a suché vazby květin se vzhledem k výstavě Ryby a lidé v prostoru bývalé kočárovny, opět odehrál v předšálí a samotném Rytířském sálu tvrze. Po oba říjnové víkendové dny (17. – 18. 10.) ji vidělo celkem 484 osob.

Ve dnech 11. 4. – 17. 10. zde uzavřelo manželství celkem 36 svatebních párů. 22 obřadů proběhlo na nádvoří tvrze a zbytek se odehrál buď na prostranství před baštou „D“ (7 svateb), nebo v půlkruhu (vyhlídková terasa na vodní nádrž), který je součástí jižního úseku hradební zdi (5 svateb). V červnu pak proběhly 2 svatební obřady zcela mimořádně a netradičně dle přání snoubenců na severním prostranství tvrze (vedle kočárovny) v blízkosti západního úseku hradební zdi. Z důvodu nepříznivého počasí se tentokrát žádný obřad neuskutečnil v Rytířském sálu tvrze. Všechny svatební obřady v roce 2015 byly pouze občanské.

Dne 9. 7. kampanolog Biskupství českobudějovického Mgr. Radek Lunga provedl průzkum zvonu ze Zátone (DCM 1745), který je umístěn v lapidáriu, konkrétně v patře bašty „B“. Zvon je technicky v dobrém stavu, není nikterak výrazně poškozen a nemá žádnou trhlinu, tudíž by se mohl vrátit zpět do věže kostela v Zátone, odkud byl v roce 1910 sejmout a předán tehdejšímu Diecéznímu muzeu. Źzději se dostal do sbírek Jihočeského muzea. V Zátone se v současné době angažuje sponzor, ochotný financovat výrobu nových zvonů. O navrácení tohoto exponátu rozhodne až jednání mezi Jihočeským krajem a Biskupstvím.

Z hlediska propagace byla okolní infocentra průběžně zásobována jednoduchým propagačním materiálem o tvrzi i výstavě Ryby a lidé. Před začátkem sezóny byl zajištěn dotisk dvou druhů barevných pohlednic. V dubnu pak předělány dvě informační cedule s popisky exponátů ve 2. expoziciční místnosti v přízemí a v Rožmberském salónku a to na základě obměny několika zde umístěných kusů historického nábytku z umělecko-průmyslových sbírek v předešlém roce. Redaktor Českobudějovického deníku Edwin Otta průběžně na stránkách tohoto periodika informoval o průběhu žumberské návštěvnické

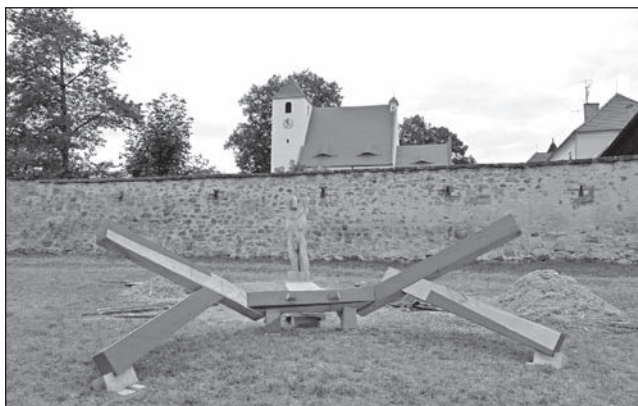
sezóny a to na základě telefonických rozhovorů se správcem tvrze. Ve čtvrtek 3. 9. deník Právo otiskl ve své příloze Jihozápadní Čechy článek Pavla Orholze „Sochy umělců ozdobí tvrz v Žumberku“, věnovaný právě skončenému třetímu ročníku dřevosochařského sympozia. Na podzim vyšla kniha PhDr. Luboše Kafky z Etnologického ústavu AV ČR Na dřevě malované – náboženská výzdoba lidového nábytku, v níž se objevily i snímky exponátů ze Žumberka. Česká televize nakonec bohužel neodvysílala s předstihem natočenou reportáž jakou pozvánku na další ročník výstavy chryzantém.

Do stálé muzejní expozice Příběh města České Budějovice, která byla slavnostně otevřena v předvečer státního svátku 28. 10., byly postupně převezeny i některé exponáty z výstavy Ryby a lidé (rýsovadlo, posýpátko, kalamář, dalekohled, hodiny, schránka na závaží se sadou závaží), z 1. expoziční místnosti v přízemí tvrze (replika gotické truhly z 19. stol.) a z lapidária v baště „A“ (náhrobek a tři drobné kamenné fragmenty). Na radniční výstavu České Budějovice, město piva a hostinců pak byl koncem roku zapůjčen vývěsní štít hospody „U třech českých sedláků“.

Údržbě v roce 2015 dominovalo odstranění nevhodného venkovního osvětlení z počátku 70. let 20. století a jeho výměna za repliky historických kovových lamp na vnějším plášti samotné budovy tvrze, ale i na nádvoří nad průjezdem a u vstupu do bašty „D“. Dále byly vyměněny poškozené okapové žlaby a svody na severní straně tvrze a na jižní straně jejího východního křídla za nové z předem natřeného barevného pozinku. U dřevěného schodiště do patra bašty „B“ došlo k výměně poškozeného nástupního trámu a s tím související výměně dalších poškozených konstrukčních prvků tohoto schodiště. Opraveny byly i dva okenní rámy z Rytířského sálu, napadené dřevokazným hmyzem a vandalsky poničený informační panel k dřevosochařskému sympoziu 2012. Natřeny pak byly všechny stávající sochy znamení zvěrokruhu z tohoto sympozia, a to před třetím navazujícím ročníkem této záslužné akce v roce 2015.

Dřevosochařské symposium se stalo stěžejní žumberskou událostí roku 2015. Ve dnech 21. 8. – 4. 9. se jí zúčastnilo celkem sedm umělců z Čech, Slovenska, Rakouska a Německa. Sešli se zde, aby dokončili rozpracované téma znamení zvěrokruhu z roku 2012 a doplnili ho o dosud chybějící znamení. Oproti předešlým ročníkům byl třetí financován pouze z rozpočtu Jihočeského kraje. Všech sedm nově vytvořených soch zde pochopitelně zůstalo a doplnily stávající znamení. S minulým ročníkem se shodovala účast čtyř z tehdejších šesti účastníků. Nově přibyl Miro Žáčok, jehož Kozoroh lemuje okraj parkoviště v místě deponovaných dubových kmenů. Richard Zozulák pak vytvořil Blížence, umístěné v blízkosti bašty „C“, pod níž a pod vzrostlým jilmem trůní Lev od Gernota Egwalda Ehrensa. Staronoví účastníci se pak podělili o zbývající znamení takto. Beran od Rudolfa Schinerla zaujímá prostor pod hrušní na jižní straně pod hradební zdí u cesty k hrází vodní nádrže. Hadonoš Zdeňka Chmelaře je umístěn v blízkosti závoře přes výše zmiňovanou cestu a pod ní se pak na okraji louky v její spodní části vypínají Ryby Petra Bergra. Rak od Roberta Kunce jakoby vylézal z ohradní zdi mezi baštami „C“ a „B“. Uplynulý ročník sympozia se nesl ve znamení značné abstrakce. Reálně je zpodobněn pouze Schinerlův Beran a to pod názvem Davita. Beraní hlava v sobě dle slov samotného autora ukrývá muže i ženu. Beran je umístěn na hlavě člověka, která může patřit ženě, ale rovněž i muži. Hodně zjednodušený je Rak, ale i Lev. V případě Raka, který tak trochu připomíná vazbu krovu, je práce Roberta Kunce v porovnání s jeho již vystavenými polokubistickými a polobarokními váhami nečekaně zjednodušená a velmi abstraktní. Umělecká zkratka Býka z předchozího ročníku a současných Ryb Petra Bergra nese bohužel rovněž rysy značného zjednodušení a změny stylu. Asi nejpovedenějším dílem a zároveň i kombinací abstrakce spolu s řezbářským uměním jsou Zozulákoví Blíženci. Hadonoš i Střelec z roku 2012 od Zdeňka Chmelaře nesou nápadně podobné rysy svého provedení a rukopis jejich provedení je dobře rozpoznatelný. Mnozí návštěvníci Žumberka si občas ani neuvědomili, že se jednalo o dřevosochařské a ne dřevorezbařské symposium, proto byly některé kritické připomínky možná trochu kontroverzního sochání až příliš příkré.

*Roman Josefík,
správce tvrze*

Rak s kostelem Stětí sv. Jana Křtitele v pozadí.

Beran umístěný pod vzrostlou hrušní u cesty k hrázi vodní nádrže v Žumberku.

Výstava chryzantém v Rytířském sále tvrze (zcela vpravo pan Pesinger, dlouholetý hlavní organizátor výstavy).

Restaurování sbírek do nové expozice Příběh města

V roce 2015 bylo v rámci přípravy první části stálé expozice týkající se historie Českých Budějovic zadáno k externímu restaurování 5 předmětů ze sbírek uměleckého průmyslu. Jednalo se o dvě barokní sochy: relikviářovou bustu svatého Mikuláše a sochu stejného světce, biedermeierovskou sedací lavici, vysoké jízdní kolo z konce 19. století a schránku na odkládání Tóry.

Během restaurování se ukázalo, že ze všech opravovaných předmětů si největší pozornost zaslouží dlouhou dobu opomíjená schránka na Ěru, inv. č. UP 4494. Jedná se o skříňku, která má tvar hranolu se zaobleným stropem a otevřenou čelní stranou. Je 167cm vysoká, 55cm široká a 33cm hluboká. Schránka je vně světle hnědá, uvnitř modře lakovaná s reliéfním vzorem zlatých hvězd. Plášť je doplněn řezaným dekorem, zlaceným a tmavě hnědě malovaným. Po stranách skříňky jsou torované sloupky s hlavicemi. Nahoře završuje celé dílo jako nástavec koruna s listy. Střed boční stěny je prolomen čtyřlístem a výplní s gotizující ornamentikou. V lunetě přední prázdné stěny je řezaná zlacená draperie se střapcem. Tento ojedinělý předmět, pocházející z druhé poloviny 19. století, patří ke kmenovým sbírkovým předmětům muzea.

Vzhledem k tomu, že se schránka používala pouze v krátkém období let 1850–1918, dochovalo se obdobných exemplářů v České republice relativně málo. Jihočeské muzeum z původně párových skříňek vlastní pouze jednu. Schránky bývaly situovány po obou stranách vlastní skříňe na Ěru a sloužily zejména o svátcích, když se četlo ze dvou svitků. V přední části byly obě skříňky otevřené tak, aby na Tóru lidé viděli. Ukládaly se sem svitky, bez plášťíku. Předtím se Tóra odkládala na bimě (vyvýšeném místě synagogy) do zvláštního držáku, nebo ji někdo držel v náručí.

V expozici Příběhu města Českých Budějovic tak mohou návštěvníci po náročném restaurátorském zákroku Mgr. Jaroslava Fuky shlédnout rekonstrukci původního uložení schránky v malém prostoru věnovaném historii městské synagogy.

PhDr. Nora Jelínková

Schránka na odkládání Tóry.

Jižní Čechy husitské – výstava Mistr Jan Hus a Kostnický koncil

V roce 2015 vyhlásil Jihočeský kraj grantový projekt Jižní Čechy Husitské, v jehož rámci byla realizována i výstava Mistr Jan Hus a Kostnický koncil, kterou Jihočeské muzeum převzalo od Archeologického muzea Baden - Würenberg v Kostnici. Samotná výstava byla složená z věrných modelů dobových kostnických staveb doplněných figurkami stavebnice Playmobil, které dokumentovaly události Kostnického koncilu a příběh upálení Jana Husa. Jednalo se o tři rozměrné stoly zaplňující celý sál ve druhém nadzemním podlaží historické budovy muzea. Modely byly osvětlené a obsahovaly pohyblivé složky, které oživovaly celý výjev. Názornou a dětem srozumitelnou formou tak byly vysvětleny okolnosti papežského schizmatu a přiblížena doba, v níž Mistr Jan Hus žil. Jednotlivé dějinné úseky odkazovaly na Richentalovu kroniku, kterou na výstavě prezentovaly reprodukce dobových ilustrací umístěné v osvětlených panelech. Některé výjevy byly upraveny též do podoby velké skládačky, kterou si návštěvníci mohli ve výstavním sále sestavit. Ukázalo se, že tato forma prezentace je dětmi velmi pozitivně vnímána a oceňována i pedagogy.

Firma Piatnik, zastupující Playmobil v České republice, věnovala, kromě řady hodnotných cen i jednotlivé figurky, které byly rozdávány každému malému účastníkovi výstavy. Mimo to muzeum obdrželo i herní sady hraček s historickými postavkami, s nimiž si děti v sále mohly pohrát.

V rámci výstavy probíhaly soutěže směřované nejen na školy, ale i na širokou veřejnost. Především školy výrazně využívaly všechny formy výukových programů zaměřených na připomenutí odkazu Mistra Jana Husa. Nicméně výstava byla oblíbená i rodinami s dětmi.

Zároveň byly díky tomuto grantu navázány osobní i pracovní kontakty s kolegy z Archeologického muzea v Kostnici, kteří naše muzeum propagovali i na svých webových stránkách a v lokálních německých sdělovacích prostředcích. Předpokládáme, že tato přeshraniční spolupráce bude pokračovat i nadále.

PhDr. Nora Jelínková

Odhalení pamětní desky Milanu Malému, plk. let. v. v.

Milan Malý byl účastníkem bojů o Tobruk, pilotem 312. sq. RAF.

Narodil se 30. září 1923 v Brně. V roce 1939 nasazen na práci do Německa na stavbu dálnice. Odtud ještě téhož roku utíká – přes území Rakouska, Jugoslávie a Řecka do Palestiny. Zde byl založen 1. listopadu 1940 Československý pěší prapor č. 11 – východní, jehož se stal také Milan Malý členem. Prapor operoval na Blízkém východě. Koncem října 1941 byl nasazen do Tobruku. Milan Malý zde bojoval u protiletadlového dělostřelectva.

V září 1942 se přihlásil k letectvu. Postupně prodělal pilotní výcvik v Anglii a Kanadě. Na konci roku 1944 byl přidělen ke 312. peruti RAF, v jejíž řadách byl až do konce druhé světové války. Do Československa přilétá Milan Malý se svou jednotkou v srpnu 1945. Dne 22. září 1945 pak přilétá celá 312. peruť na letiště do Plané u Českých Budějovic.

V roce 1948 Milan Malý na letišti působil jako instruktor izraelských pilotů v rámci akce DI (důvěrné – Izrael).

Dne 7. července 1949 byl Milan Malý odeslán na tzv. dovolenou s čekáním a dne 1. ledna 1950 definitivně propuštěn z armády. Až do roku 1989 pracoval v dělnických profesích (Iglu České Budějovice). Po roce 1989 byl rehabilitován a povýšen do hodnosti plukovníka. Je držitelem řady našich, britských a izraelských vyznamenání.

Zemřel 1. května 2013 v Českých Budějovicích

Hlavními garanty akce, nad kterou převzal záštitu hejtman Jihočeského kraje Mgr. Jiří Zimola, byly Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Krajský úřad Jihočeského kraje a Letiště České Budějovice.

K tomuto slavnostnímu aktu došlo 11. listopadu 2015 od 11.00 hodin u příležitosti Dne válečných veteránů. Akt odhalení pamětní desky byl zakomponován do slavnostního setkání v memoriálním památníku Letiště České Budějovice u pamětních desek připomínajících 312. Sq. RAF, Haganu a 1. Zvolenský stíhací letecký pluk.

Slavnostního aktu se zúčastnili vedle rodiny Malých, představitelů Armády České republiky, Ministerstva obrany ČR, též zaměstnanci Letiště České Budějovice, Krajského úřadu Jihočeského kraje, Statutárního města České Budějovice, Jihočeského muzea, jakož i členové Svazu letců ČR, Čs. obce legionářské, RLHS a VLHS, představitel obcí v zájmovém prostoru Letiště České Budějovice. Celá akce, kterou odstartovala svým přeletem letka armádních „gripenů“, tak byla důstojnou připomínkou jednoho skromného člověka, tisíců a tisíců dalších, kteří položili své životy ve dvou nejhrůznějších válkách v dějinách lidstva.

Jiří Petráš, historik

Manželka Milana Malého s dcerou právě odhalili společně s hejtnanem Jihočeského kraje Jiřím Zimolou pamětní desku.

Definitivní verze pamětní desky je z mosazi a jejím autorem je PhDr. Ivo Hajn.

JIHOČESKÁ POBOČKA ČESKÉ ARCHEOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI V ROCE 2015

Stejně jako v minulých letech se činnost jihočeské pobočky České archeologické společnosti (ČAS) zaměřila i v roce 2015 především na pořádání plenárního zasedání (viz níže) a pak na individuální spolupráci mezi jednotlivými profesionálními i neprofesionálními členy.

V sobotu 7. 3. 2015 se v sálu kina Luna v Českém Krumlově uskutečnilo pravidelné plenární zasedání jihočeské pobočky ČAS. Jednání řídil Ondřej Chvojka, organizačně a finančně se na zasedání podílela společnost Archaia JIH z Českého Krumlova (konkrétně její ředitel Karel Kašák) a Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Jednání se zúčastnilo přibližně 80 osob, zčásti profesionálních archeologů, většinou však neprofesionálních členů a zájemců z řad laické veřejnosti a studentů.

Na programu zasedání byly celkem čtyři body. Po úvodním projevu předsedy jihočeské pobočky ČAS následovalo tradiční informační kolokvium na téma „Archeologické výzkumy, nálezy, vědecké projekty a nově vydaná literatura v jižních Čechách v roce 2014“. Celkem zde bylo prezentováno 11 referátů, které byly předneseny v následujícím pořadí:

- K. Kašák (Archaia JIH): záchranný výzkum v areálu bývalých mendikantských klášterů v Českém Krumlově.
- O. Chvojka (JČM a JU České Budějovice): Úsilné – v rámci průzkumů v trase budoucí dálnice D3 dokumentace raně novověké dědičné štoly sv. Eliáše. Rataje u Bechyně – výzkum mladobronzového sídliště v rámci praxe studentů AÚ FF JU. Nové depoty z doby bronzové: informace o depotech hřiven z Vyšného a Koloděj n. L., zlatých šperků z Vltavotýnska, srpů z Pasek a slitků a zlomků výrobků ze Starých Hodějovic.
- J. John (JU České Budějovice): nové nálezy mincí z okolí Temešína – dvě laténské mince od Knína a depot 6 mincí z období třicetileté války z Dřítně.
- J. Havlice (NPÚ České Budějovice): Nové Hrady – výzkum hradního nádvoří. České Budějovice – výzkum v areálu špitálu Nejsv. Trojice. Rožmberk nad Vltavou – sondáž na nádvoří tzv. Dolního hradu. Český Krumlov – výzkum v prostoru hradní bašty tzv. Paraplíčko.
- M. Pták (JU České Budějovice): Netolice, hradiště sv. Jána – pokračování výzkumu na akropoli (sonda u zaniklého kostela a sondáž v místech novodobého kuželníku).
- M. Hrušková – M. Divišová (JU České Budějovice): experimentální archeologie na hradišti sv. Jána v Netolicích.
- J. Jiřík – T. Hiltcher – M. Pták – T. Šálková (M Písek): přehled výzkumů Prácheňského muzea v Písku za rok 2014: Orlík nad Vlt. – Staré Sedlo (stavba ČOV a kanalizace), Písek – hala Aisin 2 (sídliště z počátku střední d. bronzové, halštatské, laténské a raného středověku), Čížová (další etapa výzkumu sídliště z mladší a pozdní d. bronzové), Oldřichov (zemnice z období Ha D-LT A), Kukle (tři žárové hroby z mladší d. bronzové), Selibov (novověká usedlost).
- V. Burian (M Jindřichův Hradec): Slavonice čp. 515 – výzkum v interiéru domu.
- E. Červenka (M Strakonice): Radošovice – výzkum v areálu zaniklé tvrze. Přešťovice čp. 25 – dokumentace zaniklého sklepa. Mladějovice – výzkum v prostoru tvrze. Sousedovice – stavba haly: výzkum sídliště z doby laténské. Velká Turná – ojedinělý nález bronzové sekery z mladší doby bronzové.
- D. Hlásek (ZČU Plzeň) – T. Šálková (JU České Budějovice): Všemyslice – hradiště Kozí vrch: informace o archeologickém a archeobotanickém výzkumu na hradišti z přelomu starší a střední doby bronzové.
- A. Majer (Volyně): problematika porostových příznaků v vytvořených houbami. Staré Hodějovice – metalografické a analýzy měděných slitků z depotu mladší doby bronzové pomocí indukčního indikátoru.

Poté následovala prohlídka areálu bývalých mendikantských klášterů, kde od r. 2011 probíhá záchranný archeologický výzkum společnosti Archaia JIH. Všechny zájemce provedl vedoucí výzkumu K. Kašák. Posledním bodem programu byla prohlídka nově aktualizované expozice pravěku v Regionálním muzeu v Českém Krumlově. Všechny zájemce provedla autorka expozice L. Šmahelová.

Ondřej Chvojka,
předseda Jihočeské pobočky ČAS

RESTAUROVÁNÍ BRONZOVÝCH NÁDOB Z TZV. KNÍŽECÍ MOHYLY Z DOBY HALŠTATSKÉ V ROVNÉ (OKR. STRAKONICE)

V letech 2012 a 2013 se Jihočeské muzeum podílelo na plošném odkryvu narušené mohyly z pozdní doby halštatské (cca 6. století př. n. l.) u Rovné (k výzkumu podrobněji viz *Chvojka – Chytráček 2013; Chytráček – Chvojka – Egg a kol. 2015*). Důvodem k provedení tohoto archeologického výzkumu byl nález pěti bronzových nádob, které v roce 2009 objevila skupina nám neznámých hledačů pomocí detektorů kovů. Bronzové nádoby byly posléze zprostředkovaně odevzdány do archeologické sbírky Jihočeského muzea a jejich nález se stal i důvodem následného plošného výzkumu zbytku unikátní mohyly.

Přesná pozice všech pěti bronzových nádob v hrobové komoře není bohužel známá, při archeologickém odkryvu se nám ale podařilo identifi kovat jámu od nálezců a na jejím dně i otisky po spodních partiích dvou tzv. cist. Žádnou další bronzovou nádobu jsme během odborného výzkumu již nenalezli, přesto poskytl odkryv zcela výjimečný soubor nálezů, umožňujících klasifi kovat celou památku jako tzv. knížecí mohyly. Z hlediska množství i zastoupení artefaktů nemá tato nálezcová situace v Čechách obdobu a i v celé střední Evropě se řadí ke zcela mimořádným. K nejvýznamnějším artefaktům přitom náleží zmíněné bronzové nádoby, jimiž byla proto i z hlediska laboratorního ošetření věnována zvýšená pozornost.

Vzhledem ke skutečnosti, že se na projektu archeologického výzkumu mohyly v Rovné podílelo i Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz (RGZM), které je zároveň špičkovým pracovištěm světového významu z hlediska restaurování bronzových nádob a dalších plechových artefaktů, bylo rozhodnuto provést laboratorní ošetření, analýzy a restaurování nádob z Rovné právě v Mohuči. Na základě povolení Ministerstva kultury ČR tak byly v dubnu 2012 uvedené artefakty převezeny do Mohuče, kde po následujících třech letech probíhala jejich konzervace, dokumentace a restaurování (srov *Ritter 2014*). V září 2015 jsme pak zrestaurované nádoby přivezli zpět do Českých Budějovic.

Jak již bylo uvedeno výše, jedná se o zcela mimořádný soubor pěti bronzových nádob, jejichž množství ve výbavě jediného hrobu nemá v Čechách obdoby. Mezi nimi vynikají dvě tzv. cisty – žebrované plechové nádoby válcovitého tvaru se dvěma torčovanými tyčinkovitými držadly. Místo jejich výroby není jednoznačné, vzhledem k jejich zvýšenému výskytu především v oblastech východních Alp a severní Itálie můžeme hypoteticky uvažovat o těchto oblastech. V Čechách existuje několik analogií, jako např. přímo v našem regionu z Hanova, Skalice nebo ze Střelských Hoštic. Při restaurování cist z Rovné byla zjištěna řada velmi zajímavých technických detailů, které nám pomohly k pochopení jejich výrobního postupu, aplikaci jejich výzdoby apod.

Pouze fragmentárně je dochován bronzový kotel s železnými držadly na nichž byla zavěšena železná oka. Jeho původ je hledán v oblasti jihozápadního Německa a Švýcarska, kde se v 6. století př. n. l. nacházela nejvýznamnější mocenská centra tzv. západohalštatského kulturního okruhu.

Ve výbavě knížecího hrobu v Rovné se nacházela také bronzová situla – nádoba vertikální stavby tvaru vědra s výdutí v horní třetině nádoby. Jedná se o porýnský typ situly a je jediným exemplářem tohoto typu v Čechách. Místo produkce těchto situl byla severní Itálie a posléze i Porýní; původ situly z Rovné tak můžeme hledat v obou zmíněných oblastech.

Poslední z nalezených bronzových nádob v Rovné je mísa s rozšířeným okrajem, zdobeným vytepávaným perlovým dekorem. Podobně jako u výše uvedených situl je původ těchto nádob hledán jednak ve střední Itálii a jednak též v jihozápadním Německu.

Soubor pěti bronzových nádob z Rovné představuje tedy v Čechách unikátní nálezový fond, který významně přispívá k poznání dálkových kontaktů i sociální stratifikace našeho regionu v období 6. století př. n. l. Výsledky archeologického výzkumu v Rovné, včetně všech významnějších artefaktů, budou široké veřejnosti prezentovány v budoucí stálé expozici pravěku našeho muzea. Pět zrestaurovaných bronzových nádob bude jistě patřit k největším lákadlům celé pravěké expozice.

Literatura

Chvojka, O. – Chytráček, M. 2013 Archeologický výzkum tzv. knížecí mohyly z doby halštatské v Rovné (okr. Strakonice) v roce 2012. In: Výroční zpráva Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2012. České Budějovice, 61–64.

Chytráček, M. – Chvojka, O. – Egg, M. – John, J. et al. 2015 : Zu einem Fürstengrab aus der Späthallstattzeit mit zweirädrigem Wagen und Bronzegefäßen bei Rovná (Kr. Strakonice) in Südböhmen. Ein Vorbericht. Archäologisches Korrespondenzblatt 45, 71–89.

Ritter, S. 2014: Die Restaurierung der Bronzegefäße eines hallstattzeitlichen Grabes aus Rovná in Südböhmen – Aktueller Stand der Bearbeitung. Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/W-est und Südböhmen/Oberösterreich. 23. Treffen in Kostenz, Fines Transire 23, 53–56.

Ondřej Chvojka

Restaurování bronzových nádob z Rovné v laboratoři RGZM Mainz.

ZÁCHRANNÝ ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM SÍDLIŠTĚ ZE STARŠÍ DOBY BRONZOVÉ U BORKU (OKR. ČESKÉ BUDĚJOVICE) V ROCE 2015

Od roku 2013 provádí archeologické oddělení Jihočeského muzea předstihový a záchranný archeologický výzkum v trase budoucí dálnice D3 v úsecích mezi Bošilcem a Českými Budějovicemi. Během předstihových průzkumů se nám podařilo identifikovat a zdokumentovat celou řadu zajímavých archeologických lokalit a získat množství archeologických dat, která upřesňují naše poznání pravěkého, středověkého i novodobého osídlení ve sledovaném krajinném transektu. K nejzajímavějším zjištěním patří objev sídliště ze závěru starší doby bronzové u Borku, které bylo prozkoumáno v létě roku 2015.

Do té doby neznámá lokalita byla zjištěna při prohlídce skrytých ploch v prostoru původního lesa „Borek“ na bezjmenném návrší východně od obce Borek. Sídlíště se nacházelo ve vrcholové partii a na severním i jižním svahu bezjmenného návrší, obtékaného z východní a jižní strany potokem Kyselá

voda – převýšení nad jeho hladinu přitom činilo až 26 m. Zpočátku byla ve skrytých plochách pouze sbírána poměrně početná keramika, posléze byly identifikovány a následně i prozkoumány první dva zahloubené objekty (1 a 2/2015), které lze označit za poměrně nevýrazné jámy. Ve dnech 21. 7. – 12. 8. 2015 pak byl proveden plošný odkryv v prostoru označeném jako objekt 3/2015, který přinesl největší množství poznatků.

Všechny objekty byly zahloubeny do nepevného písčitého podloží, k které se nacházelo v celém prostoru zjištěného sídliště. Jejich původní tvar byl tedy patrně silně modifikován nepevným charakterem podloží a neexistencí nadložní kulturní vrstvy v celém prostoru sídliště. Zmíněný prostor našeho plošného odkryvu, označený jako „objekt 3/2015“, vyplňovala patrně přirozená prohlubeň o délce min. 19 m a šířce min. 11 m, s víceméně rovným, k SZ se svažujícím dnem. Výplň objektu měla mocnost až 20–30 cm, nálezy se kumulovaly především v úrovních od -10 do -20 cm. Objekt dosedal na písčité podloží, které bylo od výplně objektu odlišitelné především svou strukturou (tvrdší, zvětralé a bez artefaktů). Na severní, východní a částečně i na jižní straně objektu byly zjištěny jeho šikmé hrany, západním a částečně i jižním směrem přirozeně vyzníval. Tato nepravidelně oválná prohlubeň byla překryta cca 10 cm mocnou vrstvou sterilního písku, pod níž se nacházela vlastní výplň objektu. Tu tvořil světle šedohnědý písek s rozptýlenými přirozenými kameny (valouny křemenů, slepence, ojediněle i červené krevely) a s velkým množstvím artefaktů: nalezeno zde bylo několik tisíc keramických zlomků i torz nádob, několik kamenných otloukačů, zlomek kamenné podložky, 3 ks kamenné štípané industrie a 1 větší amorfní hrudka grafitu. Velká část objektu byla plošně odkryta v celkem 112 sektorech o rozměrech 1 x 1 m; z každého sektoru byl odebrán vzorek 15–20 litrů na plavení, které bude provedeno v Laboratoři archeobotaniky a paleoekologie Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity. Zde pak budou následně provedeny i archeobotanické analýzy. Celková odkrytá plocha objektu činila 112 m².

Sídliště u Borku poskytlo jeden z největších a nejreprezentativnějších keramických souborů ze závěru starší doby bronzové, tj. cca ze 17.–16. století př. n. l., v celém jihočeském regionu. Všechny nálezy již prošly laboratorním zpracováním v našem muzeu, při němž se Leoně Törökové podařilo slepit a zrekonstruovat několik keramických nádob. Mezi nimi vyniká nízká plochá miska se soudkovitě profilovanými stěnami, zdobenými typickou rytou výzdobou v podobě vypichovaných trojúhelníků. I na základě tohoto tvaru lze celý soubor přiřadit tzv. věteřovské kultuře ze závěru starší doby bronzové. Tomuto zařazení neodporují ani další získané nálezy z lokality – jedná se tedy o jednofázové sídliště, stopy lidských aktivit z jiných období zde nebyly zachyceny.

Můžeme tedy shrnout, že skrývka v trase budoucí dálnice D3 narušila rovinné, ovšem strategicky umístěné sídliště, mající dobrý výhled především jižním směrem, do prostoru Českobudějovické pánve. Vzhledem ke skutečnosti, že se archeologické objekty nacházely těsně pod současným povrchem, byla již v minulosti nepochybně jejich valná část zničena, a to jak přírodními procesy (erozí, kořený, zvířecími norami apod.), tak i lidskými aktivitami (těžba písku, lesní práce apod.). Přesto se podařilo identifikovat tři zahloubené objekty a na základě výskytu keramických zlomků v nadložní vrstvě byl zjištěn rozsah osídlené plochy alespoň v severo-jžním směru (min. 300 m). Celkový rozsah sídliště ovšem nelze, vzhledem k nejasnému pokračování západním i východním směrem, odhadovat.

Objekty 1 a 2/2015 nelze blíže interpretovat: jednalo se o běžné sídlištní jámy – nejspodnější partie původně větších objektů snad hospodářského charakteru, jejich nadzemní části byly již v minulosti zničeny. Objekt 3/2015, který byl vyplněn neobvykle velkým množstvím velice kvalitní a mimořádně dobře dochované keramiky i kamenných nálezu, lze předběžně považovat za přirozenou prohlubeň, lidmi využitou pravděpodobně k ukládání odpadu. Část artefaktů se sem ovšem evidentně přemístila po poměrně prudkém svahu sekundárně, erozí nebo splachy, z výše situovaných částí sídliště. Protože v souboru nálezů chybějí doklady mazanice, lze konstatovat, že se v této části sídliště nenacházel obytný

areál s pozůstatky obytných staveb. Bližší interpretaci ovšem umožní až srovnání s výsledky archeobotanických analýz, které v době psaní tohoto příspěvku ještě nebyly dokončeny.

Sídlíště prozkoumané naším oddělením v roce 2015 u Borku potvrdilo význam celé Českobudějovické pánve v závěru starší doby bronzové. Právě v tomto období vrcholil do jižních Čech příliv dálkových importů z Podunají a alpských regionů, mezi nimiž vyniká měděná surovina. Jedno z uzlových míst těchto dálkových tras se evidentně nacházelo v širším okolí soutoku Vltavy a Malše, jak dokládá řada surovinových depotů (např. Suché Vrbné, Nové Vráto, Mladé) i s dílčími lokalitami (např. České Budějovice – Dobrovodská stoka, České Budějovice – tzv. Čalounova zahrada, Planá u Č. Budějovic, Staré Hodějovice, Hůry). Do tohoto sídelního obrazu tak zapadá i nově zjištěné a prozkoumané sídlíště u Borku.

Ondřej Chvojka, archeolog

Borek. Objekty 1 (vpravo) a 2/2015, celkový pohled při jejich archeologickém výzkumu a dokumentaci.

Borek. Objekt 3/2015. Pracovní snímek – odebrání výplně objektu v sektorech.

Borek. Laboratorní zpracování části keramických nálezů ze sídlíště ze závěru starší doby bronzové.

ENTOMOLOGICKÝ KLUB JIHOČESKÉHO MUZEA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH A JIHOČESKÁ POBOČKA ČESKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ V ROCE 2015

Členové Entomologického klubu Jihočeského muzea v Č. Budějovicích a Jihočeské pobočky České společnosti entomologické (ČSE) se v roce 2015 sešli na 6 pravidelných schůzkách spojených s přednáškou. Členská základna Jihočeské pobočky ČSE čítá 56 členů, z toho asi 30 členů je aktivních a zúčastňují se akcí klubu. Entomologický klub Jihočeského muzea v Č. Budějovicích a Jihočeská pobočka České společnosti entomologické je dobrovolné sdružení občanů, kteří se zajímají o entomologii, případně o další navazující přírodovědecké obory. Tito zájemci se sdružují za účelem získávání a šíření nových vědeckých a odborných poznatků v oblasti entomologie. Spolupracují v poznávání, ochraně a studiu hmyzu v rámci jižních Čech. Hlavním cílem Entomologického klubu – Jihočeské pobočky ČSE je podporovat a rozvíjet vzájemné kontakty mezi jihočeskými entomology a koordinovat aktivity členů v entomologickém výzkumu. Klub je sdružení otevřené všem a najdeme zde jak profesionální entomology, tak i amatéry.

Všechny schůzky proběhly v nově zrekonstruované budově Jihočeského muzea v Č. Budějovicích. Schůzky začínají od 9 hodin, kdy se scházejí členové k diskusi, a program začíná od 10 hodin, kdy začínají přednášky, které jsou otevřené i laické veřejnosti.

V prvním pololetí proběhly následující schůzky: 17. 1. 2015 byla schůzka spojena s přednáškou RNDr. Karla Špatenky „Entomologické dojmy z východního Turecka“, další schůzka, která se konala 14. 2. 2015, byla doprovázena opět přednáškou RNDr. Karla Špatenky „Pohoří západní Sýrie očima lepidopterologa“. V březnu se z důvodů obsazenosti přednáškové místnosti v sobotu uskutečnila schůzka v neděli 22. 3. Přednášku na téma „Obyvatelé včelích hotýlků“, přednesl Jan Erhart. Seznámil posluchače s výrobou včelích hotýlků a možnostmi ocenění jejich hostů. Demonstroval druhy včel a kutilek, které se v něm vyskytují.

V druhém pololetí byla úvodní schůzka 31. 10. doprovázená přednáškou RNDr. Jana Mácy „Šestinozí imigranti“, na další schůzce 21. 11. 2015 přednášel opět RNDr. Karel Špatenka: „Příroda Střední Asie a její nesytky“, poslední schůzka v roce proběhla 12. 12. a přednášku měl doc. Mgr. Martin Šlachta, Ph.D. „Příroda Albánie“.

Kromě toho se neformálně setkávají jihočeští entomologové každé pondělí večer od 20 hodin na schůzkách v restauraci „TENIS CLUB“ v ulici Větrná 1445 u tenisového hřiště na Máji. Mimoto v Českých Budějovicích probíhá jarní a podzimní entomologická burza, v roce 2015 proběhla v prostorách menzy Jihočeské university.

Mladší zájemci o entomologii se scházejí v rámci entomologického kroužku v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích, na detašovaném pracovišti, které sídlí v přírodovědném oddělení v ulici L. B. Schneidera 6a. Kroužek vede entomolog Jihočeského muzea v Č. Budějovicích Zdeněk Kletečka. Schůzky se konají pravidelně každý čtvrtek mimo prázdniny. Na schůzkách se probírá systém hmyzu s větším důrazem na řád brouků a motýlů. Členové se seznamují s jednotlivými čeledi těchto řádů. U ostatních řádů hmyzu je celý řád probírána v rámci jedné schůzky. Kromě toho se učí preparaci hmyzu a v teplejších dnech roku se dělají vycházky do přílehlých částí Malého jezu a tůň u Špačků, kde se hledají jednotlivé druhy hmyzu, které se na místě určují. Tyto exkurze slouží k názorné instruktáži, jak se sbírá na stromech, keřích, jak se hledají zimující brouci ve shnilém dřevě a xylofágní brouci ve dřevě. V roce 2015 se členové kroužku 25. 4. zúčastnili vycházky do okolí Písněšic. Zabývali se studiem saproxylického hmyzu, především zazimovanými kovaříky, střevlíky a roháčky. Dále se podíleli na již tradiční entomologické vycházce pro veřejnost do okolí Hluboké nad Vltavou (20. 6.).

Mgr. Zdeněk Kletečka, entomolog

Muzejní noc 2015

V roce 2015 proběhla v areálu P amátníku Jana Žižky z T rocnova přírodovědně zaměřená Muzejní noc Jihočeského muzea v Č Budějovicích. Uskutečnila se dne 5. 6. 2015. Kromě zábavného programu měl každý návštěvník možnost si zkusit některé z dovedností, jako je rýžování granátů, odlévání zkamenělin a stop ze sádry. Účastníci si mohli vyzkoušet, jak se dělá herbář, jak se sbírá hmyz. Mohl i rovněž navštívit houbařskou poradnu s ukázkou v sezónně rostoucích hub nebo navštívit geologické ukázky spojené s výkladem. V rámci edukačního programu děti absolvovaly jednotlivá stanoviště, kde si zkoušely své dovednosti. Kromě toho se uskutečnila botanická vycházka s účastí mykologa po okolí areálu a zároveň i entomologická vycházka, kdy se mohli zájemci seznámit s tím, co v této lokalitě žije. Součástí programu byly také ukázky práce sokolníků, přednáška o přírodních rituálech, ohňová show a vystoupení skupiny Weekend. Pozornosti dětí se těšily hry, jako například střelba z kuše, nácvik slaňování aj. Večerní program byl doplněn přednáškou „Houby Novohradských hor a podhůří“ a ukázkami hub „Houby pod mikroskopem“. Po setmění proběhl lov hmyzu na světlo, bylo instalováno několik pláten osvětlených výbojkami, kde zájemci mohli sledovat hmyz létající v noci.

Mgr. Zdeněk Kletečka, entomolog

Z muzejní noci – poznávání zvířat s Mgr. Václavem Mikešem, zoologem muzea.

Ukázka práce sokolníků.

Tradiční výstava orchidejí sukulentů a jiných exotických rostlin

Po delší odmlce se v loňském roce vrátila do nově zrekonstruovaných prostor muzea „Tradiční výstava orchidejí, sukulentů a jiných exotických rostlin“. Výstava probíhala v termínu od 11. 2. do 22. 2. 2015 denně od 9:00 do 17:30 hodin s polední přestávkou od 11:30 do 12:30. Součástí výstavy byla i poradna pro pěstitele orchidejí.

Výstava vznikla ve spolupráci s organizací Českého zahrádkářského svazu Orchidea, klubem sdružujícím soukromé pěstitele orchidejí a sukulentů. Jejich rostliny tvořily převážnou část vystavovaných exponátů. Další část vystavených rostlin představovaly desítky druhů orchidejí, tropických rostlin a sukulentů z botanické zahrady při VOŠ a SZeŠ v Táboře a z firmy Kakteen PH Flora Šibřina, takže se opět bylo na co dívat.

Dalším partnerem projektu byla Zoologická zahrada v Hluboké nad Vltavou, která dodala představitele fauny, jež tvoří spolu s exotickými rostlinami dokonalou podobu života tropického deštného pralesa, představitele hmyzu doplnil entomolog O. Bužga. Atraktivní rostliny, jimž dominují především kvetoucí orchideje, byly aranžovány jednak volně ve velkých skupinách, jednak v decentně nasvícených celoskleněných vitrínách, kde byly především botanické druhy orchidejí. Výstava byla umístěna v hlavních výstavních sálech v přízemí muzea. Spojením atraktivních rostlin a drobného zvířectva se podařilo připravit v nově zrekonstruovaných prostorách muzea decentní aranžmá, které vytvořilo esteticky nesporně atraktivní celek, který zaujal návštěvníka nejen vizuálně, ale též jedinečnou vůní stovek květů. Součástí výstavy byla i poradna pro zájemce o pěstování orchidejí i sukulentů a některé rostliny bylo možno i zakoupit.

Poprvé tuto výstavu doprovázely i edukační programy pro školy. Pro potřeby edukace byly vytvořeny naším botanikem M. Lepším s využitím fotografií především D. Průši a i jiných fotografií panely s různými zajímavostmi o orchidejích. Z nich se návštěvníci dozvěděli i o našich orchidejích, o vstavačích, které jsou sice méně pompézní, ale neméně krásné. Bohužel většina z nich patří rovněž mezi nejhroženější rostlinné druhy u nás.

Výstava byla instalována ve dvou místnostech. V první byla ukázka sušších biotopů, které zastupovaly kaktusy a další sukulenty. Kromě toho zde byl nainstalován strom s thilansiemí a nechyběla ani ukázka pěstování malých semenáčků orchidejí na kultuře z agaru. Scenérii doplňovala i terária s drobnými obratlovci. V druhém sále byly vystaveny orchideje, dále masožravé rostliny a terária s drobnými obratlovci a především s hmyzem. Tato expozice má navozovat atmosféru tropického pralesa.

Výstava orchidejí potěšila i děti.

Ukázka instalace orchidejí ve vitrínách.

Všichni návštěvníci si odnesli informační letáček s fotografiemi a popisem pěstování několika základních rodů orchidejí. Zároveň každý tisíc návštěvník dostal orchidej. Podařilo se navázat na tradice předchozích výstav, protože za 11 dní trvání výstavy přišlo přes 4000 návštěvníků.

První výstava orchidejí v Jihočeském muzeu byla zahájena 15. 2. 2000, byla to jedna z nejkratších, ale co do návštěvnosti nejúspěšnějších výstav posledních let. Do značné míry se přitom jednalo o experiment, neboť nebyly vystavovány klasicky pouze muzejní exponáty, ale živé rostliny v kombinaci se zástupci říše zvířat. Přestože výstava trvala pouhých 5 dní, navštívil ji tehdy rekordní počet 5 089 registrovaných návštěvníků. Nepochybně se zde odrazila atraktivnost námětu výstavy, alespoň pro Jihočechy, neboť narozdíl od jiných regionů (Plzeň, Liberec, Brno, Praha aj.) není v Českých Budějovicích botanická zahrada s tropickými skleníky. Od té doby muzeum pravidelně pořádalo výstavy orchidejí, sukulentů a jiných exotických rostlin až do rekonstrukce historické budovy. Po přestávce se tak muzeum opět k této tradici vrátilo.

Mgr. Zdeněk Kletečka, entomolog

STRUČNÁ ZPRÁVA O ČINNOSTI JIHOČESKÉ POBOČKY ČESKÉ BOTANICKÉ SPOLEČNOSTI PŘI JIHOČESKÉM MUZEU V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH ZA ROK 2015

V roce 2015 Jihočeská pobočka České botanické společnosti tradičně pořádala pro své členy a příznivce setkání, přednášky a exkurze a organizovala terénní průzkum jihočeské flóry.

V zimním a podzimním období uspořádala pobočka ve spolupráci s Jihočeským muzeem tradičně tři přednášky a jedno diskusní dopoledne. Za podrobnější zmínku stojí přednáška hornorakouského botanika M. Hohly, který posluchače seznámil s rostlinami, které se nově šíří na území Bavorska a jejichž šíření lze proto očekávat v budoucnosti i na území České republiky.

Na začátku roku členové pobočky zpracovali zprávy o svých významných floristických nálezech do 21. pokračování cyklu *Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech*, který je pravidelně publikován ve Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, *Přírodní vědy*. Do seriálu přispělo 16 členů a spolupracovníků pobočky.

Na jaře bylo vydáno 68. číslo *Zpravodaje jihočeských botaniků*, který shrnuje botanické události uplynulého období a informuje o plánovaných akcích pobočky. V průběhu vegetační sezóny členové pobočky uspořádali ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Jihočeské univerzity 9 jednodenních exkurzí.

Na přelomu května a června byla připravena víkendová exkurze do okolí Knížecích Plání (viz obr .), v jejímž rámci byl ověřen výskyt vrby černající v okolí bývalé obce Chaloupky . Odbočka Jihočeské pobočky Hledačky uspořádala dvě jednodenní exkurze do jižních Čech a jednu do oblasti Džbánu.

Nadále pokračoval vývoj webové aplikace Vratička, která je určena na on-line zadávání a vyhledávání floristických dat. Vratička je nyní nově testována na Ústavu zoologie a botaniky pro síťové mapování flóry Brna. K 31. 12. 2015 měla pobočka celkem 100 členů a její odbočka Hledačky 34 členů. Činnost pobočky v roce 2015 řídil výbor ve složení: předseda – Milan Štech, místopředseda – Petr Lepší, jednatel – Martin Lepší, hospodář – Leoš Lippl, členové – Josef Albrecht, Jana Janáková, Libor Ekrť, R adim Paulič, Petr Koutecký, David Půbal, Alena Jírová.

Ing. Martin Lepší, botanik

Účastníci kolektivního floristického průzkumu bažin nedaleko Knížecích plání na Šumavě, který v květnu loňského roku uspořádala pro své členy a další zájemce Jihočeská pobočka České botanické společnosti při Jihočeském muzeu (foto M. Štech).

Smldník rakouský – nový druh rostliny pro květenu České republiky nalezený na vápencích u Českého Krumlova

Objevení rostliny, která nebyla doposud na území České republiky nalezena, je významnou a vzácnou událostí. Obzvláště to platí v případech, kdy nalezená rostlina rostla v přírodě blízkém biotopu, neboť u takového výskytu se dá předpokládat, že vznikl přirozeně bez úmyslného nebo i neúmyslného přičinění člověka.

Takovým případem je právě objevení smldníku rakouského (viz obr) na vrchu Ptačí hrádek u Českého Krumlova. Nalezená populace čítá přibližně 15000 jedinců a vyskytuje se na strmých lesnatých vápencových svazích nad potokem Polečnice. Lokalita je druhově velmi pestrá a hostí celou řadu významných rostlin přirozených biotopů a na první pohled není důvod se domnívat, že by byla rostlina na lokalitu zavlečena. Pokud bychom tedy uvažovali o přirozeném výskytu, jednalo by se o velmi izolovanou a v rámci celkového rozšíření druhu nejseverněji položenou lokalitu. Nejbližší lokality se nacházejí až v podhůří dolnorakouských Alp vzdušnou čarou asi 130km daleko. Značná izolovanost českokrumlovské lokality není v kontextu nesouvislého areálu druhu nikterak výjimečná, např. v Rakousku je vzdálenost mezi třemi izolovanými výskyty srovnatelná nebo dokonce ještě větší. Na druhou stranu je však nutné

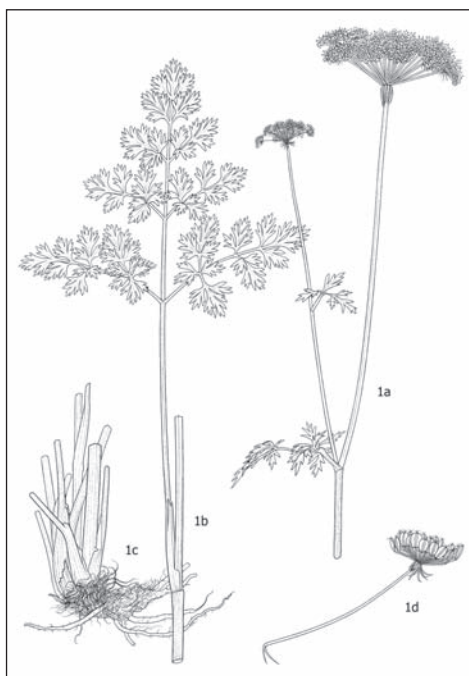
podotknout, že podobně ojediněle a rozlohou omezené výskyty jsou vzácností, druh zpravidla tvoří kompaktní několik jednotek nebo častěji desítek kilometrů velké enklávy.

I když výše uvedené skutečnosti hovoří spíše pro přirozený původ lokality, je nutné vzít v potaz i druhotný výskyt. Lokalita leží na samém okraji města a je vystavena tlaku nejrůznějších lidských aktivit, v jejichž souvislosti mohlo dojít k zavlečení druhu. Na bázi svahu Ptačího hrádku přímo pod lokalitou smlodníku se nachází místní komunikace, opuštěný malý vápencový lom, budovy sklepů mlékárny a opodál penzion, zahradnictví a zámecký park. Zbývá zmínit poslední lidskou aktivitu, která mohla mít na hypotetické zavlečení druhu pravděpodobně největší vliv, totiž lesní hospodářství. Sortiment lesních dřevin se v minulých stoletích na Českokrumlovsko hojně dovážel i z alpských oblastí, kde se smlodník přirozeně vyskytuje. A právě s výsadbou dřevin mohl být na lokalitu neúmyslně zanesen.

Protože existují indicie ve prospěch i proti původnosti českokrumlovské lokality, zůstává otázka přirozenosti výskytu otevřená. D o budoucna by původní výskyt mohl podpořit nález dalších lokalit mezi Dolním Rakouskem a jižními Čechami. Naopak na nepůvodní výskyt by mohlo v budoucnosti poukázat intenzivní rozšiřování druhu na stávající lokalitě.

Výsledky podrobného výzkumu provedeného v souvislosti s tímto ojedinělým nálezem byly zpracovány M. Markem, M. Lepším a P. Lepším do odborného příspěvku *Peucedanum austriacum* subsp. *austriacum* a *Peucedanum austriacum* subsp. *rablense* – dva nově objevené taxony pro květenu České republiky, který vyšel v roce 2015 v časopise Zprávy České botanické společnosti.

Ing. Martin Lepší, botanik

Smlodník rakouský, 1a – kvetoucí část lodyhy, 1b – dolní lodyžní list, 1c – báze lodyhy s kořeny, 1d – plodenství.
Del. E. Smrčínová.

JIHOČESKÝ ORNITOLOGICKÝ KLUB V ROCE 2015

Jihočeský ornitologický klub měl k 31. prosinci 2015 celkem 205 členů, přičemž se v naprosté většině případů jednalo o členy České společnosti ornitologické (stanovy JOK umožňují členství i nečlenům ČSO). V roce 2015 proběhly v Jihočeském muzeu dvě členské schůze s přednáškami, z nichž jarní schůze se účastnilo 30 členů a na podzimní dorazilo 29 účastníků. V rámci snahy o zatraktivnění schůzí pro členy přikročil výbor Jihočeského ornitologického klubu na podzimní schůzi nově k podávání občerstvení. Mimo členských schůzí se řada členů jednou měsíčně setkávala na tzv. . Ornitologických středách, které se odehrávají v Klubu malých pivovarů na Husově ulici v Českých Budějovicích. Náplní těchto večerních setkání je kromě volné diskuse také prezentace ornitologických noviněk anebo promítání fotografií cest. Tradičního mezinárodního setkání s východobavorskými a hornorakouskými ornitology které se tentokrát konalo v národním parku Bavorský les, se zúčastnilo 6 členů Jihočeského ornitologického klubu.

V rámci probíhajícího mapování hnízdního rozšíření ptáků ČR 2014–2017 se Jihočeský ornitologický klub rozhodl zrealizovat dva doprovodné projekty. Prvním projektem je podrobné mapování ptačí oblasti Českobudějovické rybníky, jehož cílem je shromáždit během tří let co nejpodrobnější a nejpřesnější informace o rozšíření a početnosti ptáků ve sledované oblasti a následně vytvořit publikaci Avifauna ptačí oblasti Českobudějovické rybníky. Terénní práce probíhaly pod vedením V. Kubelky a byly podpořeny malým členským grantem ČSO a rovněž prostředky ČSO pro mapování ptačích oblastí. Ve většině malých čtverců (1/16 mapovacího kvadrátu) zasahujících do ptačí oblasti byli podrobněji zmapováni šplhavci i sovy, byla opakovaně provedena sčítání pomocí hodinové metody a od roku 2015 byly ve sledované oblasti založeny dva nové transekty Jednotného programu sčítání ptáků.

Druhým projektem bylo mapování dosud neobsazených čtverců na Šumavě (především hodinovky, ale i doplňkové sčítání sov a šplhavců), jehož organizace se ujal J. Havlíček. Na tuto akci byla taktéž získána finanční podpora, kterou se ale v roce 2015 nepodařilo vyčerpat (velká část prací byla totiž hrazena díky podpoře na mapování ptačích oblastí), proto bude možné v projektu pokračovat i v dalších letech.

Z publikačních aktivit členů Jihočeského ornitologického klubu je nutné na prvním místě vyzdvihnout knihu Ptáci jižních Čech, na jejímž sepsání se podílel autorský kolektiv o počtu 17 pracovníků a jejímž vydavatelem je Jihočeský kraj. Jedná se o obsáhlou monografii o 639 stranách, s více než 1800 fotografiemi a vloženým CD s nahrávkami hlasů 230 druhů ptáků. Kromě uvedené knihy se v roce 2015 podařilo vydat i druhý díl Zajímavých a vzácných ornitologických pozorování v jižních Čechách.

Mgr. Václav Mikeš, zoolog

NÁRODOPISNÉ SDRUŽENÍ PŘI JIHOČESKÉM MUZEU V ROCE 2015

Život v Národopisném sdružení v roce ovlivnilo v roce 90. výročí jeho založení a výročí založení Českých Budějovic. Bylo uspořádáno 20 akcí, jichž se zúčastnilo 420 návštěvníků, a to jak vlastních členů, tak zájemců z řad veřejnosti: 6 odborných přednášek, 4 lekce lidových řemesel a 5 poznávacích vlastivědných výletů.

Národopisné sdružení se také velmi aktivně účastnilo příprav výstavy „90. let NS“.

Všechny akce byly úspěšné: nejnávštěvovanější byly již tradičně přednášky již stálých spolupracovníků PhDr. Jana Šimánka (Nad mapou D oudlebska a Paměti, vzpomínky, memoáry – neocenitelný pramen národopisu i historie), Mgr. Leoše Nikrmajera (Řemesla a živnosti v Českých Budějovicích v prvních letech) a Anny Gebeltové (Putování za folklórem). Velký úspěch zaznamenaly i přednášky Mgr. Heleny Stejskalové a PhDr. Vlastimila Koldy (Nad krásou knižních vazeb) a Ing. Jany Tiché (Hvězda betlémská). Také vlastivědné a poznávací výlety byly úspěšné, především vzpomínkové akce spojené s kladením kytic u hrobů významných členů NS a kulturních pracovníků na českobudějovicku a vltavotýnsku. Velký význam mělo i celodenní přátelské setkání se Spolkem Baráčníků v Týně nad Vltavou, se kterým NS úzce spolupracuje na pořádání zvykoslovných akcí a pořizování nových krojů. Velký zájem také vzbudila komentovaná prohlídka Kostela Obětování Panny Marie v Českých Budějovicích a Hornického muzea Rudolfova. Vlastní vzpomínková akce k výročí založení byla z technických důvodů JČM bohužel zrušena a byla přesunuta na rok 2016. Počet návštěvníků také zvýšila již tradiční doprovodná akce velikonočních výstav JČM Předání Velkopátečních nitek, doposud pořádaná NS.

V rámci publikační činnosti byl vydán Sborníček prací členů NS: „Jihočeská lidová kuchyně II: Jihočeské lidové pečivo“, oproti původnímu plánu však pouze Národopisným sdružením jako vnitřní studijní materiál.

Výbor Národopisného sdružení projevuje spokojenost nad skutečností, že 90 let jeho působení nebylo zbytečných. Z archivních materiálů nejen NS a Jihočeského muzea, odborných staří renomovaných historiků a českých kulturně-společenských organizací, ale i vzpomínek a zápisků národopisných a folk-

loristických skupin je patrné, že znalosti a vzpomínky, zapracované do jednotlivých činností NS byly pro poznávání českého národopisu velmi přínosné a nepostradatelné.

Protože pamětníci z řad NS většinou zemřeli nebo zestárlí, dal si výbor NS za úkol do dalších let vyhovět novým požadavkům členů, jejichž zájmy se částečně změnily. Mnohým již nejde jen o čistý národopis a bohužel nepociťují dříve tolik samozřejmou příslušnost ke Sdružení a Jihočeskému muzeu. Za stěžejní považuje vyhledávání nových lidových tvůrců a zvýšit počet praktických lekcí lidových řemesel. Za velmi důležité pak považuje pokračování ve spolupráci s odbornými pracovníky, studenty, výchovně-vzdělávacími a společenskými organizacemi, pořádání autorských výstav lidových tvůrců, udržování a doplňování archívu NS, poradenskou činnost a udržení zájmu veřejnosti o národopis Doudlebska a jihočeských Blat.

Národopisné sdružení si dovoluje opět s uspokojením konstatovat, že v roce 2015 významně obohatilo kulturní činnost města České Budějovice.

*Irena Tauerová,
koordinátorka akcí Národopisného sdružení*

Přednáška PhDr. Jana Šimánka pro Národopisné sdružení.

HISTORICKÝ KLUB V ROCE 2015

V roce 2015 měl Historický klub 233 evidovaných členů. Klubová statistika zaznamenala i 3 odhlášení z důvodu úmrtí. Většinu členstva tvoří senioři, kteří si programové náplně cení a do muzea rádi přicházejí pravidelně a navštěvují ho opakovaně i se svými vnoučaty.

Programová nabídka v uplynulém roce zcela respektovala 750. výročí založení Českých Budějovic a takřka všechna témata přednášek byla vybrána právě s ohledem na dějiny a kulturní vývoj města. Pozvání na přednášku do klubu přijali: archeoložka muzea Mgr. Zuzana Thomová, PhDr. Jiří Chvojka, Mgr. Kamil Dřevíkovský, Vladimír Šindelář, Mgr. Milan Šilhan, Doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc., Mgr. Vratislav Měchura, MUDr. Miloslav Hlach, Milan Binder, PaedDr. et PhDr. Jiří Dvořák, Ph.D., Ing. Jana Tichá, Tomáš Hobízal, Mgr. Hynek Látal, Ph.D. a další oblíbení přednášející.

Velký zájem je každoročně o poznávací exkurze za historií měst a vybraných památek. T aké v uplynulém roce připravil Historický klub svépomocí, tedy s vlastními lektory a průvodci, celkem 6 exkurzí. Nejoblíbenější, ale také nejpilnější erudovanou průvodkyní s mnoha zkušenostmi a řadou výborných námětů je již dlouhá léta Hedvika Ramešová. Dalšími oblíbenými průvodci byli: Mgr. M. Vacek, J. Calet-

ka a Ing. V. Valenta. Cílem poznávacích zájezdů byla dále uvedená místa s pozoruhodnou historií, kam se milovníci historie rádi vracejí:

- Praha o okolí – Lhotka, křížová cesta, V ávrův dům, Navrátilova výmalba interiérů. Líteň – pěvkyně Jarmila Novotná, Svatopluk Čech. Všeradice – Magdalena Dobromila Rettigová.
- Ivančice, Alfons Mucha, Vladimír Menšík. D olní Kounice, klášter Rosa Coeli, synagoga. Kroměříž, zámek a zahrady.
- Za malířem Jožou Úprkou – Uherské Hradiště, sbírka obrazů. Tvarožná, Kněždub, rodný dům. Hroznová Lhota, ateliér (domek). Na závěr unikátní vinný sklípek Šatov.
- Třebíč a okolí – Jaroměřice nad Rokytnou, zámek, kostel, park, muzeum O. Březiny , jeho hrob. Třebíč, bazilika sv. Prokopa, muzeum Vysočiny, židovské město, v případě zájmu galerie malíře Franty Nováka.
- Římov, poutní místo, Bujanov, muzeum koněšpřežky, Český Krumlov, muzea, Hořice, muzeum pašijových her, Lipno, okolí.
- Hluboká nad Vltavou – zámecký park, rybník u Munic, hráz Bezdreva, dubové aleje, Vondrov – bažantnice.

Předsedkyní Historického klubu je Mgr Alena Volná, která společně s Mgr H. Stejskalovou, H. Ramešovou a Mgr. Alenou Böhmovou připravily celkem čtyři čísla Zpravodaje Historického klubu, který vychází se čtvrtletní periodicitou, pravidelně před hlavní měsíční schůzí v březnu, červnu, září a prosinci.

Historický klub má výbor , který zasedá pravidelně jednou měsíčně ve studovně knihovny muzea. První schůze s přednáškou v měsíci se konají vždy v hlavní budově muzea a poslední pondělí v měsíci hostuje HKlub v Jihočeské vědecké knihovně, kam si našli cestu mnozí posluchači z řad veřejnosti. Poděkování patří vedení Jihočeské vědecké knihovny, jmenovitě řediteli Mgr. I. Karešovi za kontinuální vstřícnost a také za ochotu pracovníků technického oddělení při instalaci AV techniky atp.

*Mgr. Helena Stejskalová
místopředsedkyně Historického klubu*

PROJEKT VÝZNAMNÉ MILNÍKY HUSITSTVÍ V ČESKÝCH A NĚMECKÝCH DĚJINÁCH

Projekt Významné milníky husitství v českých a německých dějinách byl vyústěním dlouhodobé snahy o novou expozici v rodišti Jana Žižky v Trocnově a zvýšení povědomí o společné historii obou sousedních regionů.

Projekt byl realizován od listopadu 2014 do konce června 2015. Libreto připravil a po celou dobu přípravy ochotně přispíval cennými konzultacemi Prof. PhDr. Petr Čornej, DrSc. Výstava byla veřejnosti otevřena od 20. června 2015.

Záměrem projektu bylo přiblížit populárně naučnou formou veřejnosti společnou historii obou blízkých regionů. Konkrétně projekt na české straně umožnil naplnit tyto cíle: rekonstrukci výstavních prostor, přípravu a výstavbu nové expozice, naučnou stezku, český i německý leták ve formě skládačky o nové expozici a publikaci o Janu Žižkovi a významných milnících husitství.

Připravena a otevřena byla zcela nová stálá expozice o Janu Žižkovi, jeho působení a historickém významu tohoto husitského vojevůdce včetně naučné stezky po okolí. Pro návštěvníky jsou v pěti místnostech muzea ke zhlédnutí dobové exponáty, popřípadě jejich repliky, šest infokiosků s edukativními programy a interaktivními hrami vztahujícími se k danému období.

Součástí nové expozice je rovněž nová venkovní naučná stezka s deseti informačními panely . Trasa naučně vzdělávací stezky vede trocnovským areálem v délce zhruba čtyři kilometry kolem základů obou trocnovských dvorců, kolem mohyly – dominanty nynějšího Trocnova, žulového pomníku českého vojevůdce, pamětního kamene, tj. místa narození Jana Žižky aj. Pro děti je k naučné stezce připraven kvíz

po stopách Jana Žižky a v interiérech řada herních a populárně naučných prvků. Areál Památníku je celoročně volně přístupný.

Za realizaci jednotlivých cílů projektu zodpovídalo na české straně Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, které bylo také lídrem projektu. Projektovým partnerem na straně bavorské bylo Stadtmuseum Deggendorf.

Expozice Památníku Jana Žižky byla vytvořena za podpory programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 mezi Českou republikou a Svobodným státem Bavorsko, který má na českém území v kontrolní gesci Centrum pro regionální rozvoj ČR. Definice dotačního titulu umožnila získat v rámci politiky soudržnosti EU požadovanou podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Číslo mezinárodního projektu bylo C3BA_379. Projekt Významné milníky husitství v českých a německých dějinách se uskutečnil díky podpoře Jihočeského kraje, zejména Odboru kultury a památkové péče.

*Mgr. Helena Stejskalová,
koordinátorka projektu*

Zlacený kalich jako symbol přijímání pod obojí, umělecká kopie.

ROZPOČET A VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2015

Hospodaření Jihočeského muzea v roce 2015

I. Výsledek hospodaření

Výsledkem hospodaření roku 2015 byl zisk ve výši 232 346,13 Kč, o který se v nejvyšší míře zasloužily tržby za vstupné do nově vybudované expozice Příběh města, v posledních dvou měsících roku.

Ukazatel	Upravený rozpočet 2015	Skutečnost 2015
Výnosy celkem	37 738 500	44 101 270
Výnosy vlastní činnosti	3 099 000	3 279 022
Příspěvek na provoz od zřizovatele	34 559 500	34 559 500
Výnosy ostatních transferů (granty, dotace)	80 000*	6 262 748
Náklady celkem	37 738 500	43 868 924
Náklady vlastní činnosti	37 738 500	37 735 542
Náklady v rámci ostatních transferů (granty, dotace)	0	6 133 382
Hospodářský výsledek	0	232 346

* obsahuje pouze odpisy transferů

II. Rozbor nákladů a výnosů

II.2. Náklady

Celkové náklady za rok 2015 byly o 16% vyšší než rozpočtované. Vlastní náklady činnosti bez grantové a dotační činnosti byly čerpány na 99,9% oproti upravenému rozpočtu. K nerovnoměrnosti čerpání nákladů došlo u položky SU 504 (+324 tis. Kč) z důvodu navýšení nepředpokládaného prodeje publikací v průběhu roku a u položky SU 518 (-406 tis. Kč). Položka SU 663, která nebyla v rozpočtu plánována, se díky kurzovým ztrátám z devizového bankovního účtu a díky vyúčtování evropských projektů vyšplhala do výše 109 tis. Kč.

Rozpočet a skutečné čerpání nákladů roku 2015 v tis. Kč

Druh nákladu	Upravený rozpočet 2015	Skutečnost 2015	Skutečnost 2015 bez dotační a grantové činnosti
Spotřeba materiálu	1 962	2 473	1 973
<i>z toho: nákup knih a periodik pro knihovnu muzea</i>	110	115	114
<i>materiál pro záchranný archeologický výzkum</i>	0	50	50

Spotřeba energie	2 300	2 311	2 311
Prodané zboží	150	474	474
Opravy a udržování	1 000	3 322	1 060
<i>z toho: restaurování a preparace sbírkových předmětů</i>	550	386	386
Cestovné	150	199	191
<i>z toho: cestovné pro záchranný archeologický výzkum</i>	23	25	25
Náklady na reprezentaci	25	45	45
Ostatní služby	4 187	4 568	3 781
<i>z toho: služby pro záchranný archeologický výzkum</i>	500	533	533
Náklady na platy	15 924	16 687	15 924
<i>z toho: podíl platů pro záchranný arch. výzkum</i>	0	339	339
Zákonné pojištění	5 266	5 448	5 239
<i>z toho: podíl pojištění pro záchranný arch. výzkum</i>	0	112	112
Ostatní sociální náklady	638	617	617
Daně a poplatky	30	18	18
Ostatní náklady	350	285	277
<i>z toho: nákup sbírkových předmětů</i>	200	267	267
Odpisy dlouhodobého majetku	4 000	3 959	3 959
Drobný dlouhodobý majetek	1 757	3 353	1 757
Náklady jinde neuvedené (SU 507)	0	109	109
Celkem	37 739	43 869	37 736

Výdaje na publikační činnost muzea v roce 2015

Na publikační činnost plánovalo muzeum rozpočtem vyčlenit 490 tis. Kč. Skutečné výdaje na vlastní publikační činnost dosáhly 497 tis. Kč (bez grantové a projektové činnosti). Dále muzeum vydalo v rámci grantu Magistrátu města ČB publikaci České Budějovice pod hákovým křížem, z grantu Ministerstva kultury ČR neprodejnou publikaci Těstohrátky aneb jihočeské lidové pečivo tradičně i netradičně a za přispění Západočeské univerzity v Plzni bylo vydáno supplementum AVJČ – Vrcovice, Hradiště z počátku střední doby bronzové. V rámci projektu Významné milníky husitství byla vydána v nákladu 300 kusů neprodejná publikace Jan Žižka z Trocnova k nové expozici a naučné stezce.

Název vydané publikace	Náklad v ks	Výdaj v Kč
Jihočeský sborník historický roč. 2014	250	124 168
Výběr č. 4/2014	180	18 659
České Budějovice pod hákovým křížem (v rámci grantu Magistrátu ČB, příspěvek 44 968 Kč)	600	102 378
Výběr č. 1/2015	180	18 659
Svobodní zednáři v jižních Čechách	200	28 392
Výběr č. 2/2015	180	18 034
Obrázky ze starých Budějovic	200	38 874
Petr Johanus: dřevěné objekty a asambláže (katalog k výstavě)	200	23 500
Výběr č. 3/2015	180	18 659
Archeologické výzkumy v jižních Čechách č. 28/2015	200	61 252
Přírodní vědy č. 55/2015	200	32 794
Vrcovice, Hradiště z počátku střední doby bronzové, A VJČ – Supplementum 10 (příspěvek na vydání 40 tis. Kč)	200	70 694
Těstohrátky (v rámci grantu MK ČR, příspěvek 37 336 Kč)	300	52 689
Zpravodaj Historického klubu 1-4/2015	80	10 866
Celkem		619 618

Náklady v rámci výstavní činnosti a ostatních akcí muzea

Celkově bylo na výstavy a akce muzea v roce 2015 vynaloženo 635 tis. Kč a dalších 7 910 tis. Kč bylo vynaloženo na tvorbu nové stálé expozice Příběh města Českých Budějovic. Celkové náklady a výdaje na tuto expozici byly od roku 2014 8 114 tis. Kč, včetně příspěvku od Magistrátu města České Budějovice ve výši 1 000 tis. Kč. Dalším významným expozičním projektem v roce 2015 bylo vybudování nové expozice v Trocnově v rámci projektu Milníky husitství z EU (celkové náklady a výdaje 5 373 tis. Kč) a otevření výstavy z grantového programu Jihočeského kraje Mistr Jan Hus a Kostnický koncil (celkové náklady 224 tis. Kč). Tabulka níže obsahuje náklady na ostatní akce a výstavy muzea.

Název výstavy/akce	Náklad v Kč
Svobodní zednáři v jižních Čechách	138 642
Muzejní noc	58 024
Hobby podzim	5 786
Vánoční výstava	56 539
Velikonoční výstava	46 431

Šangri-la	4 379
70 let na jihočeské vlně	10 852
České Budějovice na starých fotografiích	848
Ukázky z tramské tvorby na jihu Čech	12 839
Poklady, depoty a obětiny	4 886
Trocnovské slavnosti	87 887
Masopust	4 260
Výstava orchidejí	86 423
4. archivní knihvazačská	6 188
Petr Johanus – assembláže a dřevěné objekty	40 816
Konference Československo 1963–1967	28 929
Jan Lukas: 100 let – výstava fotografií	968
Hrály dudy	2 500
Křemen staví a maluje	799

II.3. Výnosy

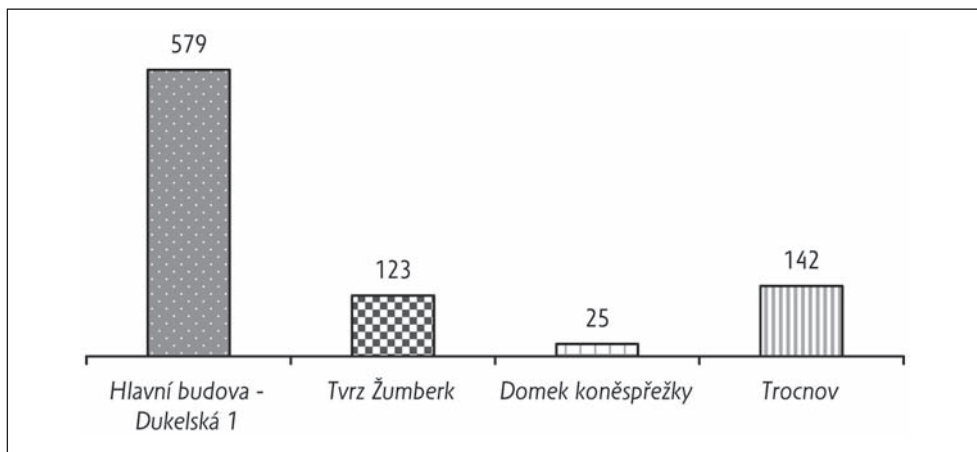
Celkové výnosy roku 2015 byly přečerpány o necelých 17%, přičemž budeme-li posuzovat pouze vlastní výnosy muzea bez grantové a dotační činnosti, byly skutečné výnosy vyšší pouze o 0,6%. Nejpatrněji byly v roce zvýšeny oproti upravenému rozpočtu výnosy z prodeje zboží (vlastní publikace a upomínkové předměty), a to o 28,5%. Dále pak došlo k nepředpokládanému výnosu na SU 649 díky příspěvku na vydání publikace od Západočeské univerzity v Plzni. Výnosy za vstupné na jednotlivých objektech oproti roku 2014 vzrostly, nejvýrazněji na hlavní budově muzea ze 162 tis. Kč na 579 tis. Kč. V Trocnově byl nárůst 42 tis. Kč a na Žumberku 5 tis. Kč. Jediným objektem, kde nedošlo k nárůstu, je Domek koněšpřežky.

Rozpočet a skutečné čerpání výnosů roku 2015 v tis. Kč

Druh výnosu	Upravený rozpočet 2015	Skutečnost 2015	Skutečnost 2015 bez dotační a grantové činnosti
Výnosy z prodeje služeb	2 736	2 737	2 737
z toho: záchranný archeologický výzkum	1 200	1 474	1 474
vstupné	200	869	869
Výnosy z pronájmu	60	65	65
Výnosy z prodeje zboží	300	386	386
z toho: prodej vlastních publikací	250	279	279
upomínkové předměty	40	95	95

Výnosy z prodeje majetku	0	1	1
Čerpání fondů	0	227	0
Ostatní výnosy z činnosti	0	63	63
Finanční výnosy	3	26	26
Výnosy z transferů	34 640	40 596	34 699
Celkem	37 739	44 101	37 977

Výnosy ze vstupného za rok 2015 dle objektů muzea v tis. Kč

III. Pracovníci a platy

Muzeum mělo rozpočtem na rok 2015 schváleno zaměstnat průměrně evidenčně 58 pracovníků. K 31. 12. 2015 byl průměrný roční evidenční počet fyzických pracovníků 58,35 a přepočtených 55,84 (bez zaměstnanců na VPP a SÚMP od Úřadu práce). Plánované celkové prostředky na platy byly zcela vyčerpány, budeme-li hovořit o vlastních provozních prostředcích muzea bez refundované části nákladů od Úřadu práce.

Ukazatel	Upravený rozpočet 2015	Skutečnost 2015 včetně VPP a SÚMP od Úřadu práce
Průměrný roční evidenční přepočtený počet pracovníků	58,00	58,87
Prostředky na platy bez OON v Kč	15 327 000,00	15 775 288,00
OON v Kč	597 000,00	911 877,00
Průměrný měsíční plat v Kč	22 011,00	22 330,68

IV. Investice

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích v roce 2015 vynaložilo investiční prostředky na tyto investiční akce:

Investiční akce	Vynaložené investiční prostředky v roce 2015
Dokončení výroby filmu o Janu Žižkovi z Trocnova	193 600,00
Zhotovení replik historických lamp na Žumberku	110 600,00
Nákup modelu koně na Trocnov 1:1	40 274,70
Mobilní digestoř – L. B. Schneidera (+ příspěvek MK ČR 48 119 Kč)	48 120,00
Příprava rekonstrukce depozitáře v Ledenicích (projekt aj.)	404 120,00
Závěsné systémy Dukelská 1	50 659,00
Ochranné fólie do oken Dukelská 1	13 755,00
Rolety Dukelská 1	454 143,00
Stavební úpravy, audio-video, vybavení expozice Příběh města (+ příspěvek města ČB ve výši 1 000 000 Kč)	4 664 227,86
Vybavení recepce Dukelská 1	57 439,00
Reklamní panel Dukelská 1	47 236,00
Milníky husitství (+příspěvek z Čile 3, SR, kofinancování Jčk 679 800 Kč)	0,00
Celkem	6 084 174,56

Přehled pohybů na investičním fondu muzea v roce 2015

Počáteční stav IF k 1. 1. 2015	6 422 325,87
Převody z rezervního fondu	226 571,25
Odpisy dlouhodobého majetku	3 819 428,59
Investiční dotace od zřizovatele	6 400 000,00
Příjmy ze svěřeného dlouhodobého majetku	0,00
Projekt Milníky husitství – kofinancování investic od zřizovatele	67 980,00
Financování investičních potřeb	6 152 154,56
Konečný stav IF k 31. 12. 2015	10 784 151,15

V. Granty a dotace

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích v roce 2015 obdrželo tyto granty a dotace:

Název dotace/grantu – poskytovatel	Celkové vynaložené finanční prostředky v roce 2015 v Kč	Úhrada z dotace/grantu v Kč
Lidová kultura – MK ČR	121 532,00	80 000,00
Grant „Sametová revoluce“ - GAČR	236 118,60	236 118,60
Nadační příspěvek „Muzejní kuffíky“ – Nadace ČEZ	226 628,00	226 600,00
Milníky husitství – Cíl 3 ČR-Bavorsko – provozní prostředky	4 693 314,28	4 592 905,31
Milníky husitství – Cíl 3 ČR-Bavorsko – investiční prostředky	679 800,00	679 800,00
Portál řemesel – Jihočeský kraj	116 266,00	116 266,00
Interaktivní model města ČB – MK ČR	103 574,00	60 000,00
České Budějovice za okupace – Město ČB	82 269,00	44 968,00
Jižní Čechy husitské – Jihočeský kraj	223 676,50	130 000,00
ISO/D – přepravky, teploměry, čidla do depozitáře v Netolicích – MK ČR	75 244,00	37 000,00
ISO/D – pořízení mobilní digestoře – MK ČR	96 239,00	48 119,00
Úřad práce – OPP, SÚPM	703 445,00	600 012,00
Příběh města – investiční prostředky – Město ČB	6 132 144,37	1 000 000,00
Příběh města – provozní prostředky	1 758 089,18	0,00
Celkem	15 248 339,93	7 851 788,91

Poznámka: akce Příběh města, Portál řemesel, Nadační příspěvek ČEZ a GAČR přešly z roku 2014; v roce 2016 bude nadále pokračovat GAČR a Portál řemesel

Vypracovala: Ing. Veronika Paxová

STRUKTURA A STAV PRACOVNÍKŮ V ROCE 2015

Muzeum je organizačně členěno na 9 samostatných oddělení, jejichž vedoucí jsou přímo podřízeni řediteli.

Oborové složení a personální obsazení jednotlivých oddělení v roce 2015:

1. Sekretariát ředitele

Ing. František Štágl	ředitel muzea
Helena Bürgerová	sekretariát, personální agenda
PhDr., Mgr. Marcela Macková	pracoviště lidové kultury
Petra Kočerová	centrální evidence sbírek (CES)
Jana Šteflová	referentka – dokumentátorka
Martin Dvořák	operátor počítače
Mgr. Jitka Pešková	muzejní pedagog
Mgr. Lenka Zmeková	muzejní pedagog

2. Oddělení společenských věd

PhDr. Jiří Petráš	vedoucí oddělení, historik nejnovějších dějin
Mgr. Leoš Nikrmajer	historik novějších dějin
PhDr. Nora Jelínková	historička umění
Mgr. Alexandra Khadka	etnografka
Mgr. Eva Hyndráková, Ph. D.	numizmatička
Irena Tauerová	správkyně etnografických sbírek
Bc. Petra Prokopcová	kurátorka sbírek divadelního a hudebního archivu
Mgr. Markéta Landová	správkyně uměleckoprůmyslových sbírek
Markéta Liláková	dokumentátorka
Pavla Svobodová, DiŠ.	konzervátorka
Jan Török	konzervátor
Karel Zámek	konzervátor

3. Přírodovědné oddělení

Mgr. Zdeněk Kletečka	vedoucí oddělení, entomolog
Mgr. Miroslav Beran	mykolog
Ing. Martin Lepší	botanik
Mgr. Václav Mikeš	zoolog
RNDr. Petr Rajlich, CSc.	geolog
Ing. Ladislav Černý	dokumentátor
Mgr. Sandra Venclová	dokumentátorka

4. Archeologické oddělení

PhDr. Petr Zavřel	vedoucí oddělení, archeolog
Mgr. Zuzana Thomová	archeoložka
doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.	archeolog
Ladislav Bílý	terénní technik, dokumentátor
Tomáš Kolegar	terénní technik, dokumentátor

Karel Vávra, DiS.
Mgr. Jana Sequensová
Leona Töröková
Marie Vojtová
Bc. Jiří Bumerl

terénní technik, dokumentátor
dokumentátorka
konzervátorka keramiky
administrativa, knihovna, archiv
dokumentátor

5. Knihovna

Mgr. Helena Stejskalová
Dagmar Fraňková
Jana Klimešová
Helena Motyčková
Mgr. Hynek Volný
Mgr. Michal Kadlec
Mgr. Marek Svoboda
Ing. Jan Motyčka

vedoucí oddělení, kurátorka historických knižních sbírek
knihovnice
knihovnice
fotografka
knihovník, od 1. 1. do 31. 7. 2015
dokumentátor od 1. 4. do 30. 9. 2015
dokumentátor od 1. 6. do 30. 9. 2015
knihovník od 1. 2. do 31. 12. 2015

6. Programové a propagační oddělení

Bc. Hana Švejkarová
Vlasta Bícová
Pavla Křížová
Marta Herdová
Eliška Chrastinová
Martin Bach

vedoucí oddělení
provoz vrátnice, dokumentátor
provoz vrátnice, dokumentátor
průvodkyně, dokumentátor
průvodkyně
průvodce

7. Ekonomické oddělení

Ing. Veronika Paxová
Blanka Irová
Václava Dobešová
Ing. Ivana Pilná

vedoucí oddělení, ekonomka
mzdová účetní
materiálová účetní
personalistka od 1. 5. 2015

8. Provozně technické oddělení

Ing. Jiří Popadinec
Jiří Císař
Rudolf Šafrata
Michaela Hlubocká
Hana Křelinová
Zdeňka Maťochová

vedoucí oddělení
údržbář, zámečnický
údržbář, zámečnický
úklid při MD
úklid
úklid

9. T vrz Žumberk

Roman Josefík
Markéta Bláhová
Dana Petrová
Václav Adam
Soňa Josefíková

vedoucí pobočky
průvodkyně od 1. 6. 2015 do 31. 8. 2015
průvodkyně od 1. 7. do 30. 9. 2015
průvodce od 1. 7. 2015 do 31. 8. 2015
úklid od 16. 3. do 13. 11. 2015

STATISTIKA NÁVŠTĚVNOSTI ZA ROK 2015

NÁVŠTĚVNOST CELKEM	Počet akcí	Počet návštěvníků
Expozice	4	19.555
Stálé v JČM	1	7.822
Pobočky (Trocnov, Žumberk, Koňka)	3	11.733
Výstavy:	21	41.544
V JČM	19	28.928
pobočky	2	12.616
Putovní 1		4.119
Doprovodné akce:	29	3.253
V JČM	20	1.597
pobočky	9	1.506
spolupráce	1	150
Přednášky	87	3.438
V JČM (včetně klubů)	18	864
Externí	69	2.574
Edukace	330	6.984
V JČM	5.045	5.045
externí	1.939	1.939
CELKEM:		73.337

Návštěvnost expozic a výstav podle objektů:

Jihočeské muzeum: 48.919 návštěv

Tvrz Žumberk: 14.867 návštěv

Muzeum Koněspřežky: 1.632 návštěv

Památník Jana Žižky z Trocnova: 7.919 návštěv

CELKEM: 73.337 návštěv

Spolupráce JČM s dalšími subjekty: 14.199 návštěv (nezahrnuto do celkové návštěvnosti)

Expozice Buškův Hamr – odborná spolupráce

Expozice Semeneč – odborná spolupráce

Expozice Býšov – odborná spolupráce

Výstava Borovany a židovská tradice

Výstava Poklady, depoty, obětiny

Návštěvnost webových stránek www.muzeumcb.cz : 70.781 návštěv

(nezahrnuto do celkové návštěvnosti)

PŘÍLOHA 1

I. stupeň evidence (CES) – rok 2015

Fond	Počet přír. čísel	Počet ks (celkem)	Sběr ks	Koupě ks	Dar ks	Vlastní činnost	Staré fondy	Převod ks
Archeologie	47	1570	1570	-	-	-	-	-
Umělecký průmysl	3	14	-	13	1	-	-	-
Národopis	11	73	-	29	44	-	-	-
Numismatika	3	767	765	2	-	-	-	-
Socialismus	15	1026	-	1026	-	-	-	-
Kapitalismus	7	87	-	87	-	-	-	-
Fototéka	33	33	-	-	-	33	-	-
Filmotéka	3	3	-	-	-	3	-	-
Botanika	4	1677	707	970	-	-	-	-
Entomologie	1	2500	2500	-	-	-	-	-
Mykologie	3	1350	513	-	837	-	-	-
Geologie	2	1358	1229	129	-	-	-	-
Zoologie	1	1	-	1	-	-	-	-
Staré tisky	1	5	-	5	-	-	-	-
Grafika	-	-	-	-	-	-	-	-
Literární archiv	-	-	-	-	-	-	-	-
Výtvarné umění	3	3	-	3	-	-	-	-
Divadelní archiv	1	53	-	53	-	-	-	-
Hudební archiv	-	-	-	-	-	-	-	-
Vojenské sbírky	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	138	10520	7284	2318	882	36	-	-

Zpracovala: Bc. Petra Kočerová (CES)

PŘÍLOHA 2

II. stupeň evidence (CES) – rok 2015

Fond	Inv. čísla	Počet přír. č.	Počet kusů
Numismatika	3001	3	3001
Kapitalismus	-	-	-
Kapitalismus (rekatalogizace)	550	-	-
Socialismus	126	67	368
Botanika	707	2	707
Entomologie	67	-	1876
Mykologie	400	1	400
Geologie	712	9	1291
Zoologie	75	75	81
Fototéka	60	60	60
Filmotéka	-	-	-
Umělecký průmysl	98	9	185
Národopis	157	12	159
Rukopisy	-	-	-
Grafika	-	-	-
Literární archiv	-	-	-
Písně a modlitby	-	-	-
Divadelní archiv	63	2	156
Hudební archiv	2	2	2
Archeologie	517	62	2403
Výtvarné umění	-	-	-
Vojenské sbírky	-	-	-
Celkem	6535	304	10689

Zpracovala: Bc. Petra Kočerová (CES)

PŘÍLOHA 3

Vyřazené sbírkové předměty (CES) – rok 2015

Podsírka	Počet položek
Celkem	0

Zpracovala: Bc. Petra Kočerová (CES)

PŘÍLOHA 4

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
Historická budova, Dukelská 1, České Budějovice
Muzeum Koněspřežky, Mánesova 10, České Budějovice
tel.: 386 354 820

stálá expozice Strážní domky, drážní strážníci
národní kulturní památka v Českých Budějovicích
otevřeno: květen – září: úterý – neděle, svátky: 9–12.30 13.00–17.00 hodin

Tvrz Žumberk u Nových Hradů

tel.: 391 001 550

stálá expozice Lidový malovaný nábytek z jižních Čech, historie tvrze
Úředník rožmberský v baště „C“,
Lapidárium Jihočeského muzea v baštách „A“ a „B“
výstava Ryby a lidé Rožmberkové a rybníkářství na jihu Čech a ve Waldviertlu
otevřeno: duben a říjen: soboty, neděle, svátky: 9–17 hodin
květen, červen a září: úterý – neděle, svátky: 9–17 hodin
červenec a srpen: úterý – neděle, svátky: 9–18 hodin

ROZDĚLENÍ PRACOVÍŠŤ MUZEA V ROCE 2015

tel.: 391 001 001 – 550

Dukelská 1, České Budějovice

Ředitel
Sekretariát ředitele
Regionální pracoviště pro lidovou kulturu
Centrální evidence sbírek (CES), Archiv
Programové a propagační oddělení
Ekonomické oddělení
Provozně technické oddělení
Knihovna

L. B. Schneidera 6, České Budějovice

Hudební a divadelní archiv
Numismatika
Přírodovědné oddělení

Fráni Šrámka 4, České Budějovice

Nejnovější dějiny
Novější dějiny
Archeologické oddělení
Konzervátoři
Dokumentátor

OBRAZOVÁ BAREVNÁ PŘÍLOHA

Pohled do prvního sálu nové expozice Příběh města Českých Budějovic s pozoruhodnou architektonickou koncepcí, kterou zpracovala Mgr. arch. Milena Benes.

Kachel z poloviny 15. století zdobený městským znakem.

Kopie románské čelenky, jejíž originál je uložen v Národním muzeu v Praze.

Slavnostní přestřižení pásky od expozice provedli pánové Ing. František Štangel, ředitel muzea, Mgr. Jiří Zimola, hejtmán Jihočeského kraje a Ing. Jiří Svoboda, primátor statutárního města České Budějovice.

Slavnostní vernisáž expozice Příběh města Českých Budějovic se uskutečnila 27. října 2015. Na snímku ředitel muzea ing. F. Štangel a PhDr. Nora Jelínková.

Mgr. Zuzana Thomová (vlevo) jako jedna z týmu tvůrců provádí výklad v archeologické části expozice Příběh města Českých Budějovic.

Prohlídka expozice za účasti autorů – první zleva Mgr. Leoš Nikrmajer, uprostřed v popředí PhDr. Jiří Petráš.

Pohled na objekt muzea v Památníku Jana Žižky z Trocnova, v němž byly rekonstruovány interiéry pro potřeby nové expozice.

Z nové expozice o Janu Žižkovi vybudované v trocnovském Památníku díky projektu Významné milníky husitství v českých a německých dějinách.

Nejvíce úprav na naučné stezce v rámci projektu Významné milníky husitství bylo provedeno u tzv. Mikšova dvorce. Jednalo se o nové sklenutí studny, včetně nové části dřevěného chodníčku a nový mobiliář na naučné trase: panely a posezení.

Vpravo hejtman Jihočeského kraje, Mgr. Jiří Zimola, při křtu nové publikace o Janu Žižkovi. Vlevo Václav Žižka, spoluorganizátor Trocnovských slavností, oděný jako Jan Žižka.

Výběr z nových přírůstků z Dřevosochařského symposia v Žumberku.

Ryby v pozadí s tvrzí.

Blíženci – abstraktní sochařská zkratka.

Kozoroh umístěný na okraji parkoviště pod tvrzí.

Vpředu Hadonoš s vodní hladinou v pozadí.

Bhútánská královna matka Ashi Sangay Choden Wangchuck na vernisáži výstavy Šangri-la.

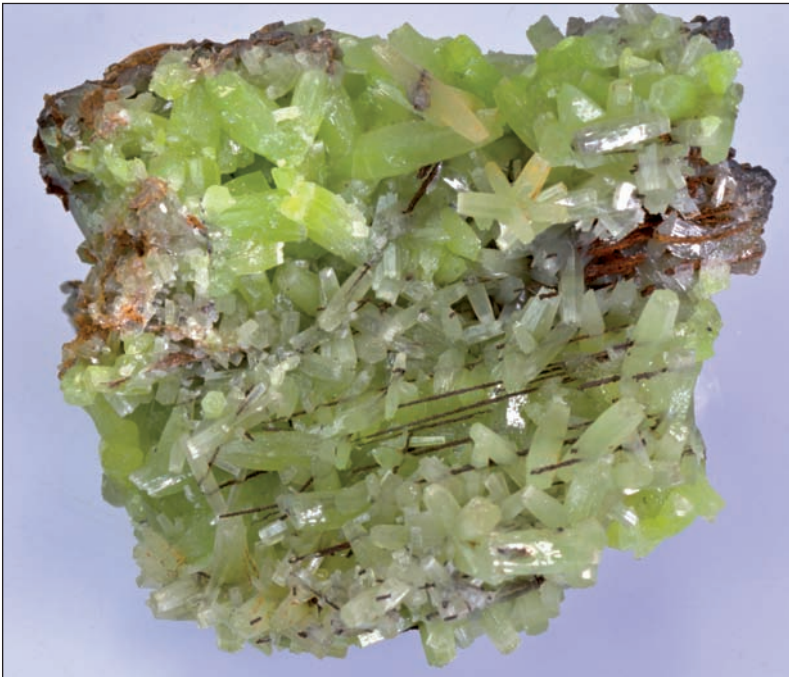

Delegace ze Spolkové republiky Německo vedená Dr. Juttou Ulmer-Straub , vedoucí referátu muzeí a výtvarného umění Ministerstva pro vědu, výzkum a umění ve Štuttgartu, kterou doprovázel ředitel Archeologického zemského muzea Dr. Jörg Heiligmann, Dr. Patrik Rau, autor zapůjčené výstavy, a ředitel Jihočeského muzea.

Borek. Miska s bohatou výzdobou ze závěru starší doby bronzové.

Ukázka z akvizice nových nerostů: Pyromorforit, Čína.

OBSAH

Sbírkotvorná činnost	8
Péče o sbírky.....	10
Kulturně osvětová činnost	14
Dokumentační a vědeckovýzkumná činnost	25
Ediční a publikační činnost	28
Odborná spolupráce.....	36
Zájmová a vlastivědná činnost	39
Zahraniční styky	40
Další vzdělávání	41
Další aktivity, konference a semináře	42
Výstavy připravené a zahájené v roce 2015	44
Významné návštěvy v roce 2015	52
Významní partneři muzea	53
Z činnosti jednotlivých oddělení muzea	53
Rozpočet a výsledky hospodaření za rok 2015	84
Struktura a stav pracovníků v roce 2015	91
Statistika návštěvnosti	93
Přílohy 1–4	94
Obrazová příloha	97

Výroční zpráva Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2015

Vydalo: Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Editorka: Helena Stejskalová

Předsedkyně redakční rady: PhDr. Nora Jelínková

Redakční rada: Doc. Ondřej Chvojka, Ph.D., Mgr. Zdeněk Kletečka, PhDr. Jiří Petráš,
Mgr. Helena Stejskalová, Hana Švejkarová

Foto: Helena Motyčková, Roman Josefík, Martin Lepší, Ondřej Chvojka, Zdeněk Kletečka,
Leona Töröková, M. Štech

Tisk: Nová tiskárna Pelhřimov, spol. s r. o.

Náklad: 150 kusů

ISBN: 978-80-87311-73-8

